

Kansanääni

Mielipidelehti työn, toimeentulon, rauhan ja kansanvallan puolesta

Nro 1/23, maaliskuu-huhtikuu 2023, 22. vuosikerta, irtonumero 2 €

Viedäänkö Suomea sotaan-täyskäännös nyt!

Saulin uudenvuoden puhe herätti kysymyksiä s. 2
 Vasemmistoliiton rappiotila syvenee eduskuntavaalien alla s.2
 Kohtuuhintainen asuntotuotanto romahtanut s. 3
 Palkkaneuvottelut plörinäksi, ostovoimaa alennetaan s. 4
 Talouden miljardien sopeutustoimet älyttömiä s. 5
 Macronin eläkeuudistus kohtaa vastarintaa Ranskassa s. 7
 Metaanihydraatit-ilmastovaara ja energialähde s. 8
 Palkintosade jatkuu Marinin sodanlietsonnan yllä s. 9
 Kansanrintamavoimien yhteiskuntaohjelma s. 10-11
 Oliko Neuvostoliitto ympäristönsuojelun suurvalta? s. 13
 Historiallisen materialismin perusteista s. 14-15

Kuva: Heikki Mämmikkö

Nato-vastainen protesti kokoon-tui Eduskuntatalon rappusilla samaan aikaan kun edustajat hyväksyivät maamme Nato-jäsenyyden

Kuulemme päättäjiemme yllätyksellisistä ulkomaanvierailuista. Tam-mikuussa Sauli kävi Kiovassa keskustelemassa, mitä tarvitaan, että Venäjä häviää Naton eskalaatiosodassa. Äskeisellä Saulin USA:n vie-railulla keskusteltiin, miten Ukrainaa pitää tukea. Sanna kävi ”ylläri-lä” Kiovassa. Hän osallistui fasistipomon hautajaisiin ja lupasi heille käytöstä poistettuja Hornetteja. Ulkopoliitiikka on karannut käsistäm-me. Kuva on hetkeltä, kun eduskunta hyväksyi Nato-jäsenyyden äänin 184-7. Täyskäännös on tehtävä nyt. Muutoin se on myöhäistä.

Sivut 2, 9 ja 20

TES-neuvottelut ”penkin alle”-ostovoimaa alennetaan

Tehy ja Super protes-toivat palkkojensa puolesta 16.9.2022

Kuva: Heikki Mämmikkö

Viime kevään neuvotteluissa yllettiin noin 2% palkankorotuksiin kovasta inflaatiosta huolimatta. Sovittiin, että sopimuksia kat-sotaan v. 2022 lopulla uudelleen. Syksyllä teknologiateollisuuden neuvottelut takkusi-ivat. Riku Aalto totesi, että nyt on työnantajan vuoro huolehtia duunarin ostovoimasta. Toi-sin kävi. Inflaatio oli v. 2022 yli 9 % ja on edel-leen 8 %, mutta saatiin vain 7 % sopimus kah-delle vuodelle. AKT vaati Saksan mallin mu-kaan 8,5 %. Kahden viikon lakon jälkeen tu-li vain sama 7 %. Ay-liike pantiin maksamaan hallituksen militarisoinnin kuluja. Jäsenistön toimia tarvitaan.

Sivut 4 ja 5

Vaaleissa kehitämme rintamaa uusliberalismia vastaan

Eduskuntavaalit 8 vuotta sitten v. 2015

Kuva: Heikki Mämmikkö

Jo vuoden 2015 vaaleissa kansanrintamavoi-mat puolustivat julkisia palveluja, puolueet-tomuutta ja vastustivat Nato-jäsenyyttä. Myös näissä vaaleissa kehitämme kansanrintama-voimille yhteiskuntaohjelmaa poliittiseksi vaihtoehdoksi uusliberalistiselle markkinaka-pitalismille. Tavoitteitamme ovat sote-kaap-pauksen torjuminen, yhteiskunnan omaisuu-den yksityistämisen lopettaminen, Suomen ja Venäjän ystävyyssuhteiden palauttaminen, paluu puolueettomuuteen sekä irtaantuminen kaikesta nato-yhteistyöstä. Näiden tavoittei-den taakse keräämme poliittisia voimia.

Yhteiskuntaohjelma sivu 10-11

- Sivut 2-3
- Nato-katastrofi syvenee
 - Saulin uudenvuoden puhe herät-ti kysymyksiä
 - Vasemmistoliiton rappiotila syve-nee eduskuntavaalien alla
 - Kohtuuhintainen asuntotuotanto romahtanut
 - Politiikan uusi normi on populis-mi
- Sivut 4-5
- Palkkaneuvottelut plörinäksi, ostovoimaa alennetaan ronskisti
 - Kohti liittokokousta
 - Talouden miljardien sopeutuslis-tat älyttömiä nykytilanteessa
 - Keikkalääkärifirmat rahastavat hyvinvointialueita
 - Koronalla yritetään tienata
- Sivut 6-7
- Vaalit, ympäristöliike ja rauhan-liike
 - Marxilainen yhteiskuntatiede välttämätön
 - Macronin hallituksen eläkeuu-distus kohtaa kovaa vastarintaa
 - Anarkismi vai sosialismi
- Sivut 8-9
- Tarpeemme metsistä
 - Kuolemanlaiva seilaa kotisata-miin
 - Metaanihydraatit-ilmastovaara ja energianlähde
 - Maaseutua ajataan alas ilmasto-muutoksen varjolla
 - Ennen vanhaan
 - Palkintosade jatkuu pääminis-teri Marinin sodanlietsonnan yllä
- Sivut 10-11
- Kansanrintaman yhteiskuntaoh-jelma
- Sivut 12-13
- Marx eilen ja tänään-BKT vai tu-loslaskelma
 - Uhkakuvat luovat pahoinvointia
 - Oliko Neuvostoliitto myös ympä-ristönsuojelun suurvalta
- Sivut 14-15
- Historiallisen materialismin pe-rusteista (9/1)
- Sivut 16-17
- Suomi Afganistanissa vuosina 2001-2021
 - Neuvostoliiton 100-vuotisjuhla
 - Neuvostoliiton palauttamisesta
- Sivut 18-19
- Kansan ääni kuuluu muutoksen puolesta
 - Työkansan ilmoituksia
- Sivu 20
- Luokkasodan alkamisesta 105 vuotta
 - Kuutosista seiskoihin
 - Hautaus

Kaikkien maiden proletaarit -
liittyykää yhteen!

Kansanääni

Päätoimittaja:
Tommi Lievema, 0408335360

Helsinki 13.1.2023

Nato-katastrofi syvenee

Eduskunta hyväksyi lähes yksimielisesti Nato-lait, jotka tarvitaan Nato-jäsenyyden sinetöimiseksi Suomessa. Suomea hallitseva Nato-eliitti halusi runnoa läpi ennen vaalikauden loppua ja eduskuntavaaleja, jotta Nato-jäsenyys ei nousisi vaaleissa keskustelun aiheeksi. Naton kannatus kansalaisten keskuudessa on enemmän tai vähemmän arvailujen varassa, sillä kannatusta ei ole mitattu aikoihin mielipidetiedusteluissa.

Presidentti Niinistö puhui ennen Ukrainan kriisiä kansanäänestyksen tarpeellisuudesta Nato-jäsenyyden osalta, mutta hän teki täyskäänöksen ja perui puheensa viime vuoden keväänä. Yksi ainoa reilun tuhannen henkilön nettikysely riitti hallitukselle, presidentille ja eduskunnalle Nato-hakemuksen jättämiseen. Naton kannatus voi toki olla noussut kansalaisten keskuudessa, mutta tämä johtuu yksinomaan voimakkaasta, entises-tään kiihdytetystä Venäjän vastaisesta propagandasta sekä Nato-propagandasta.

Suomessa Venäjän vastainen propaganda on ollut kansainvälisesti vertaillen hyvin aggressiivista. Mediassa on lietsottu Venäjä-vihaa päivittäin sitten Ukrainan operaation alkamisen. Pääministeri Marin on käyttänyt hyvin voimakasta kieltä Venäjää vastaan, puhumattakaan ulkoasiainvaliokunnan puheenjohtaja Jussi Halla-ahosta. Erilaiset keskustelupalstat ja sosiaalinen media ovat aivan oma lukunsa. Niissä puhe on avoimen natsistista ja Venäjä-vihaa tihkuvaa. On mielenkiintoista, kuinka lainsäädäntö vihapuheesta tuntuu poistuneen käytöstä kokonaan, kun on kyse venäläisiin kohdistuvasta vihapuheesta.

Suomea hallitseva Nato-eliitti hyödynsi Ukrainassa syntyneen tilanteen välittömästi, kun se aloitti voimakkaan mielipidemuokkauksen Nato-jäsenyyden puolesta. On valheellisesti yhdistetty Ukrainan konflikti Suomen turvallisuustilanteeseen, vaikka Suomen ja Ukrainan tilanteilla ei ole mitään tekemistä keskenään. Neuvostoliitto ja Venäjä eivät ole uhanneet Suomea millään tavalla 80 vuoteen. Jos Suomesta tulee Naton jäsen, muodostaa se vakavan turvallisuushkan Venäjälle, johon sen on pakko reagoida tavalla tai toisella.

Suomea ei toisin sanoen uhkaa Venäjä, vaan Nato-jäsenyys. Ainoa toivomme on, ettei Suomea hyväksytä Naton jäseneksi. Kahden maan, Turkin ja Unkarin, ratifoinnit puuttuvat vielä, eikä ole merkkejä siitä, että niitä olisi luvassa lähiaikoina. EU, myös sen nenäkäs mallioppilas Suomi, on toistuvasti läksyttänyt itsemääräämisoikeudestaan kiinni pitävää Unkaria erilaisiin syihin vedoten. Maata on uhattu mm. EU-tukien menettämisellä, ellei se myönny uudistuksiin. Unkari ei ole unohtanut kaltoin kohteluaan; sillä on hyvä syy näpättää "läntistä arvoyhteisöä" jarruttamalla Suomen ja Ruotsin Nato-pyrkimyksiä.

Eduskuntavaalien alla media on jälleen täytynyt uusliberalistisesta liturgiasta. Väitetään, kuinka meitä uhkaa "kestävyysvaje", valtion menoja "on pakko leikata" jne. Sen sijaan on epäsovivaa puhua voimakkaasti kasvaneista sotilasmenoista. Marinin hallitus on kasvattanut asevarustelumenot historiallisen paljon, tietenkin velkarahalla. Hallitus on solminut tähtitieteellisen kalliit hävittäjäkaupat, lisännyt muita sotilasmenoja miljardien edestä sekä tukenut Ukrainaa aseellisesti vajaalla miljardilla.

Uusliberalismille ja militarismille on kerta kaikkiaan tultava loppu. Suomen on peruutettava Nato-hakemus, aloitettava uudelleen suhteiden rakentaminen Venäjään ja pelastettava taloudestamme se, mikä pelastettavissa vielä on.

Toimituksen pääkirjoitus: Tommi Lievema

Tilaan **Kansanäänen**

Lehti ilmestyy 6 kertaa vuodessa. Vuosikerran hinta on 20 €.

- Olen maksanut tilaushinnan 20 €
 Maksettu tilille Op FI08 5541 1420 0279 66
 Lehti laskuttaa

Sukunimi _____ Etunimi _____

Lähiosoite _____ Postinumero ja -paikka _____

Tilaus os. Kansan ääni, Vellamonkatu 6-8 A 1, 00550 Helsinki
Tilaus sähköpostilla: tilaukset.kansanaani@gmail.com
Tilausohje: Jos tilaat Kansan äänen ainoastaan maksamalla tilausmaksun pankkitilille FI08 5541 1420 0279 66, laita viesti-osaan ehdottomasti osoitteesi. Ilman osoitetta emme voi lähettää lehtiä sinulle. Osoitteen voit ilmoittaa myös sähköpostilla os: tilaukset.kansanaani@gmail.com.

Saulin uudenvuoden puhe herätti kysymyksiä

Saulin ja hänen neuvonantajiansa olisi syytä tutustua historiaan ja katsoa peiliin. Uudenvuoden puheessaan Niinistö esitti todellista tietämättömyyttä oleellisesta historiasta. Se ylitti jopa Marinin. Sauli sanoi: "Jos Venäjä uskoi massiivisen uhan panevan Ukrainan nopeasti polvilleen, se teki pahan virhearvion. Väistämättä mieleen nousee samankaltaisuus talvisotamme kanssa, kun Neuvostoliitto oletti marssivansa Helsinkiin kahdessa viikossa. Autoritaarisesti hallitun maan johtajat, Stalin ja Putin, eivät osanneet tunnistaa oleellista tekijää. Sitä, että vapaassa maassa yksilöillä on tahtoa ja vakuumusta. Ja että yhdessä toimiva kansa on valtava voima."

Samankaltaisuus jää Saulin ymmärryksen ulkopuolelle

Sauli mainitsee Ukrainan tapahtumien samankaltaisuuden Suomen talvisodan kanssa. Siinä hän on osin oikeassa, mutta ei ymmärrä ollenkaan, mikä siinä muodostaa sen oleellisen samankaltaisuuden. Oleellista oli, että ennen talvisotaa Suomi liittoutui Hitlerin kanssa. Tavoitteena heillä oli Neuvostoliiton alueen jakaminen yhdessä Japanin kanssa. Sama tavoite oli USA:lla, Englannilla ja Ranskalla. Neuvostoliitto, Englanti ja Ranska kävivät neuvotteluja kesällä 1939 Hitlerin vastaisen liiton muodostamisesta. Tosi-asiaa länsivallat vain "vedättivät" näitä neuvotteluja ilman aikomustakaan tehdä minkäänlaista sopimusta Saksan vastaisen liiton muodostamisesta. Neuvottelut päättyivät tuloksettomina. Tulee muistaa, että ennen talvisotaa Neuvostoliitto esitti Suomelle neuvotteluja Suomen alueen kautta tulevan Saksan uhan poistamiseksi. Neuvotteluja käytiin, mutta mihinkään Neuvostoliiton esitykseen Saksan Leningradin alueelle muodostaman uhan poistamiseksi Suomi ei suostunut. Kyse oli ennen kaikkea alueiden vaihdosta Suomen ja Neuvostoliiton kesken siten, että Leningradin kaupunki olisi voitu suojata silloisen tykistö-

aseen kantaman ulkopuolelle ja että vapaa kulku Suomenlahdella olisi voitu turvata.

Tämä todellakin vastasi nykyistä tilannetta, joka synnyttiin EU/USA/Nato liittouman toimesta Ukrainassa. Nato ympäröi Venäjän ohjuksillaan, pyrki liittämään Ukrainan ja Georgian Naton jäsenyyteen ja istutti Ukrainassa valtavalla mielipiteen muokkauksella, kuten Suomessa 30-luvulla, voimakkaan Venäjän vastaisen mielialan. Tavoitteena oli silloin, kuten tänäänkin, Venäjän maa-alueen valloittaminen ja jakaminen imperialistivaltojen kesken. Tämä muodostaa todellisen samankaltaisuuden nykyisten Ukrainan tapahtumien ja Talvisodan välille. Kuten Neuvostoliitto ennen Talvisotaa, niin myös Venäjä ennen nykyistä Ukrainan kriisiä, runsas vuosi sitten, esitti neuvotteluja Nato- ja ETYJ-valtioille tilanteen normalisointiseksi. Kuten tiedämme, nämä esitykset länsi pilkkallisesti torjui.

Pääoman liikkeen vapaus muodostaa länsimaiden maailmankuvan ytimen

Sauli esittää kummallisen kysymyksen: "Miten on mahdollista, että Eurooppaa halkova maantieteellinen raja onkin tosiasiaa kahden kokonaan erilaisen maailmankuvan raja?" Sauli ei kerro millaisia ovat nämä todelliset maailmankuvat. Hän voisi

aloittaa vaikka 1000 vuoden takaisista ristiretkistä. Silloin Euroopan Feodaalivaltiot näkivät Vähä-Aasiassa ja Lähi-Idässä mahdollisuuden levittää valtaansa ja harjoittaa ryöstöpolitiikkaa. Keksittiin ristiretket (ryöstöretket), jotka yhdistivät ja rikastuttivat Länsi-Euroopan silloisia feodaalihallitsijoita. Tämän jälkeen säännöllisin väliajoin myös Venäjän valtio on joutunut torjumaan lännestä käsin valloittajia, jotka tavoittelevat Venäjän mantereiden alueita ja voimavaroja. Siellä ovat olleet mm. Saksalainen Ritarikunta, Ruotsi, Ranska ja Hitler liittolaisineen.

Selkeä vastaus Saulin ja hänen hengenheimolaisensa kysymykseen kuuluu: Kahden erilaisen maailmankuvan raja myös tänään muodostuu siksi, kun toisella puolella ovat länsieurooppalaiset valloittajat, jotka pyrkiivät dominoimaan Venäjän voimavaroja ja toisella puolella ne, jotka eivät halua luovuttaa voimavarojaan ja alueitaan. Mitkä ovat sitten tänään ne erilaiset maailmankuvat, jotka vallitsevat rajan molemmin puolin, kun sosialismiakaan ei enää ole? Länsipuolen maailmankuva uskoo uusliberalistiseen markkinatalouteen, jossa kaiken tulee olla kaupan. Venäjän puoli toteuttaa myös kapitalismia, mutta ei vapauta maitaan, metsiään, kiviä, vesivarojaan ym. länsieurooppalaiselle markkinataloudelle. Tässä on maailmankuvien ero ja se on nykyisen Ukrainan kriisin t. Naton eskalaatiosodan perusta.

Nato-liittolaiset haluavat alistaa Venäjän, eivätkä neuvotele rauhasta.

Katsokaa, mitä Sauli sanoo puhees-

Jatkuu sivulla 3

Vasemmistoliiton rapplotila syvenee eduskuntavaalien alla

Saramo entistä jyrkemmin USA:n ja Naton sotapolitiikan takana

Maanantaina 6.2. eduskunnassa käyttämässään puheenvuorossa vasemmistoliiton eduskuntaryhmän puheenjohtaja Jussi Saramo linjasi puolueensa Ukraina-kantoja entistä tiiviimmin Naton sotapolitiikan taakse. Kansan uutisten mukaan Saramo sanoi puheenvuorossaan, että "koska kyseessä on selkeästi yksipuolinen, imperialistinen hyökkäys, ei rauha tule, ennen kuin Venäjän johto tajuaa, että he eivät voi voittaa". Tätä jyrkemmin on enää vaikea asettua Yhdysvaltain ja Naton sotapolitiikan ja samalla Lännen yksinapaisen imperialismiin taakse. Lännen on pakko voittaa, Venäjän on pakko häviää. Tämä näyttää olevan myös vasemmistoliiton virallinen kanta näin eduskuntavaalien alla. Aivan samoja näkemyksiä ovat aivan sattumalta valtamediassa jatkuvasti toistelleet muutkin suomalaiset Naton asiamiehet, kuten vaikkapa ulkoasiainvaliokunnan puheenjohtaja Jussi Halla-aho (ps.), Kokoomuksen eduskuntavaaliedokkaina olevat kenraali Jarmo Lindberg, kenraalimajuri Pekka Toveri tai sotatieteiden tohtori Jarno Linnell.

Saramo valmistautuu Nato-hallitukseen

Jussi Saramon kanta tulee ymmärrettäväksi, kun tiedämme, että Saramosta kaavaillaan seuraajaa Li Anderssonille, joka on jättämässä vaalien jälkeen joka tapauksessa puolueen puheenjohtajuuden. Toinen asia, joka tulee huomioida, on pre-

sidentti Sauli Niinistön hiljattain väläyttämä täysin epädemokraattinen idea "yhden asian hallituksesta", mikäli heti vaalien jälkeen ei saataisi riittävän nopeasti "toimintakykyistä" hallitusta kasaan. Jokainen tietysti ymmärtää, mistä tässä Niinistön "yhdessä asiassa" on kyse. Vasemmistoliittoa siis valmistellaan ja Saramo itse valmistuu siihen tilanteeseen, että

Kuva: Heikki Männikkö

Paljon on 15 vuodessa ehtinyt tapahtua. Vappuna 2007 Vasemmistoliiton nuoret vastustivat vielä ansiokkaasti maamme Nato-jäsenyyttä.

luonteeseen, että Suomeen muodostettaisiin jonkinlainen sateenkaarihallitus, joka hakisi Nato jäsenyyttä mahdollisimman pian, mikäli sellainen "tilanne" avautuisi riippumatta esimerkiksi Turkin myöntyvyydestä Ruotsin Nato jäsenyyden suh-

teen.

Jälleen kollektiivisen lännen sotarintamaan

Paljon vakavampaa vai pitäisikö sanoa surullisempaa, on vasemmistoliiton ajautuminen puolueena lopullisesti kollektiivisen Lännen sotarintamaan. KU:n mukaan "Saramo katsoi puheenvuorossaan jo pidemmälle, ja nosti esiin vasemmistoliiton kannan. Puolue katsoo, että Ukrainalle annettava apu on hyvä jo nyt hahmottaa laajemmin". Saramo haaveilee Venäjältä takavarikoidun (varastetun) omaisuuden käyttämisestä Ukrainan hyväksi, mitä on esittänyt myös esimerkiksi EU-komission puheenjohtaja Ursula von der Leyen. Vasemmistoliiton pidemmälle katsominen ja laajempi hahmottaminen rinnastuvat aivan samaan sotamyönteiseen länsiretoriikkaan, mistä Natoa ja muita lännen agendoja ajava pääministeri Sanna Marin (sd.) on käyttänyt hienoa suurempia ilmaisuja, kuten "sitoudumme niin kauan kuin on tarpeen", "on asetettava entistä kovempia pakotteita" tai "kunnes Krim on vapautettu".

Jussi Saramosta Vasemmistoliitto on saamassa riittävän sotahenkisen ja Nato-mielisen puheenjohtajan. Sodan, Naton, Yhdysvaltain, EU:n ja Lännen imperialismin näkökulmasta vasemmistoliitto sopisi siis aivan mainiosti samaan hallitukseen perussuomalaisien ja kokoomuksen kanssa.

Pertti Hämäläinen
Hämeenlinna

Kohtuuhintainen asuntotuotanto romahtanut

Asuntotuotannon muuttanut suuntaus on ollut johdonmukainen viimeiset vuosikymmenet. Vielä viime vuosituhatvuoden puolella ARA-tuotanto (entinen aravatuotanto) oli vuositasolla kymmenissä tuhansissa, ja oli merkittävä osa Suomen vuotuisesta asuntotuotannosta.

Kohtuuhintaisen asuntotuotannon määrän muutos on ollut dramaattinen. Vielä vuonna 2010 ARA-tuotanto ylsi 12 000 asuntoon ja tuotannon määrän vuosittain erilaisista suhdanteista ja muista syistä vaihdeltaessa, tultiin ARA-tuotannossa vuoden 2021 noin 9 000 asunnon määrästä viime vuoden kaikkien aikojen alimmalle tasolle. Vuonna 2022 valmistui enää vain 5 600 ARA-asuntoa.

Muutoksen syitä eivät maamme korkeat asuntoviranomaisetkaan edes yritä vierittää enempiä koronaviruksen kuin Ukrainan tapahtumienkaan kontolle. Kysymys on rakentamisen markkinaehtoisesta kilpailutilanteesta. Asuntojen uudistuotannossa rakentajia on viime aikoina houkuttanut tuottaa etupäässä kovan rahan pieniä asuntoja. Niistä kun saa nopeamman ja korkeamman tuoton. Valtion tukema asuntotuotanto on lähtökohtaisesti kustannusrakenteeltaan rajattu siten, että asuminen olisi edes josakin määrin kohtuuhintaista koko asumishistorian ajan.

Valtion raha ei kelpaa

Kuvaavaa tilanteelle on, että vaikka rahaa säänneltyyn, kohtuuhintaiseen asuntotuotantoon olisi tarjolla, sille ei ole ottajia. Valtion takaama raha ei rakennusyhtiöille kelpaa, kun

Valtion tukema, niin sanottu kohtuuhintainen asuntotuotanto supistui viime vuonna 37 prosenttia edelliseen vuoteen verrattuna. Kysymys ei tässä ole talouteen usein liittyvästä suhdannevaihtelusta, vaan jo pitkään jatkuneesta Suomen asuntokannan, taloudellisessa katsannossa, rakenteen muuttamisesta enemmän markkinaehtoiseksi.

sitä ei saa ARA-säännösten vuoksi poikimaan kuten niin sanottuun kovan rahan tuotantoon sijoitettuna. Valtioneuvosto määrää jokaiselle vuodelle budjetissa tietyn rahamäärän, minkä maan korkein asuntoviranomaistaho (ARA) voi käyttää kunkin vuoden aikana tuettuun asuntotuotantoon. Viime vuodelle hallituksen ARA:lle myöntämä rahoitusvaltuutusta oli noin kaksi miljardia euroa, mutta siitä käytettiin vain 1,2 miljardia. Uudistuotantoon tuostakin summasta meni vain noin 950 miljoonaa. Muu osa käytettiin vanhemman asuntokannan peruskorjauksiin. Tässä on huomattava, että käyttämättä jäänyt raha ei siirry seuraavalle vuodelle, tai mitenkään myöhemmin käytettäväksi.

Valtiontalouden tarkastusvirasto mainitsee tuoreessa raportissaan ARA-asuntotuotantoa rajoittaviksi tekijöiksi kohtuuhintaisten tonttien vähyyden ja ARA:n edellyttämän kustannus-laatu-suhteen. Tuetun asuntokannan rakentamiseen soveltuvan tonttimaan pulaa johtuu kuntatalouden jatkuva heikkouden tilasta. Kunnat ovat muiden rahoituslähteiden puutteessa pakotetut repimään omistamistaan rakennusmaista mahdollisimman suurta katetta, jolloin kalliille tontille rakennettavan asuintalon lopullinen neliöhinta ei enää mahdu ARA:n säännösten rajoihin.

Kustannus-laatu -suhteessa ongelmaiseksi tulevat rakennusyhtiöiden tarjouskilpailuissa tekemien tarjousten liian korkea hintataso.

Asuntosijoittaminen

Suomen asuntomarkkinaa hämentää uutena, voimakkaana ja koko ajan kasvavana ilmiönä kansainvälisten sijoitusrahastojen tulo Suomen monella tavalla houkuttelevalle asuntomarkkinalle. Suomesa vuokran, asumisen hinnan yleensä, määrittely on täysin vapaata ja asuntosijoittamisen verotuskohtelu sijoittajaa suosiva.

Asuntojen uudistuotannosta varsinkin pääkaupunkiseudulla menee nykyään huomattavan suuri osa suoraan sijoitusrahastojen omistukseen. Uuden tuotannon asuntokanta on sijoittajan kannalta houkutteleva nykyään käytännöksi tulleen asuntorakentamisen uudistuotannon rahoitusmuodon vuoksi. Asuinkerrostalon perustamiskustannus jakautuu tämän uuden mallin mukaan siten, että jopa 70 prosenttia lainoituksesta merkitään taloyhtiön nimiin. Tällöin uuteen asuntoon pääsee omistajaksi kohtuullisen pienellä omarahoituksella, kun suuri osa velkataakasta jää taloyhtiön hoidettavaksi. Uuden kodin itselleen hankintu asukas kuitenkin vastaa ja maksaa myös sen taloyhtiölainan kuukausittaisessa vastikkeessaan.

Kuva: Heikki Männikkö

Aravarakentaminen on hiipunut. Kun viime vuonna rakennettiin noin 40000 asuntoa, niin niistä vain runsaat 5000 oli Arava-asuntoja. "Kovan rahan" asuntotuotantoa kyllä löytyy. Edullisempia asuntoja ei rakenneta, vaikka rahaa olisi käytettävissä. Sijoittajan näkökulmasta kovan rahan asunnoissa voitto-odotukset ovat nopeammat ja suuremmat.

Erona tässä tavallisen kodinomistajan ja samasta talosta sijoitusasunnon hankkineen sijoittajan välillä on se, että sijoittaja voi vähentää rahoitusvastikkeen eli taloyhtiölainan lyhennyksen ja koron kokonaisuudessaan verotuksessa. Asunnon omaksi kodikseen hankkineen maksaa vastikkeessaan sekä lainan lyhennyksen, että koron. Sijoittajan maksama rahoitusvastike lasketaan suomalaisessa verotuskonseptissa tulohankkimisvähennykseksi. Jo nousseet, ja edelleen nousussa olevat korot rasittavat ja pelottavat tavallista, äskettäin asunnon hankkineita, mutta sijoittaja on tälläkin uhalta täysin suojattu.

Kodeista kortteereita

Enenevässä määrin sijoittajavetoisen asuntojen uudistuotannon myötä asuntojen keskimääräiset koot, niiden neliömäärät, ovat pie-

nentyneet jyrkästi. Pienessä asunnossa neliön hinta on korkeampi, ja tuotto sijoittajalle mahdollisimman hyvä. Uudet miniasunnot ovatkin jo lähtökohtaisesti ajateltu parhaiten soveltuvaksi lyhytaikaiseen asumiseen.

Tällaiset, asuntomarkkinaa kokonaisuudessaan muokkaavat suuntaukset on ilmiönä laskettava nykyään vallitsevaan, ja kaikkia yhteiskunnan toimintoja sitovaan ja kahlitsevaan uusliberalistisen talousfilosofian kokonaisuuteen oleellisesti kuuluvaksi. Tässä katsannossa, ja tuon filosofian – jos sitä näin ylevästi voi edes kuvata – mukaan asunnot eivät ole enää koteja vaan vain väliaikaisiksi käyviä kortteereita.

Unto Nikula
Asukasliiton hallituksen jäsen
Rovaniemi

Saulin uudenvuoden puhe herätti kysymyksiä...

Jatkoa sivulta 2

saan tämän jälkeen. Sauli jatkaa: "Viime vuosina on peräänkuulutettu eurooppalaista turvallisuusjärjestystä – milloin vanhan säilyttämistä, milloin uuden luomista. Ja eri tahoilla on esitetty tarvetta turvatakuille. Mutta niin kauan kuin tuo perustavaa laatua oleva maailmankuvan ero vallitsee, näihin kysymyksiin on vaikea löytää uskottavia ja kestäviä ratkaisuja." Tässä edellisessä lauseessaan Sauli aivan selkeästi sanoo, että niin kauan kuin Venäjä ei suostu avaamaan voimavarojaan Länsi-Euroopan monopolikapitalistien markkinoille, ei rauhasta keskustella.

Saulin vertaus talvisotaan ansaitsee huomion

Suomi todella liittoutui Saksan kanssa jo ennen talvisotaa. Siitä kirjoitimme mm. Kansan äänessä nro. 5/2011 sivulla 10. Saulin tavalla rinnastaa talvisota ja Ukrainassa käytävä Naton eskalaatiosota ei ole mitään merkitystä todellisessa elämässä. Ennen toista maailmansotaa käytiin kolme taistelua, jotka kaikki saavuttivat tavoitteensa ja, joilla valmistauduttiin Hitlerin Saksan ja sen liittolaisten hyökkäykseen. Ne olivat Halhin-Golin taistelut Mongoliassa, Suomen talvisota sekä liittoutuneiden operaatiot Exporter ja Countenance Lähi-idässä ja Persiassa.

Jälkimmäistä meillä tunnetaan hyvin huonosti. Sillä kuitenkin estettiin hitleriläisten tunkeutuminen Lähi-idän kautta Bakun öljykentille ja turvattiin reitti sotatarvikkeiden kuljetukselle Puna-armeijalle Persian kautta. Tähän taisteluun-

varusti Neuvostoliitto mm. 1000 panssarivaunua.

Sauli rehvaslee slouganilla, että "yhdessä toimiva kansa on valtava voima". Saulin tulisi myös muistaa, että hetikään aina "yhdessä toimiva kansa" ei ole ollut oikeassa. Ennen Barbarosaa yhtenäisyys Suomesa ja Saksassa saatiin aikaan valheellisen ja yksipuolisen fasis-tisen propagandan avulla ja "yhdessä toimiva kansa" sai myöhemmin todeta olleensa väärässä. Valheellisella ja yksipuolisella propagandalla myös Suomi (mediapooli) ja Ukraina on tänään käännetyt Venäjävihan ja Nato-jäsenyyden kannalle. Odotetaan mitä tapahtuu, kun huomaavat olleensa väärässä ja tulleensa petetyiksi.

Niinistön puhe vahvistaa lännen petoksen

Suomen ja Venäjän suhteet ajettiin lyhyessä ajassa pohjalukemiin. Useaan kertaan jo ennen Naton eskalaatiosodan alkua kirjoitimme Kansan äänessä, että maidemme välisiä suhteita ei voida normalisoida Suomen nykyisen poliittisen johdon vallitessa. Ulos lausuttuja Venäjän vastaisia puheita olisi niiden esittäjien mahdollon peruuttaa. Lisäksi on lähes varmaa se, että Suomen poliittisen johdon uskallus ei riittäisi esimerkiksi isäntämaasopimuksen

Kuva: Leena Hietanen

Ville Rahikainen istuu Jumindanniemellä kivellä, jossa on vuosiluku 1941 Tallinnan evakuoinnin muistoksi. Silloin 16000 siviiliä menehtyi Suomen ja Saksan asentamaan miinakenttään. Villen selän takana on Helsinki ja Suomenlahti, joka on tärkeä kulkuväylä. Jälleen sotilaat puhuvat sen katkaisemisesta. Se olisi suuri virhe. Ei Nato tule apuun.

tekon eduskunnan ulkopuolella tai Natojäsenyyden hakemiseen pelkän mielipidegallupin pohjalta, ellei jossain olisi päätetty sellaisesta Venäjän vastaisesta politiikasta, joka panee Venäjän polvilleen. Tätä vahvistaa se, että Saksan edellinen liittokansleri Angela Merkel ja Ranskan entinen presidentti Francois Hollande myönsivät, että Minsk-sopimukset tehtiin vain siksi, että voitettiin aikaa Ukrainan sotilaalliselle varustautumiselle. Nämä poliitikot myönsivät Venäjää vastaan tehdyn petoksen.

Saulin ja Marinin ym. olisi syytä nähdä, että tässä on kyse Venäjän olemassaolosta. Suomi on jälleen liittoutunut Venäjän kaatamiseksi, eikä Venäjä aio tässäkään tilanteessa hävitä.

(KÄ/toim./HM)

POLITIKAN UUSI NORMI ON POPULISMI

Helppous, yksinkertaisuus ovat avainsanoja aikamme poliittisten sanomien tai ideologioiden ymmärtämiseen. "Vähähii-lisyys tai natolaisuus" eivät kerro niiden suhteesta tasa-arvoon, sosialismiin tai kapitalismiin, puhumattakaan – ehkä vaikeimasta – markkinasosialismista. Mikä on kasvattanut meidät tähän populistiseen yksinkertaisuuden vaatimukseen? Nettiä seurannut "trumpismi", tieteen vastaisuus, jotka ovat saaneet kasvavaa jalansijaa suomalaisessakin puoluekentässä, vaikka tieteen ja tasa-arvon nimeen vannotaan, ainakin pitopuheissa.

Puolueiden johdoissa ei ole sijaa filosofian- tai yhteiskunnallisen tiedon tuottajille, analyysoijille vaan mennään helppomman, kansalaisten SOME-tajunnan kautta, niin asioissa kuin henkilöissäkin. Johdoissa ei tarvita "tohtoreita, professoreita" vaan "nuoruutta, naisuutta, sanavalmiutta, yksinkertaistavaa visionäärisyyttä kertomaan, että "natolaisuus tai vähähii-lisyys" luo tasa-arvoisempaa, turvallisempaa huomista. Näinhän ei ole, mutta valhekin on helppo uskoa, kun muutkin uskovat, tiedettä ei tarvita.

Trumpismissa hallitaan "pelolla, vihalla ja valheella" kuten aikanaan Hitler ja Mussolini (Tiitula 2019) vain sillä erotuksella, että trumpismin ei ole toistaiseksi kuulunut sotaa. Talouden on perinteisesti nähty liittävän kansakuntia toisiinsa, ehkäisevän sotia. Tästä

syystä EU:kin 50-luvulla syntyi tosin kuin Nato, joka syntyi "kylmän sodan" ensimmäiseksi osapuoleksi, myöhemmin- ja sittemmin hajonnutta, Varsovan-liittoa/ NL:a vastaan. Ukrainan-sodan myötä "pelko, viha ja valhekin" elävät populistisina-, trumpilaisina voimina tarjoten syötettä SOME-alustoille.

Meidän eduskuntavaaleja siivittää "viha ja pelko", todennäköisesti valheetkin, sotaa rahoittavana maana, EU:n jäsenenä, Natoon hakeutuvana, Venäjä-pakotteita edistävänä -kansakuntana. Viha ja pelko eivät tarvitse kannusteikseen tiedettä, ne elävät omassa tunnekylläisessä maailmassaan. Sitävastoin rauha, epäluulojen häivyttäminen ja taloudellisten siteiden luominen vaativat tiedeyhteisöjen ponnisteluja (mm. Keynes -36, Ther 2019). Populismi "uutena normina" ei hae vastauksia huomista kauemmaksi ja huomiseenkin vain yksilön kautta.

Helppous, populismi on kasvanut kaiken kansan-, kaikkien puolueiden vitsaukseksi, sanoma on saatava yksinkertaiseksi, "säätää, vastustaa veroja". Näiden sanojen/sanontojen kääntöpuolien avaaminen on tieteen tehtävä, vaikka se yksinkertaisuudessaan tarkoittaa tasa-arvoisempaa yhteiskuntaa, tiivistävää yhteisöllisyyttä, kuitenkin vaatien liikaa sanoja vaalikentille, jonne käyvät kevyemmät puheet.

Hannu Ikonen
Lieksa/Sisilia, Ispica

Palkkaneuvottelut plörinäksi, ostovoimaa alennetaan ronskisti

Syksyllä Riku Aalto jyräsi palkkaneuvotteluissa, että työnantaja-puolen tarjouksella ei kyetä turvaamaan Teollisuusliiton jäsenten ostovoimaa. Samalla Aalto totesi, että palkansaajat ovat kuluneella vuosikymmenellä huolehtineet teollisuuden kilpailukyvästä. Nyt on työnantajien vuoro huolehtia duunarien ostovoimasta. Samalla hän sanoi, että maamme kilpailukyky on vahva ja yritysten kannattavuus hyvä ja että kilpailijamaissamme palkankorotukset huomioivat hintojen nousua. Toisin kuitenkin palkkaneuvotteluissa kävi. Viime ajoilta tuttua sloungia lainataksemme myös Riku aallon olisi syytä katsoa peiliin.

Teknologioteollisuuden ja kemian-teollisuuden palkkasopimus solmittiin 5.2.2023, kun Teollisuusliiton hallitus hyväksyi sopimusesityksen. Sen kustannusvaikutuksen sanotaan olevan noin 7 % kahdessa vuodessa. Tämä muodostuu siten, että palkkoja korotetaan kahdessa vuodessa seuraavasti: 1.3.2023 palkkoihin tulee 3,5 % korotus ja 19.1.2024 2 % korotus. Lisäksi tulee paikallisesti jaettava ns. työnantajakorotus 0,5 %. Lisäksi tulee Saksan mallin mukaisesti n. 1 % (400 €) suuruinen kertaerä. Vertailun vuoksi voidaan todeta, että Saksan teollisuudessa sovittiin sopimus, joka nostaa palkkoja kahdessa vuodessa yhteensä 8,5 %.

Tilastokeskuksen mukaan viime vuoden joulukuussa inflaatio oli 9,1 %. Kun palkankorotukset viime vuonna olivat vain noin 2 % luokkaa. Kuluvana vuonna inflaatio on edelleen 8 % tasolla. Tämä merkitsee selkeästi sitä, että palkkojen ostovoima on laskenut ja laskee edelleen.

Suomen palkkamalli ei meinannut toteutua.

AKT:n lakko näytti osoittavan, että ns. Suomen palkkamalli ei toimi-

kaan odotetulla tavalla, koska sata- ja ahtausala tavoittelivat Saksan korotusten tasoisia palkankorotuksia. Linja-autoala ja monet muut alat tehostivat vaatimuksiaan lakoilla. AKT:n puheenjohtaja **Ismo Kokko** ilmoitti julkisuudessa, että AKT:n jäsenistö tavoittelee Saksan mallin mukaisia palkankorotuksia.

Nämä puheet osoittautuivat varsin nopeasti bluffiksi. AKT ja sataoperaattorit sopivat 6,3 % korotuksista 25 kuukauden ajalle. Ahtaajien sopimus noudattelee lähes tarkalleen Teknoliogiateollisuuden sopimusta. Lohdutukseksi he saivat 1100 euron kertaerän. Duunareita höynätettiin jälleen.

Lakkoase alennusmyyntiin?

AKT:n lakko kesti parisen viikkoa ja liitto hylkäsi kaksi sopimusesitystä. Aiemmin Kokko rehenteli, että Teknoliogiateollisuuden linja ei AKT:lle kelpaa. Kuin salaman iskusta AKT perääntyi tavoitteestaan ja mediassa Kokolle naurettiin. Ihme, että Kokko voi näyttää kenttäväelle parantaansa, koska tällä toiminnalla Kokko asetti lakkoaseen alennustilaan.

Parin viime vuoden aikana palveluammattaja edustavat järjestöt ovat tuoneet muita paremmin esiin tavoitteensa asemansa korjaamiseksi.

Puututtiinko asiaan ylemmällä tasolla?

Julkisuudessa kiiteltiin sitä, että esimerkiksi "Teollisuusliitolla oli vastuullinen palkkasopimus". Samalla toivottiin, että muut liitot noudattaisivat Teollisuusliiton avaamaa linjaa. Näin myös tapahtui, sillä kaikkien sovittujen sopimusten osalta on pysytty hyvinkin tässä 6–7 % korotuksissa. AKT:n luopuminen tavoitteistaan ja nopea lakon päättäminen viittaa tähän suuntaan.

Samaten Teollisuusliiton hyvin alhaiset korotukset viittaavat tähän. On nähtävä, että ay-liike kuitenkin on ollut tukemassa Suomen EU- ja Nato-linjaa ja hallituksen militaristinen politiikka syö varoja. Onkin todennäköistä se, että demarajohto asetti suitsia ay-pomojen kaulaan helpottaakseen asemaan hallituksessa. Palkansaajat asetetaan nyt Naton eskalaatiosodan

ja hävittäjähankintojen maksumieheksi. Varmasti aika näyttää, mistä oli kysymys.

Suomen palkkamallista vielä

Nyt syntyi tilanne, jossa Teollisuus-

liiton sopimus jälleen muodostui pohjaksi muiden liittojen sopimuksille. Tällainen käytäntö johtaa siihen, että muut liitot menettävät oikeuden sopia työehdoistaan. Herää ajatus, onko nyt kysymys siitä, että demarien ollessa hallituksessa noudatetaan ns. kolmikantaista tulopoliittista (TUPO) kokonaisratkaisua. Vuonna 1969 Liinamaa 1-sopimus aloitti tämän kauden. Tuposopimuksessahan oli kyse siitä, että valtiovalta osallistui palkkaneuvotteluihin työnantajien rinnalla. Silloin ay-kenttä yhdistettiin. Kansandemokraattisjohtoinen SAK yhdistyi demarajohtoisen SAJ:n kanssa. Yhdistäminen oli välttämätöntä, että saatiin aikaan Liinamaa 1-sopimus. Silloin tuli mukaan ay-jäsenmaksujen työnantajaperintä eli työnantaja peri palkasta liitolle tulevat jäsen-

Jatkuu sivulla 5

Kohti liittokokousta

Vuonna 2016 Suomessa runnottiin silloisen hallituksen kiristyksen omaisella myötävaikutuksella ns. kiky-sopimus, jossa työaika lisättiin ja palkkoja laskettiin. Kiky-sopimuksen hyväksyi myös silloinen Metalliliitto, vaikka oli juuri edellisessä liittokokouksessaan päättänyt pyrkiä työajan lyhentämiseen. Kiky-sopimuksen mukanaan tuomat työajan pidennykset on sittemmin saatu torpattua, mutta sopimuksessa ollut sosiaaliturvamaksujen siirto työnantajilta työntekijöiden maksettavaksi jäi ja on edelleen taakana. Teollisuusliiton tulee jatkossa pyrkiä yhä sitkeämmin vaikuttamaan asioihin niin, että nuo maksut saadaan siirrettyä takaisin työnantajien maksettavaksi.

teittaisen työajan lyhentäminen 6-tuntiseen työpäivään ansiotasoa alentamatta olisi yksi työaika lyhentävä keino. Toinen kätevä keino olisi vuosiloman pidentäminen poistamalla lauantai lomapäivistä. Myös teknologioteollisuuden työehtosopimuksen muuttaminen työaika määrittävän laskentajakson osalta työaikalaisa määritellyn laskentajakson mukaiseksi pitää olla liiton tavoitteena. Nykyisellään työehtosopimuksessamme enimmäistyöaika tarkastellaan kalenterivuoden jaksolla, joka mahdollistaa maksimityöajan (2256h) teettämisen vaikka kesäkuuhun mennessä! Toki loppuvuosi olisi sitten huilia. Työaikalain kirjaus maksimityöajaksi on keskimäärin 48h/viikko neljän kuukauden tarkastelujaksolla, joka

Teollisuusliiton on toimittava jämäkästi yleissitovien työehtosopimusten säilyttämisen puolesta työnantajien ankarasta painavastaisesta pyrkimyksestä huolimatta. Työehtosopimukset on solmittava sellaisiksi, että niissä turvataan palkkaehdot, joilla työntekijät tulevat toimeen. Reaaliansioiden kasvattaminen tulee ottaa liiton tavoitteeksi.

Liiton tulee edelleen vaikuttaa vaikkapa lainsäätäjien työolojen/työturvallisuuden parantamiseksi. Suomessa on edelleen runsaasti teknologia-alan työpaikkoja, joissa nämä asiat eivät ole mitenkään kunnossa. Työsuojelurikokista aiheutuvat rangaistukset tulee määritellä selkeästi ankarammiksi. Viranomaisvalvonta pitää saada tehokkaammaksi. Tällä hetkellä viranomaisiakin monin paikoin sumutetaan kaikenlaisilla "safety first" tyyppisillä höpinöillä. Eli on laadittu hienot ohjeistot ja suunnitelmat, miten työturvallisuudesta huolehditaan, mutta monesti kun joku työturvallisuutta parantava asia löytyy ja maksaa jotain se onkin työnantajalle "safety worst".

Työajan lyhentäminen tulee ottaa liiton tavoitteeksi. As-

31
Vaaliipiiri
1

JYRKI NIEMINEN

Propuoliolaitesantaja
Työsuojeluvaltuutettu
Päälouattamusmies
Ammattiosaston hallituksen jäsen
Helsinki

- Työehtojen yleissitovuus on jatkossakin varmistettava
- Liiton tavoitteena tulee olla reaaliansioiden kasvu
- Työolot kuntoon kaikilla työpaikoilla
- Työajan lyhentäminen liiton tavoitteeksi

Vaikuta, toimi, äänestä!
www.teollisuudenvaikutajat.fi

TEOLLISUUDEN
VAIKUTTAJAT

sekin mahdollistaa esim. joka toisen viikonlopun ylityön tekemisen/teettämisen.

Siinä oli muutama teesi, joita tulisi tulevassa Teollisuusliiton ensimmäisessä liittokokouksessa edistää. Olen ehdolla, joten painakaa numero 31 mieleenne. Muistakaa äänestä!

Jyrki Nieminen
ABB Etelä-Suomen alueen työsuojeluvaltuutettu
ABB Marine&Ports päälouattamusmies

DSL tiedottaa

Opintotoiminnan tuet ja kilometrikorvaus

DSL tukee elinikäisen oppimisen periaatteen mukaisesti vapaata sivistystyötä ja suunnitelmallista aikuisopiskelua, jonka tavoitteena on lisätä yhteiskunnallista tietoisuutta kansanvaltaisuuden edistämiseksi. Opintokeskus tukee ihmisten kehittymistä tukemalla itse järjestettyä opintotoimintaa rahallisesti sekä tarjoamalla opintomateriaaleja. Taloudellista tukea opinto-kerhojen ja opintotilaisuuksiin voi hakea mikä tahansa DSL:n tavoitteiden mukaista toimintaa järjestävä yhdistys tai ryhmä.

Jatkamme vuonna 2023 opintotoiminnan tukea normaalia korotetumpana. Opintotilaisuuden tuen määrä on yhteiskunnallisista aiheista 30 € / oppitunti (norm. 25 €) sekä muista aiheista 25 € / oppitunti (norm. 20 €), kuitenkin enintään 50 % opintotilaisuuden menoista (selvityslomakkeessa mainituista).

Kerhotuki on vuonna 2023 yhteiskunnallisista aiheista 17 € / oppitunti (norm. 12 €) sekä muista aiheista 11 € / oppitunti (norm. 6 €), kuitenkin enintään 60 % kerhon toiminnasta aiheutuneita menoja vastaava summa.

Oman auton käytön kilometrikorvaus DSL:n järjestämissä tapahtumissa on vuonna 2023 30 senttiä / kilometri.

Marxia maailmalta! DSL:n teoriakerho kokoontuu

DSL:n teoriakerho "Marxia maailmalta – kolmannen maailman marxilainen puheenvuoro" jatkuu vuonna 2023. Kerhossa opiskellaan marxilaisia teorioita ja teoreetikkoja alikehittyneestä maailmasta. Kaikki halukkaat, mutta erityisesti DSL:n jäsenjärjestöjen edustajat, ovat tervetulleita osallistumaan.

Kerhon tarkoituksena on käydä läpi erinäisiä marxilaisia ja antikapitalistisia teorioita, teoreetikkoja ja niitä olosuhteita, jotka ovat muokanneet näitä. Kerhoa vetää DSL:n pääsihteeri Jari Karttunen.

Kerho kokoontuu etänä Skypessä klo 17.00-18.00! Ohessa linkki: <https://join.skype.com/DF12HeqBcfsy> (Löytyy myös tiedotteesta DSL:n verkkosivuilta.) Alla tapaamisten päivämäärät ja teemat tänä vuonna.

14.3. Islamilainen maailma ja sosialismi, 28.3. Egypti I, 11.4. Egypti II, 25.4. Algeria I, 9.5. Algeria II, 23.5. Afganistan I, 6.6. Afganistan II, 20.6. Levantti (Syyria, Irak, Libanon), 4.7. Turkki / Kurdistan I, 18.7. Turkki / Kurdistan II, 1.8. Palestiina, 15.8. Persia / Iran I, 29.8. Persia / Iran II, 12.9. Indonesia I, 26.9. Indonesia II, 10.10. Keski-Aasia I, 24.10. Keski-Aasia II, 7.11. Intia I, 21.11. Intia II, 5.12. Intia III, 19.12. Intia IV

Tutustu osoitteessa www.desili.fi

Talouden miljardien sopeutuslistat älyttömiä nykytilateessa!

Elämme ns. monikriisin aikoja – meillä on talouskriisi, ympäristökriisi ja geopolittinen kriisi. Suomessa puolueiden vaalilupaukset vievät maatumme täysin eri suuntaan kuin muut EU-maat. Valtiovarainministeriö (VM) kulkee omia polkujaan eri suuntaan kuin EU-maat näyttävät olevan menossa. EU haluaa elvyttää – Suomi jarruttaa! Se on outoa, kun Suomi on ainoa EU-maa, joka ei ole velkainen.

VM vaatii menoleikkauksia outoon aikaan

Talouden näkymät ovat sumuiset. Talouden laskusuhdanteessa julkisen talouden tasapainottaminen on vaikea, mahdollon tai järjetön hanke, josta koituu helposti enemmän haittaa kuin hyötyä. Suomen hallitukset yrittivät taantumassa tasapainotempua - ensin 1990-luvun laman ja viimeksi eurokriisin vuosina. Kokeilut opettivat, että julkisen talouden kiristäminen talouskriisin oloissa on virhe. Nyt VM vaatii uutta yritystä. Se esittää julkiseen talouteen 9 mrd € sopeutustoimia kahdelle vaalikaudelle.

Suomen valtio ei ole velkainen

Maksamme työeläkemaksuja rahastoihin, jotka eivät näy budjetissa. Valtion eläkerahastojen varojen yhteenlaskettu määrä on 240 mrd € ja valtion velka budjetissa on 140 mrd €. Suomen rahavarat ja saatavat ovat 100 mrd € suuremmat kuin velat. Jos Suomi olisi velkainen, sen luottoluokitus ei olisi AA+ eli maailman kärkiluokkaa. Ulkomaista velkaa Suomella ei ole. Suomi on ainoa EU-maa, jonka varat ja saatavat ovat suuremmat kuin velat.

Muutama vuosi sitten Suomi oli Kansainvälisen valuuttarahaston tilaston mukaan maailman 7. rikkain valtio – edellä oli vain Norja ja viisi muuta öljyvaltiota. Suomi on yksi harvoista eläkevarojen rahastovia maita. Myös korvamerkit ratat ovat rahaa. Valtio nimittää eläkeyhtiöiden johtoon työmarkkinajärjestöjen johtajia, mutta eduskunta päättää eläkemaksujen ja eläkkeiden suuruudet.

Rahastot kasvattavat varojensa lainaamalla niitä valtiolle, työnantajille jne. Valtio ottaa velkaa myös Suomen Pankista, jonka voitot valtio saa nostaa budjettiin, eli valtio maksaa korkoa itselleen. Normaali vuosina valtion korkotulot budjetissa ovat satoja miljoonia euroja. Valtiolla ei ole pulaa rahoista eikä talouden paniikkijarrutuksiin ole tarvetta. Taloudenpidossa on käytettävä järjeä ja sijoitettava rahaa tuottaviin investointeihin sekä investointituonteisiin säästöjä ja tuloja tuottaviin menoihin. Tänä päivänä pahiten alibudjetoidut erät ovat sote-toimi, koulutus ja varhaiskasvatus sekä ympäristö. Niihin panostaminen

Palkkaneuvottelut... ostovoimaa alennetaan...

Jatkoa sivulta 4

maksut. Tämä malli on vahvistanut liittojen johdon asemaa. Parina viime vuonna, kun työnantajat ovat vaatineet sopimusten yleissitovuuden purkua, he ovat myös uhanneet liittoja sillä, että lopettavat ay-jäsenmaksujen perinnän. Myös tämän talven aikana on kuultu työnantajien piiristä samanlaisia uhkailuja.

Työntekijöiden lakko-oikeuteen puututtiin

Työehtosopimusneuvottelujen aikana työministeri **Tuula Haatainen** (SD) siirsi valtakunnansovittelijan

tuottaa säästöjä ja tulonlisäyksiä tulevina vuosina. Asioita on tarkasteltava pidemmällä tähtäimellä kuin VM:n poliittisesti likinäköiset virkamiehet, jotka huhuilevat 8 vuoden tähtäimellä ymmärtämättä leikkausten vaikutusta ja suhdanteiden merkitystä.

"Virkevastuulla" kyhätty propagandistinen pamfletti

Miten on mahdollista, että VM:n besserwisserit laativat oikeiston vaalipropagandaa toistavan, pienituloisia kuristavan ja peruspalveluja alas ajavan sekä kaikkien muidenkin hallinnonalojen paitsi sotamenojen leikkauslistan?

Annika Saarikko on heidän pomonsa ja toistelee papukaijan tavoin sopeutusteemoja siitä huolimatta, että mm. sote-tointa on budjetissa kuristettu. Ilman Saarikon määräystä tai suostumusta rahaministeriön leikkaajat eivät moista paperia olisi laatineet. On surullista, että rahakirstun hoitajaksi kepu on valinnut henkilön, joka ei julkisesta taloudesta ymmärrä Sipilää enemmän. VM:n teemat on kopioitu kokoomuksen ja persujen ajatushautomoista. Siipikarjan hoidosta tiedämme, että hautominen ei tapahdu päässä vaan alempana. Näin näyttää olevan oikeiston Liberassa ym. hautomoissa.

Eikö rahaministeriön "viisailta" vaadita talouden ja historian tuntemusta?

Näyttää, että he ovat unohtaneet viime kriisin yritykset ja erehdykset. Ilmeisesti talousnusteenkin ovat unohtuneet. Talouden näkymät ovat sumeat. Vaikka kaikki muu sujuisi ennusteiden mukaan, mutta jos VM saisi vaatimansa kiristykset, se aiheuttaisi tilanteen heikkenemisen. Julkiset menot ovat kotitalouksien ja yritysten tuloja ja julkiset tulot ovat kotitalouksien ja yritysten menoja. Kiristykset ovat pois kokonaisuksyynnästä. Heikon kasvun oloissa kasvaa riski, että leikkaukset heikentävät kansantaloutta. Ne voivat onnistua, jos talous kasvaa ja tuottaa lisätuloja. Nyt uhkaa käydä päinvastoin, sillä taantuma kutistaa muutenkin tuloja.

Talouselot eivät nyt suosii äkkijarrutusta

Jos maan seuraava hallitus aloittaa kautensa velkapaniikin vallassa, vii-

Anu Sajavaaran esityksestä 6.2.2023 alkavaksi suunnitellun kaupan alan lakon alkamaan vasta 20 helmikuuta. Tällaiseen ei ollut mitään syytä, koska PAM antoi ilmoituksen suunnitellusta kolmen päivän lakosta 14 päivää ennen lakon alkua. Työntekijäjärjestöjen puolella asia on katsottu selkeästi lakko-oikeuden rajoittamiseksi. Valtakunnansovittelijan toimesta asiaa perusteltiin sillä, että lakko kohdistui kriittisiin palveluihin ja vahingoittaa yhteistä etua. Tämä ei tunnu uskottavalta, koska asia olisi voitu ennakoita etukäteen.

(KÄ/toim/HM&KW)

me vuosikymmenien mokat voivat toistua. Ennusteiden mukaan Suomi ja Suomen keskeiset vientimaat ovat lähellä taantumaa ja kasvu jatkuu lähivuosina heikkona. Vientimaittemme rahoitusolot kiristyvät vielä lisää, kun keskuspankit nostavat korkoja. Samaan aikaan kansalaisia, yrityksiä ja koko taloutta koettelee vuosikymmeniin ankarin energiakriisi, inflaatio, sota ja kauppasota.

Pienituloisen arki on kallistunut eniten

Arkielämän kallistuminen köyhdyttää kaikkia, mutta ei niin tasapuolisesti kuin tilastot näyttävät. Inflaatio heikentää eniten pienituloisten ostovoimaa. Inflaatiota on kiihdyttänyt ennen muuta energian, elintarvikkeiden ja asumisen kallistuminen. Pienituloisten reaalityulojen ostovoimaa sulattaa se, että vähistä tuloista on kulunut suuri osa eniten kallistuneisiin pakollisiin menoihin.

Onko vähemmän enemmän?

VM on kuvaillut maan valtion talouden tilaa, kuin olisimme velkakriisin partaalla. Viesti on mennyt jakeluun, koska puolueet kilpailevat budjetin sopeutusaikella. VM vaatii, että puolueet lupaavat kansalle keppiä eikä porkkanaa hokemalla, että vähemmän on enemmän. Velkapaniikki on mennyt överiksi. Velkapolitelluun voi liittyä myös riskejä. Jos huonosti käy, VM:n uhkakuvat lietsovat seuraavaa hallitusta paniikki-

Kuva: Heikki Mänttö

Pienituloisten arki on kallistunut, militarisointi ja sodanvaara on kasvanut Sannan hallituksen toimesta. Aitoa uusliberalistisen sopeutuksen vastaista protestia emme ole Sannan ministeristön aikana nähneet. Ehkä jälleen syksyllä Sannan poistuttua kuvioista. Tämä kuva, jossa uskallettiin näyttää tunnuksia, on joukkovoiman tapahtumasta 2.3.2016

jarrutukseen.

Viimeksi meni pahasti pieleen

Julkinen velkaantuminen ei voi jatkua loputtomiin, joten ennen pitkää julkisen velkataakan kasvaminen on saatava taitettua. Se ei onnistu milloin tahansa eikä minkälaisissa oloissa tahansa. Viime vuosikymmenillä velkaantumista yritettiin taittaa "vastuullisuu" vyönkiristyksin Euroopan laajuisen talous- ja velkakriisin keskellä. Koulutuksesta, tutkimuksesta ja terveys- ja hoivapalveluista leikattiin miljardi-tolkulla, mutta silti alijäämä paheni.

Vaikka VM yrittää herättää velkapaniikkia, tarvitaan malttia odottaa tasapainotoimille otollisia talousoloja. Analyysiyhtiö Ox-

ford Economics kokosi 2022 lopulla katsauksen 20 länsimaisen talouden tasapainoyrityksistä parin vuosikymmenen ajalta. Puolet yrityksistä jäi pelkäksi yritykseksi. Sopeutustoimista huolimatta velkaantuminen jatkui tai voimistui. Epäonnistuminen johtui yleensä samoista syistä kuin Suomessakin. Julkistaloutta ryhdyttiin kuristamaan kesken taantumaa, ennenkuin kansantalous oli kyllin vahva kestämään kiristykset. Sen sijaan yritykset onnistuivat yleisemmin, kunhan talousolot olivat vyönkiristyksille suosiolliset. Näin oli esimerkiksi vahvan talouskasvun, elvyttävän rahapolitiikan ja kasvua edistävien talousuudistusten aikaan.

Juhani Tanski
Kuopio

"Keikkalääkärit rahastavat hyvinvointialueita"

Suomessa on tällä hetkellä 16 600 sairaan- ja lähihoitajan vaje. Vaje on vuoden aikana kasvanut noin 2,5 kertaiseksi. Samanaikaisesti sote-alalta jää eläkkeelle noin 150 000 työntekijää seuraavien 15 vuoden aikana. Talouselämä-lehti 6.3.2023 selvitti keikkalääkärien käyttöä hyvinvointialueilla.

"Lääkäripula teki lääkäreitä ja hoitajia välittävistä yrityksistä rahasampoja."

Itä-Uudenmaan hyvinvointialueella Medistaff Oy voi laskuttaa lääkäristä 15 968 €/kk. Kallein sopimuskumppani alueella on Coronaria Terveys, jonka laskutus voi olla 21 120 €/kk /lääkäri. Keski-Pohjanmaan alueen

palkkalistoilla työskentelevä vakiainen terveyskeskuslääkäri voi aiheuttaa sivukuluineen noin 10 000 euron kuukausikustannukset. Kotilääkäripalvelut laskuttaa Itä-Uudenmaan alueella 18 650 €/kk/lääkäri. Yhtiö on välittänyt myös sairaanhoitajia julkiseen terveydenhuoltoon. Keikkafirmojen kautta työskentely on lääkärille niin kannattavaa, että edes korkeasti palkattu vakiainen virka ei enää välttämättä houkuttele.

Keski-Pohjanmaan alueella edes 10 000 € palkkatarjous ei ole tuonut hakijoita.

Alueen rekrytoitivastaavan Pasi Hautalan mukaan alueella on 15–20 lääkärin krooni-

nen pula. Terveyskeskuslääkärin mediaansio on yli 6 500 €/kk. "Meillä haussa on yleislääketieteen alueelle resurssilääkäri, jonka palkka on yli 10 000 €. Hakijoita ei silti ole".

Edessä on leikkauksia

Uusia hyvinvointialueita uhkaa massiivinen lähes miljardin euron rahoitusvaje. Lehti kysyy: Edessä on todennäköisesti ikäviä kysymyksiä: Leikataanko rahoitusta, esimerkiksi vanhusten hoidosta, nuorten mielenterveyspalveluista vai terveyskeskusten keikkalääkärikustannuksista?

Lehden luki:
Juhani Tanski
Kuopio

KORONALLA YRITETÄÄN TIENATA

Pari vuotta sitten ilmestyi muutama kauppoihin keksintö Covid-safe koronavirusta vastaan. Tarrakalvo asennetaan eri käyttökohteisiin kuten ovenkahvoihin ja valokatkaisijoihin eliminoimaan Covid-19 -virukset. Suojan suositeltu vaihtoväli on noin neljä kuukautta eli tarran jatkuva myynti koetettiin turvata. Käyttö tuntuu ristiriitaiselta, sillä pakkauksessa varoitetaan: "Ei lasten ulottuville!"

Eräessä ostoshelvetin myymälässä hinta oli 27 euroa yhden A5-arkin kotipakkaus. Tammikuussa 2023 tarrapakkaus myytiin alennuksella: yksi (1) euro / pakkaus! Ilmeisesti ostoskeskuksen ympärillä asuvat ihmiset ajattelivat omilla aivoillaan.

Covidsafen tuotetietoja

Kupari eliminoi SARS-CoV-2 -viruksen noin neljässä tunnissa. Pannoitteessa on kupariin sekoitettu lisäksi

muuta puhtaita ja luontaisia metalleja (mitä nämä ovat?) ja saatu monimetallihybridit (!). Hybridillä viruksen eliminointi pinnoilla onnistuu sekunneissa (!). Tartuntaketjut katkaistaan (!) sekunneissa.

Covidsafea suositellaan kiinnitettäväksi kodissa valokatkaisijoihin, ovenkahvoihin, WC-oven lukkoihin, vesihanoihin, pieniin nappeihin kuten ovikello ja kahvinkeitin sekä hissien painikkeisiin. Kun pinnoite alkaa olla kulunut, alta paljastuu punainen valvontateksti, joka ilmoittaa suojan vaihtotarpeesta.

Tartunnat tulevat pääasiassa kodin ulkopuolelta ilman välityksellä. Jos julkisissa tiloissa ei mainittuja pintakohteita ole suojattu Covidsafella, on melko turhaa käyttää pinnoitetta kotonakaan.

Infektioiden torjuntaa

Hengitystieinfektiot tarttuvat pisa-

roiden ja ilman välityksellä, kun sairastunut henkilö joko yskii, aivastaa, puhuu, laulaa, huutaa tai hengittää. Ne voivat tarttua myös kosketuksen kautta, jos sairastunut on esimerkiksi yskinyt käsiinsä ja on sen jälkeen koskenut toiseen ihmiseen. Virukset voivat tarttua myös pinnoilta, esimerkiksi ovenkahvoista.

Monien tartuntatapojen vuoksi tuntuu riittämättömältä suojata pintoja, joita löytyy jo kotonan monen tarra-arkin edestä.

On tehokkaampaa välttää silmien, nenän ja suun koskettelu käsin, koska kodin ulkopuolella ei pintoja ole aina suojattu tai puhdistettu kunnolla. Tässä valossa Covidsafe on turhake. Lisäksi on kädet pestävä usein vedellä ja saippualla.

7.2.2023
Hannu Kautto

Vaalit, Ympäristöliike ja rauhanliike

Ympäristöliike ja rauhanliike kulkevat omia polkujaan juuri nyt, kun tarvittaisiin yhteinen päämäärä, suunta ja tie peruuttamattomien vahinkojen estämiseksi. Nämä kansalaisliikkeet eivät ole muodostuneet poliittiseksi voimaksi, mikä uhkasi sijoittajien ja sotilaallisten piirien valtaa sekä välinpitämättömyyttä ympäristöstä. Ympäristöjärjestöistä BirdLife, Greenpeace, Luonto-Liitto, Suomen luonnonsuojeluliitto ja WWF ovat asettuneet eduskuntavaaleissa tukemaan kahta eduskuntapuoluetta, mitkä sen mielestä tukevat riittävästi toimia luontokadon ja ilmastokriisin pysäyttämiseksi.

Järjestöiltä jää näkemättä, että kaikki eduskuntapuolueet tukevat asehankintoja, mitkä tämän kokoiselle valtiolle ovat suuruudeltaan maailmanennätysluokkaa. Ympäristön kannalta se tarkoittaa muun muassa tätä: Valtiolla on talousmetsää noin 9 miljoonaa hehtaaria ja niitä hoitava Metsähallitus siirtää valtion kasaan noin 120 miljoonaa euroa vuodessa. F35-hävittäjien ostohinta on sama kuin valtion metsien tuotto 80 vuodessa: 80 x 120 miljoonaa eli yhteensä 9600 miljoonaa.

F-35 hinta on maksettava dollareissa ja tarkoitusta varten otettu ja otetaan velkaa. Tämä summa vastaa noin neljää Suomen kokemaa pankkikriisiä 1990-luvun alussa, eli noin 4 x 8 miljardia, kun mukaan lasketaan hävittäjien käyttö- ja huoltokulut. Suomessa kriisi oli syvempi kuin missään muussa teollisuusmaassa toisen maailmansodan jälkeen. Valuuttakurssin muutoksia ja velan hoitokuluja emme nyt tiedä, mutta jokainen euro ja dollari kiskotaan Suomen luonnosta ja työstä. Yksikään puu ei jää ka-

tamatta tai kivi kääntämättä hävitettävien hankintojen kustannusten kattamiseksi. Kansainväliset pankit ja velkojat eivät jaa armolahjoja. EU ajoi Kreikan velkaloukkua, valtion oisuuden yksityistämiseen ja yhteiskunnan tuottamien palveluiden murskaamiseen pikavauhtia heti, kun se tuli mahdolliseksi. Me suomalaiset emme halua oppia tästä mitään - miksi?

Rauhanliike kuihtui voimakkaasti Euroopassa, kun se ei pystynyt vaikuttamaan Irakin sodan estämiseksi vuonna 2003. Sodan syyt olivat keksittyjä, epäilyjä kemiallisista- ja joukkotuhoaseista, sekä halusta syrjäyttää Saddam Husseinin hallinto. Suomessa rauhanliikkeen nousua ei tapahtunut edes silloin, kun Suomi kytkettiin osaksi USA:n sotatekoneistoa isäntämaasopimuksella ja yhteisillä sotajoukoituksilla.

Piristysruiskeen rauhanliikelle antoi Venäjän sotilaalliset operaatiot Ukrainassa 24. helmikuuta 2022 alkaen. Rauhanliikkeen järjestämistä tapahtumista suurimman

hyödyn keräsi kuitenkin Nato-jäsenyyttä ajavat poliittiset tahot ja media, mikä nosti juoksuhaudoista rysävihan. Esimerkiksi rasistina esiintynyt Jussi Halla-aho muuttui hovikelipöiseksi kommentaattoriksi ja erittäin tärkeän ulkoasiainvaliokunnan puheenjohtajaksi.

Rauhanliikkeeltä on unohdettu, että maamme liki 80 vuotta kestänyt puolueettomuuspolitiikka on ollut äärimmäisen hedelmällinen. Riippumattomuus antoi kannattavat kauppasuhteet kylmän sodan eri osapuolten kanssa ja erinomaiset mahdollisuudet vakavien jännitteiden purkamiseen Euroopassa. Tulisi muistaa, että Suomi muutti täysin linjansa turvallisuuspolitiikassa 1940-luvun lopulla. Aseet vaihdettiin diplomatiaan. Väli rauha syksyllä 1944 solmittiin tilanteessa, missä kaikilla suomalaisilla oli omakohtaisia kokemuksia sodasta. Valtiojohtoon ja eduskuntaan kuuluvilla oli kokemuksia viidestä sodasta. Lapin sota, jatkosota, talvisota, heimosodat, sisällissota. Kuolleita oli reilusti yli 130 000, samoin invalideja. Se on pienelle kansalle iso luku varsinkin, jos siihen liittyy aluemenetykset ja Lapin tuhotut rakennukset. Lisäksi meillä oli puolisen miljoonaa asutettavaa.

Tätä kokemusta tulisi viedä eteenpäin vaikean Ukrainan selkkauksen aikana, missä voitta-

Kuva: Heikki Mannikko

Ihmisiä ilmastomarssilla 6.4.2019 oli enemmän kuin koskaan. Mihin ne ovat kadonneet? Ilmastomuutoksesta kaikki olivat yksimielisiä. Rauhan suhteen mielipiteet ovat sekaisin. Nämä kaksi asiaa voidaan myös selittää uusliberalistisen politiikan kautta, jota kaikki eduskuntapuolueet kannattavat. Siksi rauhalle ja ympäristökysymykselle on vaikea löytää vielä yhteistä kannatuspohjaa. Uusliberalistiselle komennolle tulee löytää yhteinen vaihtoehto. Sen jälkeen voimme hakea laajaa yhteistä ratkaisua rauhan-, ympäristön- ja ilmastomuutoksen ongelmiin.

jaa ei tiedetä, mutta häviäjät ovat jo selvillä: Ukraina, Venäjä ja Eurooppa. Diplomaatti ja Suomen entinen Moskovan-suurlähettiläs Heikki Talvitien arvio on mielestäni osuva: "Nyt olemme siinä vaiheessa, että kaupallistaloudellinen globalisaatio on tuhattu. Yhdysvaltojen ja lännen pakotteet merkitsevät kauppasotaa Venäjää ja sen eliittiä kohtaan sekä lännen suhtautuminen Kiinaan on muuttunut siinä määrin, että tässäkin voidaan jo puhua kauppasodasta. Mikä kaikkein huonointa, niin myös Yhdysvaltojen ja Euroopan unionin kesken on käyty jo ta-

loudellista sapelinkalistelua protektionismiin viitaten".

Toivon ja se onkin ainoa vaihtoehto, että ympäristöliike ja rauhanliike yhdistyvät vaihtoehdoksi aseita sekä sotilaallisia toimenpiteitä vaativalle oikeistolle ja erikoiselle muunnokselle, "punavihreälle" yhteistyölle eduskunnassa. SKP ja sen kansanedustajaehdokkaat tekevät mielihyvin yhteistyötä ympäristö- ja rauhanliikkeen kanssa oikeiston ajaman Nato- ja sotapolitiikan torjumiseksi.

Martti Vaskonen Joensuu

Marxilainen yhteiskuntatiede välttämätön

Puheet marxismien kuolemasta ovat suuresti liioiteltuja, voisi Mark Twainin sutkausta mukaillen veistellä. Totta on, että marxismi-leninismi ei ole enää poliittisesti niin kovin kartalla kuin ennen, mutta mitä itse marxismiin ilman mitään rekvisiittaa tulee, se on edelleen voimissaan. Jotkut tämän ajan suurimmista älyköistä tunnustavat olevansa marxilaisia, kuten englantilainen maantieteilijä David Harvey, amerikkalainen taloustieteilijä Michael Hudson ja vaikkapa brittiläinen journalisti Brendan O'Neill.

Marxismia tarvitaan kapitalismin pimeydessä enemmän kuin koskaan

Jos jonkin kuolemaa tässä pitäisi ennustaa tai sellainen todeta, se olisi varmasti kapitalistisen maailmanjärjestyksen. Nuo mainitsemamme henkilöt ovat sillä tavalla merkittäviä, että vaikka heidän voimansa on vähäinen, täydelliseen pimeyteen ei tarvita kuin pikku tuikka kenttää valaisemaan. Eikö se Jeesuskin näin jotenkin sanonut?

Ja sanoipa vielä senkin, että se, jolla on rahkeissa varaa loistaa, on velvollinen loistamaan. Tilanne ilman valoa on nimittäin sel-

lainen, että ne, jotka ovat kuoleman kourissa, eivät välttämättä edes tiedä olevansa kuoleman kourissa, kun ei ole mitään mittapuuta saatikka diagnoosia. Ja jos ei yhteiskunta omaa tilaansa tiedä, ei se pysty myöskään mitään korjausliikkeitä suorittamaan.

Marxilainen itsekritiikki – kaiken avain

No kommunistisella maailmanjärjestyksellä on arvostelijansa eikä aivan syyttäkään. Pitäisi kuitenkin ymmärtää – hyvin yleisellä tasolla – että marxismi pitää itseään tieteenä. Ja tieteen metodeihin kuuluu se, että se jatkuvasti korjaa itseään saadun kokemuksen perusteella – em-

piirisesti.

Ja se, että marxismilla on monien korvissa huono kaiku, perustuu juuri siihen, mitä he näkivät esimerkiksi entisessä itäblokkissa. Ja paljon siellä virheitä kai tehtiinkin. Mutta tämän ongelman ydin on oikeastaan paljon syvemmällä – ei niinkään itse teoriassa vaan siinä, että jotkin alkoivat tätä tiedettä kohdella suorastaan uskontona. Seurauksena oli, että mitään itse korjaavaa silmukkaa systeemin kehittämiseksi ei oikein kehitetty. Ja toisen maailmansodan jälkeen valtaon tulleet itäblokin hallitsijat alkoivat kieltä-mättä käydä vanhoiksi ja sitä myötä myös kankeiksi paitsi ruumiiltaan myös hengeltään. Ja ennen kuin tiesivätkään, koko systeemin elinvoima oli mennyttä.

Ja tässä on sitten keuhuttava sitä Kiinan systeemiä, jossa keskeisellä sijalla onkin toinen melkein pä uskonollisten harjoitusten puoli. Nimittäin itsensä kritikoiminen. Tästähän Kiinan järjestelmä on melkein pahamaineisen kuuluisa. Mutta ei ihan syystä, tunnetaanhan katumusharjoitukset uskonnottakin. Ja kun jälkeä katsoo nyt Kiinan noustessa Yhdysvaltain kilpailijaksi, on vain todettava, että systeemi on pysynyt elinvoimaisena ja notkeana juuri sen takia, että myös johto uskaltaa tarkastella omia tekemiään kriittisesti ja korjailla tekemiään sitten havaittujen puutteiden ja epäkohtien valossa.

Pseudomarxistit marxismien kiusana

Ja ehkä sana vielä marxismien epäonnistuneesta tekohengityksestä. Ennen kaikkea Occupy-liikkeen aikana marxismista tuli oikein imago-kysymys, ellei peräti jonkinlainen in-

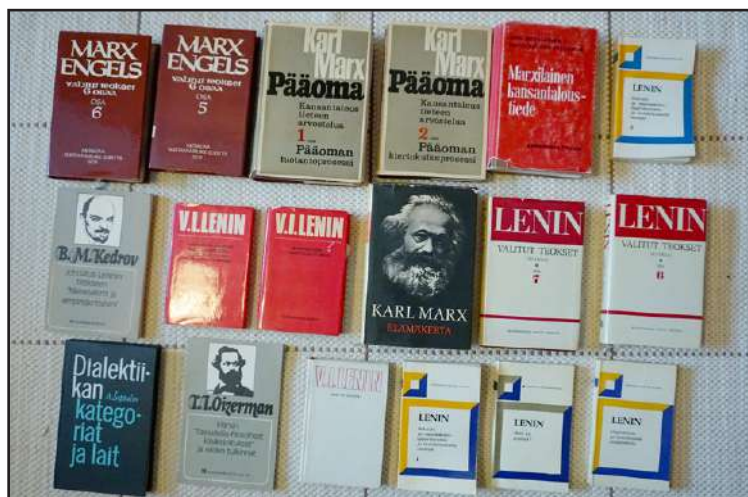
tellektuaalinen statussymboli. Ja tätä kehitystä ei kuvaa oikeastaan mikään niin hyvin kuin slovenialaisen Slavoj Žižekin nousu kulttitähdeksi. Vaikka monet nuoret ehkä saivatkin ensikosketuksensa marxilaisuuteen juuri hänen kauttaan, tässä vaiheessa on kova sana tuo itsekritiikki. Žižek itse ei näytä sitä harjoittavan muuten kuin aina pliiisumpan suuntaan, niin että vuosien vieressä hän käy yhä suolattomammaksi – jos tällaista raamatullista kielikuvaa voisi käyttää. Ehkä kovin kritiikki häntä vastaan on tähän mennessä esitetty CounterPunchissa, joka julkaisi Gabriel Rockhillin artikkelin Capitalism's Court Jester: Slavoj Žižek tammikuussa.

Mutta tuo Occupy-liike, jossa

Žižek koki komeettamaisen nousun, toi kyllä esille muita varteen-otettavia nykymarxilaisia. Mainittakoon Alain Badiou ja toinen erityisesti George Orwellin filosofiaa soveltava ranskalaisajattelija Jean-Claude Michéa.

Näiden kahden ajattelun kulmakivi on oikeastaan kysymys siitä, mikä on "terveen järjen" suhde marxilaiseen teoriaan. Varsinkin jälkimmäinen on vakaasti sitä mieltä, että monet marxilaisiksi tekeytyvät pseudointellektuellit tekivät marxismille hallaa ryhtyessään avoimeen sotaan tervettä järkeä vastaan. Ja siitähän käsin onkin sitten hyvä harjoittaa itsekritiikkiä...

Jonathan Widell

Marxilainen yhteiskuntatiede on, kuten muutkin tieteet, cumulaatiivinen. Se täydentyy koko ajan kokemuksen ja tutkimuksen kautta. Marx ja Engels selvittivät peruslainsuhteet, joihin perustuen kehitys jatkuu. Pelkkä Marx ei tänään riitä. On huomioitava todellinen kehitys: Lenin, sosialistinen maailmanjärjestelmä, kommunistinen- ja työväenliike

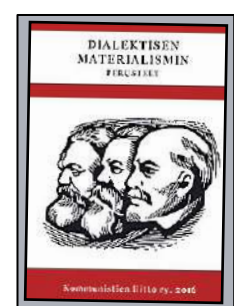
Työkansan tulee omaksua tieteellinen maailmankuva

Kommunistien Liiton "Dialektisen materialismin perusteet" on 30 vuoteen ensimmäinen aineisto, jossa työkansan maailmankuvaa päivitetään. Siinä olemme huomioineet mm. materia- ja tajunta-käsitykseen liittyviä kysymyksiä, joita aiemmin ei ole käsitelty.

Dialektisen- ja historiallisen materialismin tunteminen on välttämätöntä, koska työväenluokan yhtenäisyyden perustan muodostaa marxilainen tieteellinen maailmankatsomus. Luokkataistelulle tieteelliseen tietoon perustuva maailmankuva antaa pitkän aikavälin suunnan ja auttaa jäsenelämään oikein ajan kysymyksiä.

Tutkikaa "Dialektisen materialismin perusteet"

Vihkonen on jokaisen nuoren ja

työläisen käsikirja. Asioiden ilmaisu siinä voi olla puutteellista. Pyydämmekin lukijoita kommentoimaan

kriittisesti aineistoa. Kritiikin perusteella toimitamme siitä historiallisen materialismin osion kanssa uuden painoksen. Kirjasi välityksen postitse tilaajille hoitaa Juha Kieksi (juha.kieksi@saunalah.fi), jolloin hinta on seitsemän (7) euroa. Kirjaa saa myös Kansan äänen aktiiveilta.

Lisätietoja Kommunistien liiton sivulta: www.kommunistien-liitto.com.

Macronin hallituksen eläkeuudistus kohtaa kovaa vastarintaa Ranskassa

Rikkaiden presidenttinä tunnetuksi tullut Emmanuel Macron jatkaa toisella kaudellaan oikeistolaista, ranskalaisia voimakkaasti kurittavia, talouteen ja sosiaalipolitiikkaan kohdistuvia uudistuksiaan. Pääkohteena on nyt Ranskan eläkejärjestelmän kokonaisuudistus. Kyse on monista ranskalaisten eläketurvaa tosiasiallisesti heikentävistä yksityiskohdista, joista merkittävin on pyrkimys nostaa eläkkeelle pääsyn ikäraja 64 vuoteen. Viime syksynä Kansan äänen numerossa 5/22 käsiteltiin laajemmin Ranskan yhteiskunnallista tilannetta ja todettiin jo tuolloin, että eläkeuudistuksen pakottaminen hallituksen taholta tulee nostamaan kevään -23 aikana merkittävän protestiaallon. Ja näin on tapahtunut.

Syksyllä harjoiteltiin – nyt on tosi kyseessä

Viime syksyn mielenosoitukset Macronin hallitusta vastaan keräsivät jo useita satojatuhansia mielenosoittajia. Nyt alkuvuodesta 19.1. kaduilla oli jo yli miljoona ranskalaisista ja 31.1. peräti 2,8 miljoonaa mellakkapoliisin pamppujen heiluessa ja kyynelkaasun kirvellessä silmiä. CGT – keskusjärjestön pääsihteerinä Philippe Martinezin mukaan tämän hetken liikehdinnässä merkittävintä on Ranskan ay-kentän esiintyminen yhtenäisenä rintamana ensimmäisen kerran lähes 25 vuoteen hallituksen esitystä vastaan. Kaikki Ranskan kahdeksan suurinta liittoa (CFTD, CGT, FO, CFE-CGC, CFTC, l'Unsa, Solidaires, FSU) ovat nyt kaduilla kautta koko maan. Martinezin mukaan tämä osoittaa ranskalaisten enemmistön olevan selkeästi hallituksen eläkeuudistusta vastaan. Tätä näkemystä tukevat laajasti myös erilaiset mielipidemittaukset.

Eläkeuudistus päätetty viedä läpi hinnalla millä hyvänsä

Presidentti Macronin keskusta-oikeistolainen liberaalipuolue Renaissance kärsi viime keväänä vaalitap-

ANARKISMI VAI SOSIALISMI?

Tänään osa ihmiskunnasta vannoo anarkismin nimeen. Niin itseasiassa tein minäkin nuoruudessa, ennenkuin aloin ottamaan asioista selvää ja lukemaan marxilaista kirjallisuutta, joiden kautta löysin tarkemmin perustellut yhteiskunnalliset-taloudelliset teoriat.

Historiasta tiedämme anarkismia olevan pääsääntöisesti kahtalaista: on individualistista ja kollektiivista näkökantaa. Jälkimmäistä kannatti mm ensimmäisessä internationaalissa mukana ollut Mihail Bakunin, joka ei koskaan tullut kunnolla ymmärtämään historiallista materialismia ja kommunismia sen pitkäikäisessä kehityksessä. Anarkismin "suuret nimet" ovat pääosin olleet epäiteellisiin katsantokantoihin turvautuvia haaveilijoita, sanalla sanoen, utopisteja.

Anarkismi on pohjimmiltaan koskaan toteutumaton utopiasosialismia ja anarkistit itse useimmiten ns. pikkuporvarisocialisteja, osin radikaaleja mutta samalla vanhoillisia, etten käyttäisi termiä 'taantumuksellisia'.

Anarkistit haluavat kaiken heti eivätkä tule saamaan oikein mitään. Esim. valtion Bakunin halusi hävittää heti paikalla ottamat-

pion ja joutui pääministeri Elisabeth Borne johdolla muodostamaan vähemmistöhallituksen. Syksyllä budjettiesityksen läpiviemiseksi hallitus joutui jo turvautumaan demokratian kannalta erittäin kyseenalaiseen perustuslain pykälään 49-3. Tällä hetkellä Kansalliskokouksen käsittelyssä olevaa eläkeuudistusta vastustetaan sekä vasemmalla että oikealla laidalla.

Jean-Luc Mélenchonin johtaman vasemmistoryhmittymän suurin puolue Alistumaton Ranska (La France Insoumise) on yksin tehnyt pelkästään 13 000 muutosesitystä eläkeuudistuksen sisältöön ja tekstiosuuksiin. Macronin hallitus on kuitenkin päättänyt viedä eläkeuudistuksen läpi hinnalla millä hyvänsä ja tukea onkin löytymässä oikeistolaiselta näennäisoppositiota edustavalta Republikaaneilta. Saadaksen esityksensä läpi hallitus on viime vaiheessa pudottanut vuoden pois eläkkeelle pääsystä, alentaen sen siis alkuperäisestä tavoitteesta, 65 vuodesta 64 vuoteen.

Hallituksen perustelut ontuvat pahasti

Sekä presidentti Macron, että pääministeri Borne ovat toistuvasti tuoneet esille, että eläkeuudistus on välttämätön. Se on pakko toteuttaa nyt. Meille suomalaisillekin varsin tuttuja perusteluita ovat Ranskan julkisen velan kasvu ja välttämätön tarve "tervehdyttää" julkista taloutta, sekä Ranskan kilpailukyvyyn säilyttäminen. Budjettiministeri Gabriel Attal on puhunut Ranskan julkisen talouden yli 500 miljardin kestävyysvajeesta tulevien 25 vuoden aikana. On sanomattakin selvää, et-

tä Ranskan valtiovarainministeriön, sekä hallitusta myötäilevien tutkimuslaitosten esittämiä laskelmia ja tilastoja on pidettävä erittäin tarkoitushakuisina.

Alternatives Économiques taoluslehden toimittaja Christophe Ramaux analysoi tarkoin hallituksen esittämiä perusteluita ja löysi lukuisten vahvasti ideologisesti väritettyjen tulkintojen lisäksi suoranaisia lukujen ja tilastojen vääristelyjä. Lopullisena tavoitteena näillä laskelmilla onkin perustella Ranskan julkisen sektorin kurittamista, sekä sosiaaliturvan ja sosiaalipalveluiden pysyvää ja laaja-alaista heikentämistä. Presidentti Macron totesi taannoin haastattelussaan, että "meidän ranskalaisten on työskenneltävä enemmän. Nykyään työskentelemme huomattavasti vähemmän verokimmahiin verrattuna". Lähes identtisiä lauseita kuullaan toistuvasti kaikkien EU-maiden oikeistoliberaalien suusta. Kyse ei olekaan mistään poliittisesta valinnasta, vaan kapitalismin ja EU:n asettamasta pakosta.

Eläkeuudistus on viesti markkinoille ja EU-komissiolle

Presidentti Macron haluaa lähettää eläkeuudistuksen myötä selkeän viestin sekä sijoittajille että EU-komissiolle. Ehdoton sitoutuminen eläkeuudistuksen läpivientiin tiukkaa aikarajaa myöten, maaliskuun 2023 loppuun mennessä, on Ranskan hallituksen selkeä viesti markkinoiden rauhoittamiseksi. Taustalla on markkinoiden ankara paine. Kapitalismin viime vuosikymmenien keskeisinä ilmiöinä ovat olleet toisaalta finansialisoituminen sekä pitkäkestoisena stagnaationa ilmenevä voiton suhdeluvun laskutendenssi. Toki näiden ilmiöiden merkityksestä ja painoarvosta on marxilaisten taloustieteilijöiden keskuudessa käyty paljon keskustelua. Joka tapauksessa seurauksena on ollut Ranskan (ja useimpien muidenkin EU-maiden) valtava velkaantuminen. Ikään kuin kapitalismin "välttämättömänä" korjausliikkeenä tapahtunutta

hän on suhtauduttava? Tarkoitus on epäilemättä vilpittön ja osoittaa jälleen kerran sellaista haaveilua, joka ei käytännön elämässä tule koskaan toteutumaan. Ja se on vain hyvä asia. Ajattelkaapa tasanjakoa ihmisten keskuuteen. Että kaikille työstä riippumatta maksettaisiin samansuuruisia palkkaa? Lenin totesi aikoinaan anarkismin olevan pikkuporvarillista heijastumaa, viime kädessä nurinkurista kapitalismin puolustusta. Tasajako on pikkuporvarillista käsitystä sosialismista ja sellaista "yhdenvertaisuutta" ei kukaan tietoinen sosialisti ja kommunisti tosisaan halua.

Eduskuntavaalit lähestyvät ja anarkistien mielestä valtiollisissa, parlamentaarisisissa vaaleissa ei kannata äänestää: nukkuvien puolue houkuttelee enemmän, vaikka mitään perustavaa muutosta ei sillä saralla ole odotettavissa. Samoin on mukavaa kehaista olevansa kapitalismin oloissa luokkapoliisien vannoutunut vihollinen, mutta mikäli poliisivoimat heti huomenna lakkautettaisiin, olisi tulos epäilemättä katastrofaalinen. Juuri sellaista anarkiaa, mitä kyseisestä sanasta usein käytetään: kaaosta, sekasortoa ja vahvemman oikeutta.

Ranskassa hallitus on aloittanut eläkeläisten kurittamisen. Lukuisten heikennysten ohella eläkkeellepääsyn ikärajaa yritetään nostaa 64 vuoteen. Ranskan ay-kenttä esiintyy tässä yhteydessä nyt täysin yhtenäisenä. Ranskalaisten enemmistö on hallituksen "eläkeuudistuksia" vastaan. Perusteluita hallitus esittää heikennyksille kuten Suomessa mm. julkisen velan kasvua ja maan kilpailukyvyyn säilyttämistä. Ranskan ay-liike ei taivu hallituksen vaatimuksiin, kuten meidän Teollisuusliitto tai-pui heikkoihin palkankorotuksiin. Ukrainan kriisillä pelottelu sen sijaan näyttää Ranskassa olevan vaikeampaa kuin meillä Suomessa.

velkaantumista on perusteltu erilaisilla kriiseillä, viimeksi korona- ja Ukrainan kriisillä. Ihmisten elämällä sinänsä, tässä tapauksessa ranskalaisen ikääntyvien ihmisten elämällä, ei ole mitään väliä. Ainoana päämääränä on turvata kapitalistisen järjestelmän jatkuvuus. Juuri tämän takia Rothschildin entinen pankkiiri Emmanuel Macron katsottiin erittäin sopivaksi mieheksi Ranskan presidentiksi.

Onko eläkeuudistuksen kaataminen mahdollista?

Ranskan porvarillisen parlamentarismin puitteissa hallituksen eläkeuudistuksen kaatuminen näyttää aika epätodennäköiseltä. Entistä laajemmalla mielenosoituksella ja mahdollisesti koko Ranskan lamauttava yleislakko saattaisi viime kädessä asettaa Macronin hallituksen seinää vasten. Toisaalta hallitus ei ole epäroinyt käyttäen viime vuosina turvallisuusjoukkojen erittäin raakaa väkivaltaa apunaan hillitäkseen sekä keltaliivien että ylimitoitettujen koronarajoitusten vastaisia mielenosoituksia. Hallitusta lähellä olevissa piireissä lasketaan lisäksi, että Ranskan nykyinen talous- ja energiatilanne, EU:n taloustilanne, sekä Ukrainan kriisi huomioiden voidaan

synnyttää sen kaltainen yleinen paine, joka lopulta johtaisi enemmistön ranskalaisista hyväksymään "talouden realiteetit".

Tilanne kiristymässä – lisää mielenosoituksia ja lakkopäiviä tulossa

Kolmantena suurena mielenosoituspäivänä 7.2 väkeä kaduilla oli hiihtolomien takia hieman vähemmän, vaikkakin pelkästään Pariisissa 400 000. Mutta lisää on tulossa lähiviikkoina. Mielenosoitus ja lakkopäivän jälkeen heti tuoreeltaan antamissa haastatteluissaan sekä CFTD:n johtaja Laurent Berger että CGT:n Philippe Martinez vakuuttivat, ettei eläkeuudistuksen suhteen Macronin hallitukselle olla antamassa periksi. Kaikki käytettävissä olevat kortit katsotaan nyt loppuun asti.

Onkin ennustettavissa, että maaliskuuta kohden kuljettaessa ilmapiiiri Ranskassa tulee entisestään kiristymään. Voimakkaat yhteiskunnalliset muutosvaatimukset ja epävakaus ovat erittäin toivottavia ilmiöitä, etenkin kun on kyse Ranskasta, joka on viime vuosina nousut johtavaan asemaan Euroopan unionissa.

Pertti Hämäläinen
Hämeenlinna

Anarkismia nimitämme pikkuporvarilliseksi ideologiaksi, koska ennen Marxia ja Engelsiä työväenluokan edeltäjät pyrkivät antamaan yhteiskunnan ongelmille epätieteellisen ratkaisun. Tänään tieteellinen maailmankatsomus on alamaissa ja pikkuporvarilliset aatteet voimistuvat. Kuvassa anarkistit katkaisevat Teollisuuskadun Helsingissä 13.8.2016.

"Mitä liikuttaa meitä uhri, kunhan kädenliike vaan on kunnis", toteaa ranskalainen anarkisti runoilija Laurent Tailhade ja lisää: "Mitä liikuttaa meitä epämääräisen kansanjoukon kuolema, kunhan vaan yksilö sen kautta vahvistuu?" Tuohan on jo suurkapitalistin, todellisen riistoporvarin ideologiaa, joka voi vielä tänäänkin kuulua: mitä minulle merkitsee ihmismassojen kuolema, kunhan vain minä saan ri-

kastua toisten kustannuksella?

Anarkistinen vapauskäsite on useimmiten pelkkä abstraktio, mikä ei oikein kunnolla tahdo toteutua käytännön elämässä. Hoetaan kylästämyseen saakka vapautta. Mutta vapaus mistä ja vapaus kenelle ja millä ehdoilla? Sitä sopii jokaisen ajattelevan kohdallaan miettiä.

Kai Leivo
Lohja

Tarpeemme metsistä

Reilun sadan vuoden aikana saannoksemme metsistä ja tarve hakea sieltä jotakin on muuttunut merkittävästi. Voitanee sanoa, että nykyinen ymmärryksemme vie meitä 1910 luvulle, cajanderilaiseen metsien moninainen käyttöön, lisättyä ymmärryksellä koko ekosysteemin herkkyydestä, ilmaston, vesistöjen ja soiden tilasta. Metsiemme tilaa voidaan tarkastella – tarve näkökulmasta – monin tavoin, sahatavaran-, paperi- tai sellupuun riittävytenä, hiilinieluna, kasvukuutioina tai viimein energian biotuotoksena. Aina on kysymys meidän tarpeestamme, minkälaisena voimavarana metsiä pidämme, mihin uskomme niiden voiman riittävän?

1910-luvulla uskottiin cajanderilaiseen "metsien moninainen käyttöön", suuremman puuston korjuuseen ja metsien muiden antimien tuotukseen, kaskeamisen ja hiilenpolton lopettamiseen. Sahateollisuuden kasvaessa 20-luvulla, lausui porvoolainen "suursahuri" A. Eklöf, ettei kunnon sahatavaraa löydy enää Salpausselän eteläpuolelta. 30-luvulla paperi- ja selluteollisuuden laajetessa pienempikin puu alkoi "kuiduksi" kelpaamaan. Avohakkuut ja soiden ojitukset alkoivat, "jalokala" alkoi pakonsa sisävesistä humuksen lisääntymässä ja teollisuuden vesivoimantarpeen kasvaessa. Metsät nuortuivat.

Puunpolton ja bioenergian tuotannon saadessa teolliset mitat 70-luvulta alkaen, ovat metsämme edelleen nuortuneet koska viimeisimmästäkin risusta, kannosta tai pahaisimmastakin pusikosta on energiaksi, biojalosteeksi. Muutoksen voi havaita lieksalaisessa metsien kulutuksessa, Kevätniemen sahasta ja Honkarakenteesta, Binderholzin kautta bioöljytuotantoon. Kehityskuva on sangen selkeä, nuorille metsille on kasvavaa kysyntää, kun kuitupuu vielä lähetetään tyydyttämään valtakunnan kasvavaa sellun vientitarvetta.

Mikä on muuttunut runsaasaa sadassa vuodessa? Vastaako puinen puurolusikka ajassamme

biohajoavaa muovikassia? Entä hehkumattomasta haavasta valmistettu tulitikku ja sillä sytytetty koivuhalko biopoltoaineen lisäystä ruohonleikkuriin? Voiko keinotekoinen "hirsi" korvata alkuperäisen, kun metsämme "hoikistuvat"? Kuinka suuren osan marjoista, sienistä, kalasta ja riistasta olemme valmiit korvaamaan ulkoa tuoduilla tuotteilla? Mikä on "uusien työpaikkojen" hinta?

Korkeimman hallinto-oikeuden päätös Finnpulpin Kuopion hankkeesta ei ollut pelkästään Kallaveden suojelemaan vaan koko raaka-aineen hankinta-alueen suojelemaan, indikoiden metsään kohdistuvia muitakin tarpeita, olevia työpaikkoja ja mahdollisia tulevia työpaikkoja, alueellisia tulovirtoja. Ns. biotuotannossa, olipa kysymys minkä hyvänsä fossiilisen tuotteen korvaamisesta, olisi kiinnitettävä huomio raaka-aineen hankinta-alueeseen, eikä pelkästään lähivesistöön, esim. Pielisjärveen Lieksassa.

Kun nyt Suomi on katkaissut puuntuonnin Venäjältä, metsämme ovat sananmukaisesti "puun ja kuoren välissä". Vikahan on tietysti Venäjän ja Putinin, että metsiemme vähäenkin monimuotoisuus köyhtyy entisestään. Metsäpäättäjät, metsät ja metsien monimuotoisuudesta hyötyvät – ihmiset ja luonto – on valtion päättäjien päätöksin asetettu ikävän eteen, metsäluonto ei tule kokemaan "vihreää siirtymää".

Eräänlaista "metsäpopulismia" edustava yksinkertais-tavat kannat, jotka näkevät vain "uudet työpaikat" ja epämääräiset "tuotot" monikansallisilta "verokikkailijoilta". Tuleville sukupolville on pienempi paha velkaantunut valtio tai kunta, kuin tuottokykyssä menettäneet maat ja vedet, luonnon monimuotoisuuden katoaminen. Metsään kohdistuvia tarpeita on tulevilla sukupolville.

Hannu Ikonen
Lieksa/Sisilia, Ispica

Kuolemanlaiva sellaa kotisatamiin

Vuonna 1993 alkaneen työläiskirjailijaurani kunniaksi julkaisen 12.1.2023 nyt 30 vuotta ja 16 kirjaa myöhemmin sodanvastaisen runokokoelmani "Kuolemanlaiva – sodanvastaisia säkeitä v. 2001 ja 2011–2022." Militaristit älkää vaivautuko, tämä ei koske teitä. Teokseni ei ole teille kaupan!

"Me, jotka emme ole syyllisiä sotiin, me, jotka emme valmista tai myy aseita, me, jotka oikeutamme kenraaleille kuolemamme, me olemme kaikkialla parasta tykin ruokaa."

Astu Kuolemanlaivaan...

Uudessa normaalissa etusijalla ovat: asevarustelu, USA-Nato, boikotit, markkinavetoisuus, suuryhtiöiden edut, pandemia-bisnes, kuntien itsehallinnosta luopuminen sekä köyhyyden ja eriarvoisuuden kasvu. Suomi ei ole edes vaivautunut allekirjoittamaan YK:n hyväksymää ydinasekielto-sopimusta.

Vastustan itsenäisenä ajattelijana ja rauhanmiehenä kaikkia maailmalla tällä hetkellä käytä-

viä sotia ja kansainvälisiä sotilaallisia konflikteja sekä niitä ylläpitävää asevarustelua ja aseteollisuutta.

Kalmanpaattiin voi astua vain minun kauttani. Kirjan saa tilaamalla sähköpostitse minulta: matti.laitinentt@gmail.com. Yhteyshetimit viestiin. Kirja toimitetaan tilitietoineen ja omistuskirjoituksineen postitse perille. Teoksen hinta on 10 euroa + postimaksu 4,20 euroa.

Matti Laitinen
-sotia, asevarustelua ja sotilasliittoja vastustava kirjailijavanhukainen

Metaanihydraatit – Ilmastovaara ja energialähde

Olemme varmaankin tietoisia ilmaston lämpenemisestä ja siitä kamppailusta, miten me vähennämme fossiilipäästöjä, jotka aiheuttavat juuri ilmaston lämpenemistä. Tutkijat ovat huolissaan uudesta ilmiöstä, jonka he pelkäävät olevan vielä vaarallisempi ilmiö, kuin kasvihuonekaasujen päästö ilmakehään. Tämä ilmiö on muuttanut maapallon ilmastoa useamman kerran historian aikana. Se on toisin sanoen maapallon luonnollinen ilmastovaihtelu, joka vaikuttaa ilmaston lämpenemiseen tai kylmenemiseen kuuluvat muu maassa lumen ja jään heijastuskyky palauttaa lämpöä heikentävään avaruuteen, pilvisuus ja vesihöyryn määrä ilmakehässä. Tällöin lämpötila laskee. Jos fossiilisia aineita on paljon ilmakehässä ne lämmittävät ilmastoa. Tällainen ilmastoa lämmittävä tekijä on metaanihydraatit.

Metaanihydraatit ovat myös kasvihuonekaasuja. Ne ovat 20 kertaa voimakkaampia kuin hiilidioksidit. Metaanihydraatteja on meressä. Ne muodostuvat metaanin sulkiessaan sisäänsä, hähkiin, vesi- tai kaasumolekyylin. Jos se on vesimolekyylin, kyseessä on hydraatti, jos kaasu niin metaanihydraatti. Suurissa syvyyksissä meressä paine muodostaa hähkin ja metaanihydraatit. Jotta tämä voisi tapahtua tarvitaan korkea vedenpaine ja matala lämpötila. Näin ollen niitä esiintyy eniten 300–500 metrin syvyydessä. Alle 2000 metrin ei näitä aineita synny, ihme kyllä. Syvemmälle meren pohjaan ei juuri pääse orgaanisia aineita. Jos vesi on hyvin kylmää, voivat metaanihydraatit muodostua alle 500 metrin syvyydessä. Näin ollen mannerlaatan alueet ja rinteet ovat paikkoja, jossa näitä löytyy. Myös Siperian tundra-alueilla ja vastaavissa paikoissa on runsaita esiintymiä.

Metaanijääklatraatit valtaisa hiilivarasto

Niitä alueita kutsutaan metaanijääklatraateiksi. On laskettu, että ni-

hin on varastoitunut yli 2500 Gt, eli puolet, kaikista fossiilivarastoista, joita on ja on ollut. Metsien hiilivarasto on nyt noin 650 Gt. Ne sisältävät siis suuret määrät energiaa. Ongelmana on siis lämpötilan nousu ilmastossa. Merissä lämpeneminen tapahtuu hitaammin, mutta se on jo alkanut nousta yllättävän nopeasti. Metaanin vapautuessa merestä ilmakehään, voi se lisätä nopeasti lämpötilan nousua. Jos maapallo joutuu saunakuurille, niin tilanne on vakava. Me suoraan sanoen elämme ruutitynnyrin päällä ja vaarana on, että maapallo tulee palamaan erämaaksi.

Tiedetään, että maapallo on ainakin kolmasti kokenut tällaisen lämpötilan muutoksen ja jääklatraattien sulamisen. Permi-kauden ja triaskauden välillä noin 200 miljoonaa vuotta sitten oli tällainen ajanjakso, jossa suuri määrä, yli 70 % lajistoista menehtyi. Se oli juuri ennen dinosaurusten ajanjakson alkua.

Metaanijäättä tutkitaan

Tutkijat ovat alkaneet vasta äskettäin tutkia asiaa. Japanilaiset ja korealaiset tutkijat ovat edelläkävijöitä tutkimisessa. Tietoa on vähän, mutta tietomäärä kasvaa kuitenkin nopeasti. Ei tiedetä miten nopeasti sulaminen ja kaasun pääseminen ilmakehään tapahtuu. Metaanipäästöt Siperiassa ovat lisääntyneet, kun ikijää on alkanut sulaa. Mammuttaja ja muita menneisyyden jäänteitä on löydetty, kun routa on sulanut alueilta. Valtavia vajoamia on ilmes-

Runsas 10 vuotta sitten Siperian ikiroudan alueelta alkoi löytymään arvoituksellisia kraatereita, joiden syyksi paljastui ilmaston lämpenemisen aiheuttama metaanitaskujen purkautuminen. Tätä oli osattu ennustaa. Täysin ei tunneta missä muodossa metaani on varastoitunut ikiroutaan. Esiintyykö se siellä esimerkiksi metaanijääklatraatteina.

tynyt Siperiassa, kun vesi on päässyt jääpinnan alle ja kuljettanut maa-ainesta ties minne. On ajateltu, että yhtäkkiä kadonneet laivat voivat johtua suurista metaanipäästöistä merenpohjasta. Luullaan myös, että jotkut maanvyörymät voivat johtua metaanijääklatraateista, paljon on kuitenkin epävarmaa. Monen alan tutkijat ovat kiinnostuneita napapiirialueiden tutkimisesta, sillä alueella on ollut paljon orgaanisia aineita ja suuria jäätikköalueita. Tutkimus on kuitenkin vielä lapsenkengissä.

Eenergianlähde

Lämpötilan muutos on vakava asia. Sen seuraukset yhdessä metaanijääklatraattien liukenemisen ja metaanin pääsyn kanssa ilmakehään voivat lisätä huomattavasti ilmaston muuttumista. Toimintojen pitää olla radikaaleja, puhdasta energiamuotoa tarvitaan kaikkialla. Ratkaisujen on löydettävä ja kaikkien on osallistuttava siihen. Meidän on myös kuunneltava tiedemiehiä ja heidän ratkaisujaan.

Esa Salomaa
Kivissleby Ruotsi

Lähde: Daniel Elkama blogi

Maaseutua ajetaan alas ilmastomuutoksen varjolla

Rakennetaan tornitaloja. Raivataan metsiä uusille asuinalueille, nopeille liikenneyhteyksille kaupunkien välille. Ajamme ihmiset sumpuun asumaan – säästetään luontoa.

Maalla asuvat ovat pahoja ilmaston pilaajia. Ovat ressukoita, eivät ymmärrä luonnon monimuotoisuutta, saati sen suojelemista. Me kaupunkilaiset olemme lukeneet kirjoista ja opiskelleet, kuinka ilmasto pelastetaan. Maatalous alas. Ei ihminen elä leivästä, maidosta. Lähiöiden tieltä hakattujen metsien tilalle tehdään pelloista metsiä hiilinieluja pelastamaan. Myös energiantuotanto on kertakaikkiaan loputtava maaseuduilla. Jos metsään haluat mennä nyt – varsinkin kaatomielessä – siitä on tehtävä rikos.

Mutta kun nuo pahalaiset eivät usko. Jäävät asumaan kotikonnuilleen. Eivät veikkoset ymmärrä kuinka kaupungeissa kaikki toimii, tai ainakin tulevat toimimaan. Kun saamme palvelut keskitettyä jättyksiköihin. No, nyt vielä palvelut sakkaa, kun olemme lakkauttaneet kuntien terveyspalveluja, mutta siltikään eivät jättäneet kotejaan. Nyt sitten ambulanssit kускаavat jonossa potilaita maalta tänne ensihoitoyksiköihin.

Meillä kun olisi kaupunkilaisetkin hoidettavina, eli ruuhkaa

piisaa. Kas kun keskittämisen vimmassa ajoimme myös lähiöiden terveysasemia alas. Mutta näitähän sattuu, kun kiireessä yritetään tehdä ihmisille parasta. Sanovat maaseutukunnissa olevan sairaaloita tyhjillään. Olkoon, mutta emme me voi perua pakkomuuttoja kaupunkeihin ja alkaa panostaa paluumuuttajiin takaisin maalle. Voi herranjestas, ihan mahdoton ajatus. Että hoitopaikkoja suljettuihin sairaaloihin. Kaikkea hölmöjä ne siellä jossain miettivätkään.

ENNEN VANHAAN

Ennen vanhaan monet asiat tehtiin aivan eri tavalla. Sellaisilla talouksilla, joilla ei ollut omaa lehmää, oli johonkin karjatilaan maitotinki. Sieltä haettiin säännöllisesti peelarilla sovitun määrän maitoa, vaikka kolme litraa joka toinen päivä. Kylmäsiilytystilana oli kaivo, johon maitoa laskettiin narulla sopivaan syvyyteen. Latian alustassa pidettiin vain lasisia hillopurkkeja, jotka eivät siellä talvella jäätyneet. Luukkaa avatessa sai nenäänsä mullan makua, eli tuoksua. Syksyllä ostettu iso korvallinen muikkua säilyi airtassa vahvasti suolattuna.

Vanhaan on palattu kirjoittajan syntymäaikoihin. Nyt siellä jääkaappi ja marjapakastin ammottavat ovet auki tyhjyyttä. Yli 50 vuotta sitten

Ajatelkaa nyt, miten me kaupunkilaiset kykenisimme huolehtimaan luonnosta, jos joutuisimme vahtimaan ja pitämään kuria, etteivät maaseudun ihmiset pilaisi ilmastoa enää yhtään. Alkavat pian kyntää metsiä pelloiksi ja tuotamaan ruokaa. Sitä emme voi sallia. Eivätkö he ymmärrä, että ruokaa saa kaupoista. Kyllä kaupungeissa ollaan viisaita, kun maaseudulla vahinkoja sattuu.

Hannu Tiainen,
17.12.2022 Kihniö

mökille ostettiin sähköliittymä, puoli kilometriä pylväitä ja johtoja, sekä sisälle mittaristo.

Mitä tapahtui? Sähkölinjat myytiin Suomessa kasvottomalle ja sydämettömälle kansainväliselle pääomalle. Kiristyksen omaisesti sähköliittymän olemassaolosta täytyi maksaa satakertaisesti kulutuslaskuun verrattuna. Noin kahden vuoden aikana laskua kertyi jo kuukauden eläkkeen verran. Olemme palanneet taskulamppujen ja navetalyhdyn aikaan. Sähkölinjat seisovat tulessa turhuuden tunnuksena.

Muistellaan mennyttä aikaa, huutokauppa 1930-luvulla. Rivaton kahvikuppi – paljonko tarjotaan?

Unto Kiiskinen
korpi- ja tietokirjailija

Palkintosade jatkuu pääministeri Marinin sodanlietsonnan yllä

CIA:n perustama peitejärjestö nimisi Marinin vuoden voimanaiseksi

Yhdysvaltain ja sen liittolaisten maailmanherruutta ajavat sotilaalliset ja taloudelliset organisaatiot tuntuvat päivä päivältä rakastavan yhä enemmän Suomen pääministeri Sanna Marinia. Viimeisin rakkautenosoitus tuli heti vuoden 2023 ensimmäisinä päivinä, kun ukrainalainen Kyiv-post sanomalehti nosti Marinin "Ukrainan voittoa edistävien" ulkomaisten johtajien listalle. Vain hiukan aikaisemmin, joulukuun alussa Kansainvälinen Eurooppalainen liike (European Movement International) myönsi Marinille vuoden 2022 voimainen (woman in power) palkinnon. Samassa kilvoittelussa jaetun vuoden toimintanainen palkinnon sai Yhdysvaltain ja sen liittolaisten sotapropagandaa suoltavan ukrainalaisen, englanninkielisen Kyiv Independentin päätoimittaja Olga Rudenko.

Marinille suorastaan sataa tunnustuksia

Viimevuosien aikana pääministeri Marinia on palkittu ja huomioitu erityisesti amerikkalaisessa ja brittiläisessä mainstream julkisuudessa todella runsaalla kädellä. Vuonna 2020 BBC valitsi hänet maailman sadan vaikuttavimman naisen joukkoon. Samana vuonna Marin kiipesi sijalle 85, yhden maailman luetuimman bisneslehden, amerikkalaisen Forbesin "kansainvälisten vaikuttajien" listauksessa. Heti perään, seuraavan vuoden tammikuussa amerikkalainen Time magazine nosti hänet kansikuvatyökseksi ja vuoden 2022 joulukuussa noste tuntuu olevan entistä kovempi, sillä brittiläinen Financial Times nosti Marinin peräti 25 "maailman vaikutusvaltaisimman naisen" listalle. Myös muissa Nato maissa, kuten Australiassa, Uudessa Seelannissa, Saksassa ja Ranskassa on Sanna Marinille tullut lähes vastaavaa suitsutusta.

Poseerausta luotiliiveissä Lännen lavasteissa

Vasta aivan hiljattain Sanna Marin poseerasi läntisen muotimaailman raamatun Voguen sivuilla. Pian tämän jälkeen, viime vuoden keväällä hänet kuljettiin poseeraamaan luotiliiveissä Lännen pääosin lavastamien sotarikosten tapahtumapaikoille. Tuolloin Marinista otettuja propagandakuvia on sittemmin viljelty laajalti länsimediassa. Oscareita tästä propagandatempauksesta ei ehkä jaeta, mutta palkinnon Marin siittäkin onnistui kuittaamaan, sillä edellä mainittu ukrainalainen Kyiv-post sanomalehti palkitsi Marinin ulkomaisten johtajien listalla, jotka "ovat tuoneet Ukrainan voittoa lähemmäs ja jotka jatkavat tätä työtä myös vuonna 2023". Tätä työtä Marinin on siis määrätty jatkavan yhdessä muiden ukrainalaisten palkintolistalla olleiden, kuten Yhdysvaltain presidentti Joe Bidenin, Britannian entisen pääministerin Boris Johnsonin ja Nato:n pääsihteerin Jens Stoltenbergin kanssa. Mihin tällä kaikella pyritään ja mitä tarkoitetaan Lännen palkintojen yhteydessä Sanna Mariniin toistuvasti liitettyä sanalla vaikutusvalta?

Moraalinen ja aatteellinen alamäki on jyrkkä

Muistan henkilökohtaisesti tavanneeni Sanna Marinin kerran. Tämä tapahtui noin kymmenisen vuotta sitten Tampereella, jolloin olin mukana Marxilaisen yhteiskuntatieteen seuran järjestämässä talouspolitiisissa keskustelutilaisuudessa. Paikalle yleisön joukkoon Marin saapui seurassaan muutamia paikallisia nuordemareita. Vaikka en ole itse ns. sosiaalisessa mediassa, on minulla ollut mahdollisuus tutustua Sanna Marinin tuon ja vähän

aikaisemmankin ajan poliittisuolunteisiin somekirjoituksiin. Kun vertaan näitä kirjoituksia Sanna Marinin viimeisten vuosien edesottamuksiin politiikan kentillä olen päättänyt täysin päinvastaiseen käsitykseen hänen tilanteestaan, kuin mikä edellä mainituilla amerikkalaisilla ja muilla julkaisuilla tai Kansainvälisellä Eurooppalaisella liikkeellä hänestä näyttää olevan. Minun mielestäni Sanna Marin kulkee sekä moraalisesti, että aatteellisesti tällä hetkellä hyvin jyrkkää alamäkeä. Marinia palkitsevat Lännen valtaeliitit eivät kuitenkaan kiinnitä vähäisintäkään huomiota moraalisiin tai aatteellisuuteen. He puhuvat vaikutusvallasta. Mutta mitä on se jatkuvasti kasvava "vaikutusvalta", jota Sanna Marinilla nyt tuntuu alati kasvavassa määrin olevan esimerkiksi Forbesin, Financial Timesin tai Kansainvälisen Eurooppalaisen liikkeen mukaan?

Taustalla USA:n ja sen liittolaisten agenda

Ensimmäinen huomioitava asia on se, että kaikki nämä Marinia ylistävät eri tahot ovat tiukasti sitoutuneet Yhdysvaltain johtaman maailmanjärjestyksen ylläpitoon ja kasvattamiseen. Ne ovat siis sitoutuneet ajamaan amerikkalaisvetoisen läntisen kapitalismin etuja. Samalla ne ovat tietenkin sitoutuneet ajamaan Yhdysvaltain ja Naton sotilaallisia etuja loppuun asti. Tämä tarkoittaa sitä, että nämä Sanna Marinia ylöspäin nostavat ja palkitsevat organisaatiot ja yritykset näkevät Sanna Marinin viime vuosien toiminnassa jotain niin merkittävän myönteistä näiden Yhdysvaltain ja sen liittolaisten tavoitteiden näkökulmasta, että häntä kannattaa siitä jatkuvasti palkita. He käyttävät tästä Marinin toiminnasta nimeä "vaikutusvalta" tai "power", mutta tosiasiaa he taitavat itse sekä antaa Marinille tämän vaikutusvallan, että määritellä sen sisällön. Sanna Marinille ei tyhjästä synny mitään vaikutusvaltaa tai voimaa. Kaikki se "vaikutusvalta" ja "voima" on hänelle annettu näiden organisaatioiden toimesta. Kysymys kuuluu, että antavatko nämä organisaatiot myös ajatukset ja toimintagendan Marinille? Entä mitä Marin on tehnyt tai hänen odotetaan tekevät tällä hänelle annettulla "vaikutusvallalla"?

WEF:n koulunpenkiltä suuriin tehtäviin

Olen tässä lehdessä aiemmin (KÄ 4/22) tuonut esiin sen mahdollisuuden, että globaalin kapitalismin maailmanvalloitusta ohjelmallisesti edistävän Maailman talousfoorumin (WEF) "nuorten globaalien johtajien" koulutusohjelmaan osallistunut Sanna Marinia ikään kuin valmennettaisiin johonkin kansainväliseen, läntisen kapitalismin näkökulmasta tärkeään tehtävään. Tämä

tehtävä voisi olla esimerkiksi Yhdysvaltain ja kollektiivisen Lännen taloudellisia ja mahdollisesti sotilaallisia etuja ajavan kansainvälisen järjestön johtajuus. Tätä käsitystä vahvistaa myös Marinin osallistuminen anglo-amerikkalaisen kapitalismin ylivaltaa ajavan salaseuran, Bilderberg-ryhmän kokoukseen Washingtonissa viime keväänä. Tätä käsitystä tukee myös Marinille annettu näkyvä asema WEF:n Davosin kokouksessa tammikuussa 2023. Kun Sanna Marin on viime aikoina esittänyt yhä jyrkempiä ja sotahenkisempiä mielipiteitä Ukrainan tilanteeseen liittyen, on minun käsitykseni vahvistunut siitä, että häntä ohjaillaan hyvin vahvasti Suomen ulkopuolelta. Mutta mikä on tuo Suomessa varsin vähän tunnettu, nimenä sinänsä hienolta kalskahtava Kansainvälinen Eurooppalainen liike, joka jakoi Marinille tämän vuoden voimaisen palkinnon?

Kansainvälisen Eurooppalaisen liikkeen historiallinen tausta

Amerikkalaiset eivät omalta osaltaan päättäneet toista maailmansotaa Euroopassa Saksan antauduttua toukokuussa 1945. Välttömästi tämän jälkeen Yhdysvallat käynnisti massiivisen sotilaallisen taloudellisen ohjelman, johon liittyvää laajaa kulttuuripoliittista mielipiteenmuokausohjelmaa organisoivat USA:n ulkoasianhallinto ja tiedusteluelimet. Tätä asiaa on sivuttu kirjoittamassani EU:n syntyä ja olemusta käsittelevässä kirjoitussarjassa (KÄ 5-6/21). Yhdysvaltain tavoitteena oli (ja on edelleen) integroida ja alistaa Eurooppa sotilaallisesti, taloudellisesti ja kulttuurisesti euroatlanttiseksi kokonaisuudeksi palvelemaan Yhdysvaltain johtamaa maailmanjärjestyksiä. Välineenä tässä on käytetty Naton lisäksi ns. Euroopan yhdenmitystä, mistä sittemmin on seurannut monien mutkien kautta Euroopan unioni. Marinille vuoden voimaisen palkinnon jakaneen Kansainvälisen Eurooppalaisen liikkeen synty liittyy tähän kylmän sodan alkuvaiheeseen.

CIA:n ja USA:n ulkoministeriön peitejärjestö

Transatlanttisia markkinoita ts. Yhdysvaltain ehdoilla toteutettava USA:n ja Euroopan välistä vapaakauppaa, sekä USA:n sotilaallisia etuja Euroopassa edistämään amerikkalaiset perustivat heti sodan jälkeen "kansalaisjärjestön" nimeltä Amerikkalainen komitea yhtenäisen Euroopan puolesta (American Committee on United Europe). Tätä USA:n ulkoasianhallinnon ja CIA:n johtamaa prosessia kuvaa tarkoin ranskalainen, entinen europarlamentaarikko Philippe de Villiers vuonna 2019 ilmestyneessä mainiossa kirjassaan J'ai tiré sur le fil de mensonge. Tämä "tavallisten amerikkalaisten" muodostamaksi sanottu ja "solidaarisuusjärjestönä" esiintynyt komitea kanavoi eurooppalaisille amerikkalaismielisille tahoille suoraan CIA:n, USA:n ulkoministeriön, sekä muiden suurrahoittajien, kuten Fordin ja Rockefellerin säätiöiden rahaa varmistamaan Yhdysvaltojen etujen ja tavoitteiden toteuttaminen sodan jälkeisessä Euroopassa. Kansalaisjärjestönä esiintyneen komitean johdossa olivat kenraali William J. Donovan, Walter Bedell Smith ja Allen Dulles. He kaikki oli-

Kuva: Wikimedia Commons

On arveluttavaa, miten Sanna Marin toukokuun lopussa EU:n kokouksesta matkusti Washingtoniin 2.-4. 6. 2022 järjestetyn Bilderberg-ryhmän kokoukseen ja osallistui pääministerin roolissa anglo-amerikkalaisen kapitalismin varjohallituksen toimivan salaseuran kokoukseen. On epäselvää mitä Sanna puuhaili täällä. Ainakin hän tapasi edustajainhuoneen puhemiehen Nancy Pelosin. Tämä osoittaa meidän olevan historiallisen vaarallisella tiellä. Poliitikkojemme (Sanna, Sauli, ym.) lausunnot osoittavat heidän luottavan siihen, että Venäjää ei tämän kriisin jälkeen ei olisi olemassa. Venäjä on asiasta toista mieltä. Maidemme suhteet eivät voi ikuisesti olla pohjalukemissa. Nykyiset päättäjämme eivät varmasti ole "remmissä" silloin, kun maidemme suhteet palautetaan ennalleen.

vat CIA:n palveluksessa ja heistä tuli kustakin vuorollaan Eurooppa-operaation yhteydessä tai välittömästi sen jälkeen CIA:n johtaja. Allen Dulles oli USA:n ulkoministeri John Foster Dullesin veli. Komitean työhön osallistui kiinteästi myös Marshall apua Euroopassa koordinoitunut Paul Hoffman.

Kaikki täytyy saada näyttämään "eurooppalaiselta"

Tuolloin, aivan kuten nytkin, amerikkalaisten ongelmana oli se, että kaikki heidän manööverinsä Euroopassa täytyi saada näyttämään siltä, että ne olisivat eurooppalaisten itsensä omasta halustaan ja pyrkimyksistään alullepanemia ja toteuttamia. Tämän vuoksi piti amerikkalaisen rahan kanavoimiseksi ja erityisesti tuon Sanna Marinin yhteydessä puhutun "vaikutusvallan" kanavoimiseksi perustaa peitejärjestöjä. Amerikkalaisten vaikutusvalta piti saada näyttämään siltä, että se olisikin eurooppalaisten itsensä vaikutusvaltaa, mieluummin vielä alhaalta päin, kansalaisten itsensä keskuudesta nousevaa "vaikutusvaltaa". Marinille palkinnon jakanut Kansainvälinen Eurooppalainen liike on rakennettu siis alunperin Euroopassa 1940-50-luvulla toimineiden, kolmen CIA:n organisoiman peitejärjestön työn pohjalta. Amerikkalaisten bulvaanina toimi ranskalainen Henry Frenay, jonka johtama peitejärjestö oli Federalistien eurooppalainen liitto (L'Union européenne des fédéralistes), joka teki puolestaan yhteistyötä CIA:n ranskalaisen asiamiehen Jean Monnet'n ja Robert Schumanin johtamien peitejärjestöjen kanssa, joista jälkimmäinen oli sattumalta nimeltään Eurooppalainen liike.

Lobbausjärjestön ja ajatuspajan salaseuramainen välimuoto

Yhdysvaltain tavoitteiden pääosin toteuduttua amerikkalaiset ryhtyivät keventämään tätä EU:n virallisen historian mukaan eurooppalaisten kansojen vapaudentahdosta ja kansalaisten aloitteellisuudesta syntyntä järjestökenttäänsä. Kansainvälinen Eurooppalainen liike on kuitenkin jatkanut toimintaansa näihin päiviin saakka. Sen johdossa ja johtavassa komiteassa toimi aluksi belgialainen sosiaalidemokraatti Paul-Henry Spaak, joka toimi myös sotilasliitto Naton pääsihteerinä 1957-61. Kansainvälisen Eurooppalaisen

liikkeen nimissä tuotettiin amerikkalaisten yksityisjuristien Robert Bowen ja Carl Friedrichin kirjoittama ensimmäinen varsinainen versio Euroopan liittovaltion perustuslaista vuonna 1960. Samainen Bowie, joka toimi samanaikaisesti Pepsi-Cola Companyn liikejuristina, oli kirjoittamassa myös ns. Schumanin julistusta, jota pidetään EU:n perusasiakirjana. Nykyisin Kansainvälinen Eurooppalainen liike keskittyy yhä enemmän ideologiseen vaikuttamiseen ja sitä voidaan pitää jonkinlaisena lobbausjärjestön ja ajatuspajan salaseuramaisena välimuotona. Omilla sivuillaan Kansainvälinen Eurooppalainen liike sanoo "tarjoavansa ajatusjohtajuutta Euroopalle sen kohtaamisissa haasteissa kaikilla politiikan lohkoilla".

Mihin Mariniin liitettyä vaikutusvaltaa käytetään?

Sanna Marinille vuoden voimaisen palkinnon jakaneen, "ajatusjohtajuutta Euroopalle tarjoavan" organisaation muodollisena johtajana toimii nykyisin bulgarialainen kristillisdemokraatti Eva Maydell. Vaikutusvaltaisessa kunniapuheenjohtajistossa istuu lukuisia merkittäviä EU- ja Nato-maiden vaikuttajia. Heitä ovat esimerkiksi EU:n ulkoasiain vastaava Josep Borrell, entinen EU-komission puheenjohtaja ja nykyisin amerikkalaisen rikollispankki Goldman-Sachs'n johtajistoon kuuluva José Manuel Barroso, sekä mm. Suomen Nato- ja länsi-integraatioita voimakkaasti ajavan ulkopoliittisen instituutin UPI:n johtajana aiemmin toiminut Teija Tiilikainen, joka toimii nykyisin Helsingissä päämajansa pitävän Naton hybridisodan-ikäntiini erikoistuneen keskuksen johtajana. Ehkä tämä lyhyt historiikki Kansainvälisestä Eurooppalaisesta liikkeestä, sekä pieni otos sen kunniapuheenjohtajistosta kertoo meille jotain siitä, mitä on luonteeltaan se "vaikutusvalta", jota Sanna Marinilla sanotaan niin paljon olevan. Näyttää yhä todennäköisemmältä, että voimaisen todellinen vaikutusvalta sijaitsee hänen ulkopuolellaan ja hän itse on enemmänkin väli-teen asemassa suhteessa tähän vaikutusvalttaan. Lähitulevaisuus näyttää mihin tätä Mariniin ulkopuolelta liitettyä vaikutusvaltaa tullaan käyttämään. Vahvat merkit ovat ilmassa, että ei ainakaan mihinkään hyvään.

Eduskuntavaalit 2023: Kansanrintaman hallitusohjelma

Tavoitteena yhteiskunnallinen hyvinvointi

"Työkansan yhteistyöllä uusliberalismista kansanrintamaan- tavoitteet ja menetelmät"

Kansanrintamavoimat osallistuvat vuoden 2023 eduskuntavaaliin, jotta äänestäjillä olisi mahdollisuus vaatia kansan etuja puolustavaa yhteiskuntapolitiikkaa. Kansanrintaman rakennustyöhön osallistuvia on ehdokkaina eri puolueiden listoilla. Tätä kautta he tuovat esiin yhteisiä tavoitteitamme. Haluamme esittää tuhoisalle uusliberalistiselle EU-suuntaukselle ja Nato-komennolle vaihtoehdon, jossa ihmisen ja luonnon hyvinvointi, sekä kansojen väliseen yhteistyöhön, rauhaan ja tasa-arvoon perustuva yhteistyö ovat tärkeimpiä arvoja, kuin liikevoitot ja pörssiurssit.

Eroon uusliberalismista yhteistyön Eurooppaan

On toteutettava tulonjaon muutos pääomatulojen ja suurituloisten kustannuksella työtulojen, perusturvan ja yhteiskunnallisen hyvinvoinnin hyväksi. Pääomien viennin ja globaalien keinottelun asemesta yritysten voittoja tulee ohjata kansallisen tason tuotantoon ja investointeihin. Leikkausten ja yksityistämisen sijaan tulee kehittää julkisia palveluja ja luoda sinne työpaikkoja. Ylikansallisen lainsäädännön sijaan tulee kehittää demokraattisen ja rauhanomaisen yhteistyön Eurooppaa. Siksi tulee irtaantua EU:n uusliberalistisesta yhteiskuntapolitiikasta.

Nato torjuttava. Rauhan puolesta Suomi edelläkävijäksi.

Sodat ja asevarustelu ovat suurin uhka ihmiskunnan olemassaololle ja yhteisen maailmamme hyvinvoinnille. Naton, EU:n ja USA:n Ukrainan alueella järjestämä eskalaatio (proxy-sota) on yritys palauttaa ja varmistaa USA:n asema maailman johtajana. USA ei halua hyväksyä maailmaan sellaista tilaa, jossa kansat toimisivat yhteistyössä yhteiskunnallisen hyvinvoinnin edistämiseksi. Suomen tulee irtaantua kaikesta Nato-yhteistyöstä ja omaksua ulkopoliittikassaan uudelleen puolueettomuus sekä ottaa aloitteentekijän rooli uuden kattavan rauhansopimuksen solmimiseksi Eurooppaan ja maailmaan. Hyvät naapurisuhteet Venäjän kanssa on palautettava.

Hyvinvoinnin puolesta politiikan suunta käännettävä

Euroopan Unioni on kovan markkinatalouden toteuttamisen väline -uusliberalistisen politiikan synonyymi. Sen toteuttajaksi ovat alistuneet kaikki eduskuntapuolueet, myös "perinteiset työväenpuolueet". Petämällä kannattajiansa edut ne hyväksyvät ilman vaihtoehtoa toimintansa lähtökohdaksi EU-raamit ja näin lunastavat eliitiltä paikkansa "yhteiskunnallisina toimijoina". Nykykomennossa ihmisten perusturvan ja hyvinvoinnin leikkaamisesta on tullut pääomapiireille kilpailukykyä lisäävä tekijä, jota valtio toteuttaa. Siksi vaadimme politiikan suunnan muutosta.

Oikeus toimeentulon turvaamaan työhön on kansalaisen perusoikeus

Oikeus työhön koskee kaikkia suomalaisia ja myös Suomessa asuvia ulkomaalaisia. Ratkaisevaa on, että yhteiskunta ottaa uudelleen vastuun työllistämisestä, joka on viime vuosina säilytetty työnhakijoille, vaikka työpaikkoja ei ole riittävästi tarjolla. Työttömyysturvan heikentämiseen tehdyt muutokset on peruttava ja työttömyysturva nostetta-

va tasolle, jolla tulee toimeen. Työllisyyspalveluiden saantia tulee parantaa. Työttömyysturva tulee pikaisesti palauttaa vuoden 2016 tasolle.

Jokaiselle on taattava kohtuullinen toimeentulo myös osaaikatyössä, työttöminä, eläkkeellä, opiskellessaan, vapaaehtoistöitä tehdessään tai vanhempainvapaalla ollessaan. Vuonna 2020 yksinelävä henkilö luokiteltiin tilastollisesti köyhäksi, jos hänen kuukausitulonsa jäivät alle 1 277 euroon. Yli 350 000 eläkeläisistä saa eläkettä alle 1 000 euroa kuussa. Tämä ratkaistaan kaikkia köyhyysrajalla eläviä ihmisiä koskevalla 1 300 euron suuruisella perusturvalla. Vuotuista työaikaan on lyhennettävä siten, että se vastaa kuusituntiseen työpäivään siirtymistä ansiota laskematta. Yleis- sityövyyden rinnalle esitämme minimipalkaksi 12 euroa tunnille ja 1800 euroa kuukaudessa. Oikeita keinoja tähän ovat työn kysynnän vahvistaminen ja koulutuksen ja osaamisen kehittäminen. Koulutus on saatava vastaamaan yhteiskunnan rakennemuutosta.

Hyvinvointi luodaan työllä. Siksi korkea työllisyys ja alhainen työttömyys ovat keskeinen perusta hyvinvoinnille. Sosiaali- ja terveyspalveluiden turvaaminen on keskeinen osa korkeaa työllisyyttä samalla, kun korkea työllisyys koko yhteiskunnassa turvaa rahoituspuolelta yhteiskunnallisille palveluille kuten myös muulle sosiaaliturvalle.

Työsuhteen tulkintaetuoikeus siirrettävä työntekijälle

Nykyisellään Työnantajalla on oikeus tulkita mitä tahansa työsuhteen normilähde, kuten lain, työehto- ja työsuhteen sisältöä. Työntekijällä on velvollisuus noudattaa työnantajan tulkintaa, kunnes asia on ratkaistu viime kädessä tuomioistuimessa. Jos työntekijä ei ryhdy selvittämään asian oikeaa tulkintaa, voi työnantajan väliaikainen tulkinta jäädä pysyväksi. Työnjohto-oikeudesta johdettua tulkintaa tulee muuttaa niin, että työntekijän erimielistä tulkintaa toteutetaan ensisijaisesti, johon työnantaja voi haakea muutosta.

Elintarvikkeiden omavaraisuus ja paikallinen tuotanto on turvattava.

Maataloustuotteiden omavaraisuus on itsenäisen kansakunnan keskeinen ominaispiirre. EU:ssa Suomesta ollaan tekemässä puuraaka-aineen tuotantoaluetta. Maataloustuotantoa keskitetään "suotuisimmille alueille" Keski- ja Etelä-Eurooppaan. Tämä merkitsee oman tuotantomme korvaamista suurten maatalousjätien ylivalvalla ja tuonnilla. Elintarviketuotannon kansallisen omavaraisuuden säilyttäminen on EU:n puitteissa hyvin vaikeaa. Meidän tulee vahvistaa omaa maatalouspolitiikkaa ja tehdä päätös maatalous-

tuotannon omavaraisuudesta siksi, että maailmassa elintarvikkeet eivät riitä, jos tuotantoa rakennetaan vain kannattavimmilla alueilla. Koko maa on pidettävä asuttuna ja hyvät elämisen olosuhteet ja korkea työllisyys turvattava kaikissa osissa maata. Siksi myös kansallinen maatalouden tuki on säilytettävä.

Sosiaali- ja terveyspalvelut yhteiskunnallisen hyvinvoinnin perusta

Sote-palvelut ja pelastuspalvelut siirtyivät vuoden 2023 alusta lähtien pääosin kunnilta ja kuntayhtymiltä hyvinvointialueelle. On hyvin epätodennäköistä, että ns. Sote-uudistus tulee täyttämään sille asetettuja odotuksia. Erityisesti on syytä kantaa huolta Kuntalain 1§:n mukaisen kunnallisen itsemääräämisoikeuden puolesta, jonka tarkoituksena on luoda edellytykset kunnan asukkaiden itsehallinnon sekä osallistumisen ja vaikuttamismahdollisuuksien toteutumiselle kunnan toiminnassa. Useimmilla nykyisillä hyvinvointialueilla tämä ei toteudu.

Nykyisten hyvinvointialueiden ongelmat ovat olleet jo kauan näkyvissä. Sote-uudistus itsessään, pitkään jatkunut henkilöstöpula, sekä ylimitoitettuihin Sote-palveluiden sulkuihin johtanut koronakriisi ovat vain pahentaneet jo pitkään olemassa olevia ongelmia.

Uusliberalismin aikakaudella julkisesti tuotettuja palveluita on kilpailutettu, ulkoistettu ja yksityistetty.

Tätä on osaltaan pahentanut EU:n kilpailulainsäädäntö. Terveystieteistä ja hyvinvoinnista on tullut yhä enemmän kauppatavaraa. Hoiva-alan suuryhtiöt hallitsevat jo nyt Suomen hoiva-alan markkinoita. Näiden yritysten keskeinen tehtävä on tuottaa omistajilleen voittoa. Tämä on johtanut ikäihmisten hoivaskandaaleihin viime vuosina. Arvokasta vanhuutta ei kapitalismin keinoin voida suomalaisille tuottaa. Hyvin pitkälle samankaltainen tilanne on ikäihmisten toisessa päässä. Lastensuojelun palveluita on yksityistetty kovalla kädellä. Lastensuojelu on jatkuvassa kriisitilassa. Yksityiset, lastensuojelun sijoituspalveluita tarjoavat yritykset keskittyvät lähes yksinomaan bisneksen tekoon.

Kansanrintamajärjestöissä emme usko maamme väestön hyvinvoinnin kohentamiseen toteutetun Sote-uudistuksen myötä. Pelkästään Sote-järjestelmään budjetoidut varat ovat nykyisellään täysin riittämättömät. Toimeentulotuen määrä on alle puolet köyhyysrajasta. Juuri eduskuntavaalien alla ovat ennätyspikät leipäjonot hyvinvointivaltion itseään pitävässä Suomessa häpeällinen esimerkki harjoitetun politiikan täydellisestä epäonnistumisesta.

Julkisen sektorin yksityistäminen on pysäytettävä ja sosiaali- ja terveydenhuoltoa kehitettävä yhteiskunnallisena toimintana. Vuonna 1972 tuli voimaan kansanterveyslaki. Sen säätäminen oli sotien jälkeisen ajan tähän asti merkittävin terveydenhuollon uudistus. Kunnanlääkärijärjestelmä purettiin ja jokainen kunta valvoitettiin huolehtimaan perusterveydenhuollosta perustamalla terveyskeskus yksin tai yhdessä naapurikuntien kanssa. Kymmenessä vuodessa toteutettiin uudenlainen, hyvin toimiva järjes-

Sipilän aikana oli pakko kampanjoida julkisten palvelujen puolesta yksityistämistä vastaan. SOTE:n osalta Sipilän suunnitelmat siirtyivät Marinin hallituksen agendalle. SOTE:n puolesta on edelleen kampanjoitava.

telmä, johon tehtiin suuri kansantaloudellinen panostus. Terveyskeskuksissa yhdistettiin ajan myötä saman katon alle monet terveyspalvelut. Peruslähdekohtana oli hyvä palveluiden saatavuus, maksuttomuus ja ensiluokkaiset palvelut. Koko suomalaisen sosiaali- ja terveydenhuollon kehittämisessä tulisi palata näihin lähtökohtiin ja periaatteisiin.

Terveiden- ja sosiaalihuollon kaikkia palveluja tulee jatkossa kehittää julkisina palveluina, jolloin ne maksetaan yhteiskunnallisista varannoista. Kasvavia yritysten voittoja ja yksityisiä osinkoja tulee ohjata nykyistä laajemmin julkisesti tuotettujen hyvinvointipalveluiden kehittämiseen. Kansanrintamajärjestöt esittävät, että Suomessa tulisi olla kattavilla ja monipuolisilla sosiaali- ja terveydenhuolto- ja palveluilla varustettu hyvinvointikeskus keskimäärin jokaista 10 000 asukasta kohden. Sosiaali- ja terveydenhuolto tulee palauttaa kokonaisuudessaan julkisesti tuotetuksi toiminnaksi, jolloin demokraattinen valvonta takaa sen laadun.

Asumiskustannukset alas

Asumiskustannukset ovat jatkuvan kaupungistumisen vuoksi kasvupaikkakunnilla karanneet pieni- ja keskituloisen palkansaajan maksukyvyyn ulottumattomiin. Tälle kehitykselle on luotu edellytykset antamalla asuntotuotannon muuttua yhä enemmän kovan rahan liiketoiminnaksi. Viime vuosina valtion tukema asuntotuotanto on supistunut voimakkaasti. Tuettu (ARA) asuntotuotanto on lähtökohteisesti kustannusrakenteeltaan rajattu niin, että asuminen olisi koko asumishistorian ajan kohtuuhintaista.

Asuntojen uudistotuotannolla on tietoisesti jo pitkään jatkettu Suomen asuntokannan rakenteen muuttamista enemmän markkinaehtoiseksi. Asuntojen rakentajia on viime aikoina houkuttanut tuottaa enenevässä määrin kovan rahan pieniä asuntoja, koska niihin sijoitettu raha tuottaa nopeammin ja korkeamman voiton.

Tämä kehitys on synnyttänyt Suomeen uudenlaisen, asuntosi-joittamiseen keskittyvän, kansainvälisiä sijoittajia houkuttelevan asuntomarkkinan. Suomessa asumisen hinnoittelu on täysin vapaata, ja vero-kohtelu on maassamme asuntosi-joittajalle erittäin suosioilinen.

Yksi tuettava asuntotuotantoa rajoittava tekijä on kohtuuhintaisen tonttien tarjonnan vähäisyys, joka johtuu kuntatalouden jatkuvaan heikkoudentilasta. Kunnat ovat, muiden rahoituslähteiden puutteessa, pakotetut hinnoittelemaan

omistamansa rakennusmaan niin korkealle, ettei rakennettavan asuintalon neliöhinta mahdu ARA:n säännösten rajoihin.

Kehitys Suomen asuntomarkkinoilla on johtanut siihen, että valtion on koko ajan osallistuttava kansalaisten maksukyvyyn ylittävien asumiskustannusten kompensointiin asumistuen muodossa. Asumistuen alkuidean mukaan sen avulla ja sitä oikein kohdentamalla piti parantaa asuntojen väljyyttä ja asumisen viihtyvyyttä.

Asumistuen vuotuinen määrä lähenee jo kolmea miljardia euroa. Se on korkea hinta liian kalliista asumisesta, kun sitä vertaa hallituksen tuettuun asuntotuotantoon suuntaamaan euromäärään, mikä esimerkiksi vuodelle 2022 oli noin kaksi miljardia. Tuostakin summasta jäi lähes puolet käyttämättä, kun tuettuun asumiseen sijoitettu raha ei tuota lisää rahaa siinä mitassa, kuin kovan rahan tuotanto, eikä se siten kelpaa rakennusyhtiöille.

Tällainen suuntaus asuntomarkkinalla on johtanut siihen, että valtio eli veronmaksajat tukevat sijoitusmarkkinoilla määrättyä, voittopuolisesti pienien asuntojen ylihinnoiteltua asumista asumistuen muodossa. Tämä ei ole ollut asumistuen alkuperäinen tarkoitus.

Vain kohtuuhintaista asuntotuotantoa lisäämällä päästään jatkuvasta asumistukimenojen kasvusta. Asuntosijoittamisen tukeminen lähes olemattomalla verotuksella on lopetettava.

Maankäyttö ja asuminen

Kaupunkirakennetta on suunniteltava siten, että liikenne julkisilla kulkuvälineillä tulee mahdollisimman helppoksi. Kuntien määrän pienentäminen alueellinen itsehallinto supistuu. Yhä pienempi joukko ihmisiä Suomen kunnanvaltuustoissa päättää kuntansa maan- ja luonnonvarojen käytöstä. Maankäytön suunnittelussa on ensisijaisesti huomioitava ympäristökysymykset ja alueiden viihtyisyys. Kuntalaiset tarvitsevat virkistysalueita, puistoja ja rantoja, sekä erilaisia harrastusmahdollisuuksia. Näistä asioista kunnissa käydään päättäjien ja asukkaiden välillä kärjekästä kamppailua. Esimerkiksi Helsingissä asukkaat puolustavat 100-vuotiasta Keskuspuistoa tuhoamiselta. Kansanrintaman järjestöt toimivat asukkaiden puolesta.

On pidettävä huolta aluepolitiikasta ja maan tasa-arvoisesta kohtelusta

Väen pakkautuminen Helsingin seu-

Jatkuu sivulla 11

Puolueettomuus ja irti Natosta - Julkiset Sote-palvelut turvattava - Irti EU:n uusliberalismista

Helsinki, Vallila

160

Matti Laitinen
Kirjailija
Omaishoitaja
SKP - listat (sitoutumaton)

Oulu

113

Matti Aalto
Muurari

SKP - listat

Helsinki, Malmi

164

Ville Rahikainen
Leipomotyöntekijä
Luottamusmies
SKP - listat (sitoutumaton)

Savo-Karjala, Joensuu

122

Toni Kallioinen
Opiskelija

SKP - listat

Uusimaa, Lapinjärvi

472

Jukka Ahokas
Lähihoitaja

SKP - listat

Savo-Karjala, Kuopio

124

Paavo Svern
Televerkkoasentaja
Eläkeläinen

SKP - listat

Keski-Suomi, Jyväskylä

52

Miguel López
Yliopistonopettaja

SKP - listat (sitoutumaton)

Savo-Karjala, Kuopio

125

Juhani Tanski
ATK-suunnittelija
Eläkeläinen

SKP - listat (sitoutumaton)

Vaasa, Seinäjoki

92

Juha Päiväniemi
Raideliikenteen turvamies
Ratatyöntekijä
SKP - listat

Savo-Karjala, Joensuu

126

Matti Vaskonen
Eläkeläinen

SKP - listat

Tavoitteena yhteiskunnallinen hyvinvointi...

Jatkoa sivulta 10

dulle ja muutamaan kasvukeskukseen merkitsee vain sitä, että nyky-politiikassa aluepolitiikka on epäonnistunut. Se merkitsee maaseudun autioitumista. Suomi on pinta-alaltaan laaja maa. Lainsäädännöllisesti on turvattava, että koko maan alueella on kaikissa kunnissa mahdollisuus asua. Siksi on tuettava syrjäseutujen tuotantoa, säilytetävä maataloustuki ja pidettävä sähkö- ja tieverkko yhteiskunnallisessa omistuksessa.

Työympäristö ja työsuojelu

Kansalaisten työympäristöä ja työsuojelua koskevien lakien ja niihin liittyvien määräysten säätämisoikeus on turvattava kussakin maassa. EU:ssa tehtävä lainsäädäntö ja määräysten valmistelu on liiaksi korvannut kansallista päätöksentekoa, ja byrokratian takia hidastanut työympäristön ja työsuojelun kehittämistä. Työympäristön ja työsuojelun toimi tulee "kansallistaa" Suomessa.

Ilmastonmuutoksen ja lajikadon torjuminen suurimpia haasteitamme

Ihmiskunnan kehitys ja oleminen rakentuvat meitä ympäröivän biosfääriin ja ekosysteemin varaan. Tämä puolestaan luo eettisen perustan sille, että tehtävämme on turvata ympäröivän luonnon ja kaikkien eläinlajien säilyminen puhtaana ja toimivana kausa tulevaisuuteen.

Suurimpia yhteiskunnallisia haasteitamme on ilmastonmuutoksen torjuminen. Ilmaston lämpenemisen syynä ovat ilmakehässä lisääntyvä hiilidioksidi ja muut kasvihuonekaasut, joita sinne tuottavat

fossiilisten polttoaineiden polttaminen sekä metsien hävittäminen. Kansanrintaman järjestöt katsovat, että kasvihuonekaasujen määrä ilmakehässä voidaan jo nyt kääntää laskuun, mutta se vaatii uusliberalismille vaikeaa yhteiskuntasuunnittelua.

Ympäristökatastrofin torjumiseksi kasvihuonekaasujen päästöjä tulee vuoden 1990 tasosta vuoteen 2050 mennessä alentaa 95 %. Taloudellisesti ratkaisua on meille edullisin, jos välittömästi alomme sopeuttaa talous- ja yhteiskuntapolitiikkaamme näihin tavoitteisiin. Tämä tulee merkitsemään tutkimuksen, innovaatiokehittelyn ja ympäristöteknologian kilpailukyvyyn osalta hyppäyksellistä edistystä.

Lajikato on pysäytettävä, koska Biodiversiteetti eli luonnon monimuotoisuus on vähentynyt ihmisen toiminnan vuoksi viime vuosikymmeninä huolestuttavasti myös Suomessa. Eliöt ja ekosysteemit vastaavat ilmaston ja elinympäristöjen muutoksiin sitä paremmin, mitä monimuotoisempia ne ovat. Luontokato ilmenee globaalina kriisinä niin, että joidenkin eliöeläinten tai ekosysteemien romahdaminen aiheuttaa ongelmia kaikkialla. Suomessa uhanalaisten lajien ja biotooppien suojelemiseksi on vähennettävä ja kohdennettava uudelleen torjunta-aineiden käyttöä pölyttäjien suojelemiseksi ja lisäävä metsäluonnon suojelua erityisesti Etelä-Suomessa.

Valtion ja kuntien tuotantolaitosten ja luonnonvarojen yksityistäminen ja ulkoistaminen on lo-

petettava. Kaivostoiminta on siirrettävä kotimaiseen omistukseen ja annettava toimiluvat vain saasteettomalle kaivannaisteollisuudelle. Ympäristövalvonta tulee tehdä toimivaksi eikä sitä tule alistaa millekään elinkeino- eikä liiketoiminnoille.

Jätehuolto ja kierrätys suunniteltava tuotantoketjun alkupäässä

Jätteen määrän vähentäminen on jätehuollon keskeisin päämäärä. Lähtökohdanna tulee olla, että teollisuus itse pyrkii tuottamaan jo tuotantoketjun alkupäässä mahdollisimman vähän luonnossa hajoamatonta pakkaus- ym. ympäristöjätettä. Kierrätyksellä säästetään rajallisia raaka-aineita ja vähennetään luonnon jätekuormitusta.

Suunta otettava kohti uusiutuvia energiamuotoja

Keskeinen keino fossiilista polttoaineista aiheutuvien haittojen vähentämiseksi on uusiutuvan energian käyttö. Se on taloudellisesti kilpailukykyistä ja ympäristön kannalta oikea vaihtoehto. Tekniikkaa kehittämällä säästetään energiaa ja raaka-aineita. Uusiutumattomia tai hitaasti uusiutuvia raaka-aineita pitää säästää tulevaisuuteen. Sähkön tarve tulee lisääntymään nopeassa tahdissa ja sitä tarvitaan myös lämmön tuottamiseen esimerkiksi maalämpö- ja ilmalämpöpumpuissa. Tuotannon hukkalämmön talteenottoa tulee kehittää, jotta sitä voidaan edullisemmin ottaa talteen taajamissa. Bioraaka-ainetta pitää polttaa vain, kun sitä ei voida käyttää tuotannossa. Kaikkia metsiä ei tule kaataa biotuotannon tarpeisiin. Syntyvä tuotanto- ja yhdyskuntajäte tulee hyödyntää, jotta se ei rasisita luontoa. Ydinenergian rakenta-

minen on kallista ja väliaikaista ja se aiheuttaa huomattavia ympäristöhaittoja. Vetytalouteen siirtyminen on ainoa tunnettu ratkaisu, jossa esimerkiksi tuulivoimaloiden ja aurinkovoimaloiden epätasainen tuotanto voidaan varastoida. Vety soveltuu sähkön säätö- ja varavoimaksi. Sitä voidaan käyttää lämmön tuotannossa ja liikenteen polttoaineena. Olemassa olevat sähkön ja energian tuotantolaitokset täytyy pitää käynnissä ja varalla, kunnes korvaa tuotantoa saadaan käynnistettyä. Sähkön vajaus antaa mahdollisuuden moraalittomaan rahastukseen sähkön hinnalla, minkä kuluttaja maksaa. EU:n kehittämä päästökauppa on vero, joka on haitallinen nykyisessä energia tilanteessa.

On perustettava kansallinen sähköyhtiö, joka hoitaa sähkön siirron ja myynnin

Energian tuotannon ja jakelun yksityistäminen on johtanut tilanteisiin, joissa harvaan asutuilla alueilla sähkön hinnat ovat yleisesti korkeammat. Tämä johtaa alueelliseen eriarvoisuuteen. Energian tuottajat ja sähkön siirtoyhtiöt haluavat kansalaisten perusoikeuksien ja turvallisuuden kustannuksella suurvoittoja. Tämä tapahtuu maamme huoltovarmuuden – mihin kategoriaan kohtuuhintaisen sähkön saaminen myös kuuluu – kustannuksella. Siksi maassamme koko energia-ala ja siihen kuuluva infrastruktuuri on saatettava julkiseen valvontaan ja perustettava yksi kansallinen valtion omistama energiayhtiö, joka hoitaa sähkön siirron, -tuotannon ja -myynnin. Nykyinen markkinoinnin, Nord Pooliin perustuva hintakilpailujärjestelmä ei toimi, koska sähköä on liian vähän. Energian ostoa tulee

keskittää Suomen kantaverkkoyhtiön Fingridin tehtäväksi ja siirtyä kapasiteetin ostoon, jolloin tuottajien olisi myös huolehdittava riittävästä säätövoimasta. Sähkön tuotanto on kansainvälistä ja kansallisten verkkoyhtiöiden tulee rakentaa riittävät markkinavoimista irti olevat keskinäiset siirtoyhteydet. Suomessa tarvitaan välittömästi noin 3000Mw/h olosuhteista riippumattomaa tuotantoa ja rakennettava uusia siirtoyhteyksiä, jotta lähitulevaisuudesta selvitään ja voidaan aloittaa tulevaisuuden vetytuotannon rakentaminen. Energiavajetta kurjistavista pakotteista ja päästökaupasta tulee irtaantua.

Laajakaista on kansalaisen perusoikeus, joka on turvattava kaikille

Yhteiskunnan monet välttämättömät palvelut ja toiminnot on siirretty kokonaan verkkoon. Selviytyäkseen yhteiskunnassa kansalainen tarvitsee enenevässä määrin tietokonetta ja verkkoyhteyttä. Maksuton laajakaistayhteys kuuluu ihmisen perusoikeuksiin. Tietoliikenneyhteys jokaisen kansalaisen oikeutena tulee varmistaa luomalla sitä varten yhteiskunnan omistama tietoliikenneverkko. Jokaiselle kansalaiselle on turvattava oikeus maksuttomaan tietotekniikan koulutukseen ja tukeen.

On turvattava vahva tunnistautumisjärjestelmä kaikille

Palveluiden siirtyminen nettiin on tosiasia, joka tulee lisääntymään. Myös manuaalisissa asioinnissa tarvitaan vahvaa henkilökäyttöä. Pankkipalvelut, Kela, työttömyystur-

Jatkuu sivulla 17

Oliko Neuvostoliitto myös ympäristönsuojelun suurvalta?

Olin marraskuun lopulla kuuntelemassa Tiedekulmassa keskustelua, mikä on kapitalismin tulevaisuus. Panelistit olivat kohtalaisen yksimielisiä siitä, että nykyinen meno ei ole kestävä ja että kapitalismiin pitää tehdä muutoksia. Helpommin sanottu kuin tehty. Yksi panelisteista, emeritus professori Sixten Korkman totesi, että sosialismista ei ole tässä mielessä vaihtoehtoksi, sillä Neuvostoliitossa ympäristöongelmat olivat kapitalistisia maita huomattavasti pahempia. Pitäkö tämä sitkeä väite paikkaansa?

Neuvostoliiton ajanperustettiin maahan zapovednikien, eli pysyvästi luonnontilassa olevien alueiden verkosto. Kuvassa osa Kuurinkynään kansallispuiston aluetta. Siitä eteläosa kuuluu Venäjän Kaliningradin alueeseen (1987) ja osa Liettuan Klaipedan lääniin (1991). Suuri osa alueesta on metsää. Osalle rantaviivaa saatetaan eroosion estämiseksi istuttaa kaislikkoa. Osalla aluetta voivat yöpyä ja vieraila myös turistit.

Vallankumous käynnisti luonnon suojelemisen Venäjällä.

Varhainen neuvostoliittolainen ekologia oli poikkeuksellisen dynaamista. Lenin oli vahvasti omaksunut ekologiset arvot, osittain Marxin ja Engelsin vaikutuksesta, ja hän oli syvästi huolissaan luonnonsuojelusta. Välittömästi lokakuun 1917 vallankumouksen jälkeen Lenin tuki koulutuksen kansankomissariaatin perustamista, jolle annettiin vastuu luonnonsuojelusta.

Koulutuskomissariaatti perusti Leninin tukemana tunnetut ekologiset suojelualueet, zapovednikit. Vuoteen 1933 mennessä oli perustettu 33 zapovednikkiä, joiden pinta-ala oli yhteensä noin 2,7 miljoonaa hehtaaria. Vuoteen 1983 mennessä zapovednikien määrä oli kasvanut 143:een. Neuvostoliitto pyrki säilyttämään ja jopa laajentamaan metsiään. Ympäristöhistorioitsija Stephen Brain on todennut, että "Neuvostoliitto loi metsiensuojelun tason, joka oli vertaansa vailla maailmassa".

Varhaisen Neuvosto-Venäjän tärkeimpiin ekologisiin ajattelijoihin kuului mm. Vladimir Vernadski, joka julkaisi käännteentekevänsä The Biosphere vuonna 1926. Tässä teoksessa hän kuvasi käsitteen antroposeeni uutena geologisena aikakautena. Tähän asiaan palataan tarkemmin Kansan äänen myöhemmissä numeroissa.

Toisen maailmansodan ekologisia tuhoja alettiin ennallistamaan nopeasti

Toisen maailmansodan jälkeisten ekologinen ennallistamissuunnitelma oli siihenastisen historian kun-

Prisko-Terrasryn luonnonsuojelualue (1945) on yksi Venäjän pienimpiä (5000 ha) Oka-joen rannalla Moskovan alueella. Siellä elää mm. lauma Amerikan bisoneja. Alueella elää 900 kasvilajia ja 130 lintulajia.

teen 1985 mennessä 37 miljoonaan.

Ympäristöliikkeen paine johti yli tuhannen suuren yrityksen sulkemiseen Neuvostoliitossa. Kiinteistä lähteistä (kuten tehtaista) peräisin olevat ilman epäpuhtaudet vähenivät yli 23 prosenttia vuosina 1980–1990. Myös siirtymistä kivihiilestä maakaasuun energianlähteenä edistettiin 1960-luvulta alkaen. Tämä hillitsi hiilidioksidipäästöjen kasvua. Neuvostoliiton hiilidioksidipäästöt olivat suurimmillaan 1988. Ne putosivat dramaattisesti sitä seuraavien kahden vuoden aikana, mikä johtui juuri voimakkaasta siirtymisestä hiilestä maakaasuun.

Neuvostoliiton johtava maantieteilijä I.P. Gerasimov nosti vuoden 1977 kirjoituksessaan esiin Neuvostoliiton keskeiset ekologiset ongelmat, joita hänen mukaansa olivat (1) Aral-järven tuho, (2) jokien kertokulun muutokset, (3) aavikoitumisen lisääntyminen, (4) Baikal-järven tila, (5) tarve taigametsien ennallistamiseen, (6) epäekologiset metsänkätöntämuodot, (7) irratiinaaliset, epätieteelliset kaivoskäytännöt, (8) kaupunkien ilmansaasteiden hallinta, (9) teollisuuden jätteen poistaminen kaupunkialueilta ja (10) toimet radioaktiivisen ja myrkyllisen jätteen rajoittamiseksi. Johtavana Neuvostoliiton maantieteilijänä Gerasimov otti valtavan askeleen esittäessään, että ekologia (ei talous) pitäisi nostaa keskeiseksi yhteiskuntaa ohjaavaksi tekijäksi.

Neuvostoliiton ilmastotiede oli maailman huippua

Jo 1950-luvulla Neuvostoliiton ilmastotiede saavutti merkittäviä edistysaskelaita. E.K. Fedorov ja M.I. Budykon julkaisivat uraauurtavan teoksen maanpinnan lämpötasapaino vuonna 1958. Tässä työssä he kehittivät menetelmän koko maajärjestelmän lämpötäseen eri komponenttien laskemiseksi.

E.K. Fedorov nosti vuonna 1962 esiin kriittisen kysymyksen merenpinnan noususta Grönlannin jäätikön sulamisen johdosta. Vuosikymmen myöhemmin hän siirtyi ekologiseen suuntaan. Fedorov hyväksyi joitain Rooman klubin vuoden 1972 tuottaman Kasvun rajat -raportin argumentteja, joka keskittyi talouskasvun ja luonnonvarojen käytön rajoituksiin. Hän vaati lähestymistapaa, joka ottaisi paremmin huomioon sosiaaliset ja historialliset tekijät. Hänen mukaansa raportin kirjoittajat olivat tehneet virheen jättäessään huomioimatta ilmastomuutoksen ratkaisevan haasteen.

Fedorov yhdisti havaintonsa Marxin sosioekologisen ainevaihdon teorian. Hänen mukaansa sosialistisessa yhteiskunnalla olisi kaikki mahdollisuudet varmistaa ihmisten ja luonnon välisen vuorovaikutuksen (ainevaihdon) optimaaliset muodot.

Neuvostoliiton ilmastotieteen ja globaalien ekologian tieteelliset vallankumoukset saivat alkunsa kuitenkin M.I. Budykon töistä. Hän tutki maapallon lämpötasapainoa ja napajään sulamisen vaikutuksia ilmastoon. Budyko kuvasi ensimmäisenä jään heijastus-ilmiön (sula maa tai merenpinta heijastaa paljon vähemmän auringon säteilyä kuin lumen tai jään peittämä alue) ilmaston lämpenemisen palautemekanismissi. Hän osoitti, että tästä seuraa vaarallinen maapallon keskilämpötilan

Venäjän länsirajalla Kostamuksesta 30 km pohjoiseen sijaitsee Kalevalan kansallispuisto. Siellä kasvaa mm. yksi Euroopan viimeisiä vanhan mäntymetsän alueita. Huomattava osa Kalevala-epoksen runoista on kerätty tältä alueelta. Puisto on perustettu v. 2007, joten se on myös yksi Venäjän nuorimmista kansallispuistoista. Kuvassa näkyy myös osa vanhaa Venetjärven kylää.

kihtyminen.

Ensimmäinen ilmastomuutoskonferenssi vuonna 1961

Vuonna 1961 Fedorov ja Budyko kutsuivat kokoon neuvostoliittolaisen konferenssin Leningradiin käsitelläkseen nousevaa ihmisten aiheuttamaa ilmastomuutosongelmaa. Konferenssi oli ensimmäinen tällainen konferenssi maailmassa.

Samana vuonna Budyko esitteli Neuvostoliiton maantieteellisen seuran kolmannelle kongressille tutkimuksensa "Maanpinnan lämpö- ja vesitasapainoteoria", jossa hän päätyi kuuluisaan johtopäätökseen, jonka mukaan ihmisen aiheuttama ilmastomuutos on väistämätön nykytilanteessa ja että ihmisen energiankäyttöön on puututtava. Budykon energiatasemalleista tuli pian kaiken ilmastomallinnuksen perusta.

Budykon korosti globaalien ekologisen kriisin sosiaalisia näkökohtia, erityisesti pääoman kasaantumisen johtuvia vaikeuksia. Kaikkea taloudellista kasvua rajoitti se tosiasia, että "maailmanlaajuisen ekologisen järjestelmän vakaus ei ole kovin suuri". Tästä ongelmasta ei ole muuta ulospääsyä kuin taloudellinen ja ekologinen suunnittelu, nimittäin sosialistinen suunnitelmatalous, joka tähtää järjen hallitseman tuotannon toteuttamiseen (erotuksena kapitalismiin). Hän epäili, että varsinkaan kapitalistiset taloudet eivät pysty rajoittamaan kasvuaan, energiankäyttöään tai päästöjään.

Neuvostoliiton ilmastotieteilijöille, kuten Fedoroville ja Budykalle, rauhankysymys liittyi läheisesti ympäristöön. Neuvostoliiton ilmastotieteilijät kehittivät ensimmäisen kerran ydintalveteorian täysimittaisen ydinsodan tapauksessa, jolloin ydinsodan aiheuttamat jättimäiset myrskyt lisäisivät aerosolikuormitusta ilmakehässä riittävästi laskemaan lämpötiloja koko mantereella useita asteita ja mahdollisesti useita kymmeniä asteita, mikä johtaisi biosfääriin tuhoutumiseen ja ihmisten sukupuuttoon. Tällä oli suuri rooli ydinvoiman vastaisen liikkeen kehittymisessä ja ydinsodan vaaran vähenemisessä kylmän sodan myöhemmissä vaiheissa.

Ekologisten havaintojen yhdistäminen yhteiskunta-teoriaan

Neuvostoliittolaiset luonnontieteilijät yhdistivät analyysinsä yhteiskunta- ja ympäristöfilosofien ajatuksiin, mikä on suuri vahvuus länsimaiseen tieteeseseen verrattuna. Tämä oli mahdollista, sillä myös luonnontieteilijät olivat hyvin perillä dialektisesta

ja historiallisesta materialismista. Esimerkiksi filosofi Ivan T. Frolovin ajattelu perustui ekologisten ja humanististen arvojen tietoiseen yhdistämiseen dialektiseen materialismiin. Hän oli saanut vaikutteita mm. Marxin ajattelusta Grundrississa ja Pääomassa.

V u o n n a

1982 ilmestynyt, suomeksikin julkaistu Frolovin teos Globaalit ongelmat ja ihmiskunnan tulevaisuus oli tärkeä, ensimmäinen yritys globaalien ekologisen humanismin uuden etiikan luomisessa. Hänen mukaansa yhteiskunnan oli olennaisen tärkeää keskittyä ekologisesti perusteltuun kehitykseen ottaen huomioon yhteiskunnan ja luonnon vuorovaikutuksen objektiivinen dialektiikka ja sisäinen ristiriitaisuus.

Neuvostoliiton taloustieteilijät kävivät tänä aikana kiivasta keskustelua talouskasvulaskelmien oikeasta suhteesta sosiaaliseen hyvinvointiin. P.G. Oldak puolusti 1970- ja 1980-luvuilla tavanomaisten talouskasvulaskelmien korvaamista uudella lähestymistavalla, joka keskittyisi "sosiaaliseen bruttovarallisuuteen" sosioekonomisten päätösten perustana. Oldakin mukaan Lenin oli tehnyt selväksi, että sosialismin tavoitteena tulisi olla jokaisen kansalaisen vapaa kehitys mahdollisimman laajalla (eli ei suppeasti ekonomistisella tai mekanistisella) pohjalla laadulliset tekijät huomioiden.

Tällä perusteluksi Oldak ehdotti uutta kirjanpitoa, joka sisällyttäisi suoraan tärkeimpiin suunnittelukriteereihin paitsi kertyneen aineellisen vaurauden, myös palvelut, tietosektorin, luonnonvarojen tilan, ja väestön terveyden. Ottaen huomioon "luonnonjärjestelmiin kohdistuva ihmisperäinen kuormitus ylittää niiden potentiaalinen uusiutua itsestään", hän ehdotti, että voisi jopa olla järkevää rajoittaa tuotantoa kokonaan joksikin aikaa, jona aikana siirryttäisiin uuteen ja kestävämpään tuotantotasoon.

Gorbatšovin kauden alama

Gorbatšovin aikakaudella, vuodesta 1985 alkaen, kaikki muuttui. Vaikka hänen kaudellaan saatiin aikaan aiemmin mainittu hiilidioksidipäästöjen dramaattinen vähenyminen, Gorbatšovin glasnostin ja perestroikan aikaansaama valtasuhteiden muutos ja yhteiskunnan epävakaus johtivat kuitenkin Neuvostoliiton poliittisten ja taloudellisten ristiriitojen syvenemiseen ja lopulta sen tuhoon vuonna 1991. Neuvostoliiton hajoaminen keskeytti suosituksen ympäristökehityksen ja johti dramaattiseen taantumiseen. Kapitalismin paluu muutti suunnan kokonaan – huonompaan suuntaan.

Yhteenveto

Ekologisesta näkökulmasta Neuvostoliittoa voidaan pitää yhteiskuntana, joka synnytti joitakin pahoja ekologisia katastrofeja, mutta joka synnytti myös syvällisimpiä

Jatkuu sivulla 20

Historiallisen materialismin perusteista (9/1)

Kansan äänen numerosta 5/19 lähtien olemme julkaisseet artikkelisarjaa, josta muodostuu pohja historiallisen materialismin opiskelun aineistoksi. Kirjoitukset perustuvat Kommunistien liiton, DSL:n, Marxilaisen pyhäkoulun ja -lauantai tiimin alustuksiin. Kansan äänen 5/19 ingressissä todettiin työväenliikkeen hajaannuksen yhdeksi perussyiksi, että meiltä puuttuu työväenliikkeen toiminnalle suuntaa luova yhtenäinen tieteellinen maailmankatsomus.

Marxilaista maailmankatsomusta ei ole yli 40 vuoteen päivitetty vastaamaan tieteen ja yhteiskuntakehityksen uusiin saavutuksiin. Kansan äänen 3/18 artikkelissa "On palattava Marxiin ja Leniniin" torjuimme väitteet, että materialistinen historiankäsitelmä olisi marxilaisuudelle vieras näkökanta. Tarvitsemme dialektisen ja historiallisen materialismin opintoaineiston, jossa huomioidaan tieteellisen maailmankatsomuksen merkitys työkansalle, kun kehitämme vaihtoehtoa nykyiselle imperialistiselle uusliberalismille.

Olemme julkaisseet luonnokset historiallisen materialismin perusteiden kahdeksaan (8) ensimmäiseen lukuun. Oheinen kirjoitus käsittelee uskonnon olemusta, asemaa ja merkitystä yhteiskuntakehityksessä (Luku 9/1).

9. Uskonnon asema ja funktio yhteiskuntakehityksessä [osa 9/1]

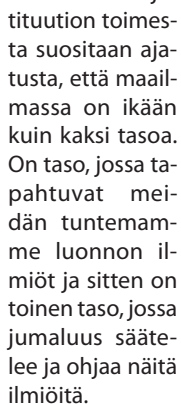
1. Mitä on uskonto

Uskonto on yhteiskunnan päällysrakenteen ilmiö. Tuotantosuhteiden kokonaisuus muodostaa yhteiskunnan taloudellisen rakenteen eli perustan. Tähän kokonaisuuteen kuuluu omistuksien muodot, niistä seuraavat ihmisten keskinäiset suhteet tuotantoprosessissa ja hyödykkeiden jaon muodot. Perusta muodostaa pohjan päällysrakenteelle, johon kuuluvat mm. yhteiskunnan oikeudelliset, filosofiset, eettiset, taiteelliset ja uskonnolliset katsomukset.

Evoluution kuluessa ihmiselle kehittyi tietoisuus omasta olemisestaan t. tajunta. Tajunnan myötä ihmiselle heräsi ensin tarve selittää oma ja ympäröivän luonnon alkupe-
rä. Näin syntyi maailmankatsomus.

Uskonto on idealistisen maailmankatsomuksen muoto. Uskonto ei kuitenkaan ole suoraan idealistista filosofiaa. Uskonnollinen palvonta ei voi kohdistua mihinkään abstraktiin käsitteeseen tai kategoriaan. Se mikä filosofiassa ilmaistaan abstraktina ja järkipärisenä, ilmaistaan uskonossa aistimellisen-konkreettisenä jumalhahmuna. Uskonto on siis idealistisen filosofian popularisoitu muoto.

Uskonnon tärkein tunnusmerkki on usko yliluonnollisiin ilmiöihin ja ihmistä hallitsevaan jumaluuteen. Nykyään uskonto ei torju suoraan tieteellisen tiedon merkitystä ja oikeellisuutta, sillä porvarillisessa yhteiskunnassa tiede on tuotantovoimien kehitykselle välttämätön ehto. Luokkayhteiskunnassa yhteiskuntakehityksen piiriin kuuluvat asiat ja lainalaisuudet jätetään edelleen tieteellisen tiedon ulkopuolelle. Niiden alueella ja niiden turvin idealismi ja uskonto kykenevät ylläpitämään ihmisissä vääristynyttä kuvaa maailmasta. Samaten hallitsevan luokan ja uskonnollisen instituution toimesta suositaan ajatusta, että maailmassa on ikään kuin kaksi tasoa. On taso, jossa tapahtuvat meidän tuntemamme luonnon ilmiöt ja sitten on toinen taso, jossa jumaluus säätelee ja ohjaa näitä ilmiöitä.

Lännen tukeman Ruusuvalankomuksen (2003) ja länsimielisen suuntauksen tukemana läntiset yritykset valtaavat nopeasti Georgian teollisuutta ja maataloutta. Samaan aikaan Tbilisin parhaalle paikalle rakennettiin yksi suurimmista maailman kirkoista (Pyhän kolminaisuuden katedraali. Kirkon rakentaminen julistettiin "Georgialaisen kansallisen ja hengellisen herätyksen symboliksi". Ei ole epäilystäkään siitä, etteikö suurkapitalistien valta ja kirkko kietoudu yhteen.

2. Uskonnon synty

Varhaiset ihmiset oppivat selviytymään luonnosta, mutta olivat

kuitenkin miltei voimattomia tauteja ja luonnonilmiöitä vastaan. He alkoivat etsiä syytä luonnonilmiöihin. Koska ihmiset eivät kyenneet käsittämään luonnon ilmiöitä, he eivät tieneet mitä unien näkeminen tai kuolema tarkoittaa. Tuolloin vallalla oli ns. uskonnollis-mytologinen maailmankatsomus.

Ihmille ei vielä ollut muodostunut filosofista maailmankatsomusta (näkemys ympäröivästä maailmasta ei ollut saanut teoreettista muotoa). Tieteellisen tiedon puuttuessa se selitti maailman ilmiöitä mytologiaan perustuvien uskomusten turvin. Heimon, suvun, kansan (yhteisön) alku katsottiin olevan jossain mytologisessa alkulähteessä. Muodostui tarustoa siitä, miten nämä alkuhengen ohjaavat ihmiselle ja luonnolle tärkeitä toimintoja.

Uskonnollis-mytologinen maailmankatsomus ei ollut kuitenkaan uskonto. Uskonnollis-mytologinen maailmankatsomus selitti meitä ympäröivää maailmaa ottaen mukaan niitä tietoja, mitä meillä oli syntynyt ympäröivästä maailmasta ja siellä missä asioita ei kyetty ymmärtämään turvaututtiin mytologiaan.

Tämä vaihe oli tieteen ja filosofian kehityksen kannalta välttämätön. Tiedon vähäisyyden vuoksi tietoon perustuvaa maailmankatsomusta ja opillista järjestelmää ei olisi silloin vielä voinut olla. Siksi oli välttämätöntä, että oli olemassa mytologia, joka muodosti rungon mihin työn ja "tutkimuksen" tuloksena löydetty havainnot saattoivat kiinnittyä. Siihen sisältyi runoja, lauluja, riittejä yms. joiden turvin tieto säilyi ja siirtyi sukupolvelta toiselle. Työnteon menetelmät, kalastus- ja metsästysmenetelmät, maantiede, tähtitiede, maan- ja merenkulku siirtyivät myös tätä kautta uusille sukupolville.

polville.

Uskonnollis-mytologinen maailmankatsomus oli filosofisen maailmankatsomuksen (ja myös tieteen ja uskonnon) esiaste. Heimojen ja kansakuntien muinaiset luonnonuskonnot eivät olleet luonteeltaan propagandistisia ja ne kadottivat kaiken vastustusvoimansa heti kun heimojen ja kansakuntien itsenäisyys oli murrettu. Tämän kauden lopulta säilyneitä dokumentteja ovat mm. Kalevala, Ilias ja Odysseija, Gilgames-epos, Intian Vedat.

Kun tieto oli kehittynyt riittävä pitkälle (ensimmäisten valtioiden muodostuttua), uskonnollis-mytologisesta maailmankatsomuksesta erosi filosofinen maailmankatsomus omaksi teoreettisen tiedon alueeksi. Filosofinen maailmankatsomus sai idealistisen ja materialistisen muodon. Tässä yhteiskuntakehityksen vaiheessa uskonnollis-mytologisen maailmankatsomuksen uskonnollinen ja mytologinen osa jatkoi elämistään saaden uskonnollisen instituution muodon. Se muuttui hallitsevan yläluokan vallan välikappaleeksi. Uskonnon turvin muotoutuivat tavat ja arvomaailma, jolla yhteiskuntaa hallittiin. Uskonnolla oli alusta saakka se tehtävä, mikä sillä tänäänkin yhteiskunnassa on. Idealismi puolusti hallitsevan luokan asemaa. Teoreettista idealistista teoriaa oli vaikea opettaa koko kansalle. Siksi uskonto vakiintui idealismin populistiseksi muodoksi.

3. Muinaisen Kreikan mytologia

Muinaisilla kreikkalaisilla oli paljon myyttejä ja tarinoita. Tältä kaudelta ovat tarinat Odysseuksen retkistä. Nämä mytologiat kertovat paljon kreikkalaisten elämästä. Toisen vuosituhannen lopulla laaksoissa ja saarilla elävät kreikkalaiset elivät vielä alkuyhteisössä. Maa ja omaisuus olivat suvun tai heimon yhteisessä omistuksessa. Heimoja johtivat basileukset ja vanhinten neuvostot.

Kaupankäynti ja raudan käyttöönotto nopeuttivat kreikkalaisten talouden kehitystä. Noin 1000 eaa. alkoi syntyä lisätuotetta, joka johti yhteiskunnan luokkajakoon ja orjayhteisön kehittymiseen. Basileukset ja vanhimmat erkaantuivat ylimystöksi ja heistä muodostui omistajia. Silloin muinaiset kreikkalaiset palvoivat oman mytologiansa mukaan useita jumalia, joista tärkeimmät olivat Zeus (ukkosen jumala) ja Poseidon (Meren jumala). Vanhojen uskomusten mukaan jumalat ja jumalattaret asustivat kaikkialla heitä ympäröivässä luonnossa. Kreikan mytologia oli siksi luonnonvoimien palvontaa. Siksi alkuyhteisön maailmankatsomuksen lähtökohdaksi oli perusteiltaan materialistinen.

Valtioiden muodostumiskaudella alkoi muinaisesta mytologiasta erota erilleen myös filosofinen maailmankatsomus, joka orjanomistuskaudella kohosi Kreikan edullisen sijainnin johdosta hyvin korkealle. Kreikassa filosofia erottautui täydellisesti uskonnosta, mytologiasta ja eepisen kertomaruuden maailmannäkemyksestä. Kreikkalainen filosofia oli luonnonfilosofia puhtaimmassa muodossaan.

Luokkayhteiskunnan synnyttä myös jumalten keskuudessa nähtiin vallitsevan samanlainen hierarkia, jossa hallitsijan tapaan Zeus hallitsi jumalia ja ihmisiä. Nähtiin, että jumalat ovat saattaneet järjestyk-

sen maan päälle ja joka kapinoin sitä vastaan, sitä odotti rangaus. Tämä lujitti hallitsevan yhteiskuntaluokan ylivaltaa kansaa kohtaan.

4. Maailmanuskonnot

Suurten maailmanuskontojen synnyn taustalla on pienten valtioiden yhdistymisen orja- ja feodaalilymistyksen toimesta suuremmiksi valtioiksi. Tarvittiin sellaisia uskontoja, jotka soveltuvat omaksuttaviksi perinteistä valtiojako laajemmalla alueella. Merkittävimpiä tällaisia ovat mm. kristinusko ja sen eri muodot, islamilaisuus, budhalaisuus ja hindulaisuus.

5. Kristinusko

5.1 Kristinuskon synty

Koska Eurooppa elää kristinuskon vaikutuspiirissä, on uskonnon yhteiskunnalliseen asemaan tutustuminen tarkoituksenmukaisinta aloittaa tästä. Samalla selkenevät monet muihinkin valtauskontoihin liittyvät kysymykset.

Uskonto (kirkko) ja maallinen valta kietoutuvat aina yhteen. Uskonnolliseen maailmankatsomukseen rakentuvaan uskonto-instituutioon kytkeytyivät orjanomistuksessa luokkayhteisössä kaikki yhteiskuntaelämän säännöt, arvomaailma ja muut sen kaltaiset elementit, joilla kansaa ohjattiin ja hallittiin. Jos yleensäkin jotain haluttiin yhteiskunnassa muuttaa, oli kyettävä vaikuttamaan uskonnollisiin käsityksiin, sillä niiden kautta ohjautui myös pitkälti maallinen elämä.

Kristinuskon alkuaikoina sen syntysijoilla nykyisen Palestiinan alueella vallitsi orjayhteisöllinen tuotantotapa. Juutalaisten yläluokka hallitsi Rooman suojeluksessa juutalaisen vanhatestamentillisen uskonnon avulla. Tempelin pappeiden ja oppineiden välityksellä oli kehitetty erilaisten uskontojen perustuvien maallisten sääntöjen koelma, jotka määräsivät ihmisten jokapäiväisistä tekemisistä. Näissä oloissa oli tarkoin määrätty, miten ihmisen piti aikansa viettää ja työtä tehdä. Tässä uskonnon määräämässä maallisten sääntöjen viidessä edes vapaa talonpoika ei ollut vapaa. On varsin selvää, että ainoa keino puuttua tähän sortoon, oli yrittää vaikuttaa juuri uskontoon.

Niinpä ajanlaskumme alkuaikoina Palestiinan alueella esiintyi moniakkin koulukuntia (essealaiset), jotka saarnasivat Israelin kansan vapautuksesta yhdistämään sen vanhan testamentin lupauksen tulevasta messiaasta, kuninkaasta. Uudet ns. uustestamentilliset käsitykset eivät suinkaan levinneet pelkästään sen vuoksi, että ne lupasivat parannusta kuolemanjälkeisessä elämässä, vaan siksi, että vaadittiin muutoksia olemassa olevaan käytäntöön.

Sille oli Palestiinassa voimakas yhteiskunnallinen tilaus. Palestiina oli Rooman provinssi ja Rooman käskynhaltijat eivät etujensa vuoksi sallineet rettelöitä hallitsemillaan alueilla. Siksi he tukahduttivat tällaisen kansan keskuudessa

Abhasian historia ulottuu kauas menneisyyteen. Noin v. 500 eaa kreikkalaiset perustivat tälle paikalle siirtokunnan. Tämä kirkko Gagraan perustettiin roomalaisten hallintoaikaan 500-luvulla jaa, eli pian sen jälkeen, kun kristinuskosta tuli Rooman valtionuskonto

heränneen luokkataistelun alkuunsa. Nämä elementit löytyvät hyvinkin evankeliumeista, Jeesuksen, Johannes Kastajan, Pietarin tai Juudas Iskariotin hahmoista.

Rooman käskynhaltijoilla oli toinenkin, ehkä tärkeämpi syy kukistaa kapinalliset ryhmät Juudeassa. Rooma oli imperiumi ja se yhteiskunnallinen tilanne, joka herätti kapinaa Palestiinassa, oli kypsytynyt laajalti koko Rooman alueella. Yläluokan vastaista liikehdintää ei voitu sallia. Tätä taustaa vasten on todennäköistä, että nykyisen kristinuskon lähtökohdaksi oli tällaisessa juutalaisuudesta muodostuneesta uustestamentillisessä liikkeessä. Ja on hyvin todennäköistä, että taustalla on historiallinen henkilö Jeesus, josta alkukristittyjen perimätieto välitti sanoman Paavalle, mutta josta historiantkirjoitus ei mainitse eikä tiedä mitään.

5.2 Rooman imperiumi ajanlaskumme alussa

Miksi roomalaisten kukistamasta Palestiinan alaluokan kapinasta ponkaisu liikkeelle uskonnollinen näkemys, joka levisi koko Roomaan ja myöhemmin Eurooppaan? Rooman imperiumin eri alueilla oli ja oli paljon muualta Rooman eri alueilta tulleita vierastyöläisiä. Ne olivat synnyinmaastaan irrotettuja ihmisiä. Heillä kaikilla oli kotimaistaan perinteinä erilaiset uskonnot ja erilaiset jumalat ja sen mukaiset arvomaailmat. Siksi monilla Rooman väkirikkailta alueilla oli ihmisillä hyvin heterogeeninen arvomaailma. Mutta he kokivat olevansa toistensa kaltaisia riistettyjä ihmisiä.

Esimerkiksi Korinton ja Efesoksen kaupungeissa, jonne Paavali suuntasi lähetyksensä, eli eri Rooman alueilta tulleita ja tuottavia kauppiaita, merimiehiä, palvelusväkeä, orjia. Juuri juutalaisten uskonto sisälsi abstraktin jumala-käsityksen. Siksi sillä oli mahdollisuus muodostua pohjaksi yleisroomalaiselle arvomaailmalle, koska se ei vaatinut omaksumaan jonkun toisen Rooman alueen erillisiä jumaläkäsityksiä (härkä, aurinko, Rooman jumalat). Se lähti leviämään Israelin alueelta yhteiskunnalliseen muutokseen suuntaavana oppina ja sai kannatusta ensin juuri vierastyöläisten, orjien yms. keskuudessa. Se kykeni yhtenäistämään ihmisiä antamalla heille yhtenäisen arvomaailman. Sillä oli silloin ns. sosiaalinen tilaus.

5.3 Paavali

Jeesuksesta ja hänen alkuperäisestä sanomastaan ei ole minkäänlaisia aikalaisdokumenteja. Kaik-

Jatkuu sivulla 15

Historiallisen materialismin perusteista (9/1)

Jatkoa sivulta 14

ki mitä tiedämme, on Paavalin sekä evankeliumien kirjoittajien kirjoittama. Jeesuksen lahkolla tai opillisella suuntauksella oli kuitenkin todellinen yhteiskunnallinen tilaus juutalaisten keskuudessa, sillä kristityt kykenivät jatkamaan toimintaansa alkukristillisen seurakuntana.

Paavalin (Saul, Paulus) tiedetään syntyneen noin v. 10 jaa Tarsoksen kaupungissa Vähä-Aasiassa. Paavalin toiminta tunnetaan melko tarkkaan. Paavali oli Rooman kansalainen. Hän ja hänen perheensä noudattivat tarkasti juutalaista perinnettä. Paavali opiskeli Jerusalemissa valmistuen rabbiksi eli juutalaisuuden opettajaksi. Hänen arvellaan olleen myös Synedronin eli suuren neuvoston jäsen, koska hän kertoo äänestäneensä kristittyjen vainoamisen puolesta. Paavali hyväksyi kristittyjen vainot, koska hänen mielestään kristityt olivat uhka juutalaisen uskonnon perusteille.

5.4 Paavalin kääntymys ja sen historiallinen perusta

Uuden testamentin mukaan (Apostolien teot) Paavalille hänen ollessaan matkalla Damaskokseen (n. v. 33 jaa) pidättämään kristittyjä "ilmestyi salaman muodossa jumala" joka sanoi hänelle "Saul, miksi vainoat minua". Tarinoiden mukaan tästä alkoi Paavalin toiminta kristittyinä. Kertomukset Jeesuksen elämästä (evankeliumit) sekä ensimmäinen kirkkohistoriallinen teos, "Apostolien teot", kirjoitettiin vasta Paavalin kuoleman jälkeen ja muistietto on muokannut kirjoituksia opillisesti tarkoituksenmukaiseen suuntaan. Siksi myös kertomus Paavalin kääntymyksestä ei ole Paavalilta itseltään, vaan myöhemmin koottua ja kirjoitettua.

Paavalin aikana vaikuttivat alkukristityt, jotka olivat perustaneet seurakuntia myös Palestiinan ulkopuolella juutalaisten keskuuteen. Paavali vainosi kristittyjä ja todennäköisesti tunsikin heidän opinkappaleensa erittäin hyvin. Tässä lienee se asetelma, joka teki Paavalista roomalaisen imperiumin, tulevan feodalistisen- ja kapitalistisen markkinatalousyhteiskunnan ehkä yhden merkittävimmän ideologin (joka merkitystä kapitalistit itse tuskin edes huomaavat).

Paavalin kääntymisen tiedetään tapahtuneen n. vuonna 36 (jaa.) Mistä siinä on kysymys? Oppineena ihmisenä Paavali oli aitiopaikalla näkemään Roomassa muodostuneen yhteiskunnallisen tilanteen. Hän näki, miten ihmiset asutuskeskuksissa, satamakaupungeissa yms. olivat henkisesti, uskonnollisesti, kansallisesti hyvin heterogeenisiä ja miten tämä vaikeutti ihmisten kanssakäymistä ja keskinäisten asioidensa hoitamista. Ehkä Paavali saattoi nähdä myös kristinuskon mahdollisuudet koko Rooman imperiumin yhteiseksi aateperustaksi ja yhteiskunnalliseksi pelastajaksi. Joka tapauksessa koko Rooman imperiumi tarvitsi yhtenäisen aatemaailman.

Paavali huomasi, että alkukris-

Tällä aukealla keskustellaan marxilaisesta yhteiskuntateoriasta. Historiallisen materialismin osalta kehitämme ja testaamme tulevan opintomateriaalin sisältöä. Kritisoi, kommentoi ja kirjoitakaa.

tillisyydestä löytyivät yhteiskunnalliset elementit Rooman yhteiseksi aateperustaksi, joka tarjosi mahdollisuuden vallitsevien ristiriitojen voittamiseen. Alkukristillisyyssisälsi käsitteen yleisestä jumalasta, jonka Rooman koko väestö saattaisi hyväksyä. Mahdollisesti Paavali "Damaskoksen tiellä" koki tämän oivalluksen ja vertasi sitä aikalaisilleen "salaman iskuksi".

Varmasti jotain samankaltaista koki Doppler oivaltaessaan, että tähtien spektreissä spektriviivojen siirtyminen kohti punaista osoittaa kohteiden etääntyvän meistä ja on todiste maailmankaikkeuden laajenemisesta. Samaa koki varmasti Marx huomattessaan, että dialektiikka ja materialismi yhdistämällä päästään yhteiskunnallisten lainalaisuuksien jäljille. Tämän kääntymyksensä (oivalluksensa) jälkeen Paavali alkoi levittää ja kehittää kristinuskoa. Hän perusti matkoillaan seurakuntia ja ohjasi niiden toimintaa kirjeillään sekä avustajiansa välityksellä.

5.5 Apostolien Jerusalemin kokouksesta muodostui tärkeä virstanpylväs

Apostolit ja seurakuntien johtajat pitivät n. vuonna 45 Jerusalemissa kokouksen, johon myös Paavali osallistui. Siellä tehtiin tärkeä opillinen päätös. Sen mukaan myös ympärileikkaamattomilla oli oikeus tulla kristityksi. Se merkitsi, että kristinuskoa voitiin levittää muuallakin kuin juutalaisten keskuudessa. Tämä oli juuri Paavalin vaatimus ja merkitsi sitä, että Paavalin perustamien seurakuntien jäsenten ei tarvinnut omaksua juutalaisia tapoja. Tämä ratkaisi lopullisesti Paavalin ajatuksen ja tavoitteen siitä, että kristillisyyttä irtaantuu juutalaiseen kansaan sidoksissa olevasta ideologiasta koko Rooman (ja maailman) ideologiaksi. Tällä päätöksellä oli selvä poliittinen tavoite, jolla pyrittiin vaikuttamaan koko Rooman imperiumiin.

5.6 Kristinuskon Rooman valtionuskonnoksi

Rooman yläluokan vastainen oppositio - silloinen työväestö - löysi kristillisyydestä yhteisen arvomaailman, jolla se kykeni elämään, selviytymään, toimimaan ja levittäytymään Rooman valtakunnassa. Kristittyjä vainottiin useaan otteeseen poliittisista syistä (ei kristinuskon vuoksi), sillä kristillisyydestä muodostui pian merkittävä voima ja poliittinen tekijä.

Rooman yläluokalle syntyi myös tarve yhteisille arvoille, jolla hallita kansaa. Kehitys johtikin siihen, että Rooman hallitsijat kaappasivat kristinuskon valtionuskonnoksi ja alkoivat sen avulla itse ohjailta kansaa. Hallitseva luokka Roomassa alkoi omaksua kristinuskoa jo paljon ennen, kuin se julistettiin valtionuskonnoksi.

Kristinuskon läpimurto tapahtui 300-luvulla ja ensimmäinen kristillinen keisari oli Konstantinus (305-337), vaikka hän ottikin kasteen vasta kuolinvuoteellaan. Kristinuskosta tuli maailmanuskonto juuri siksi, että se oli käyttökelpoisin hallitsevan luokan kannalta. Samaan aikaan oli muitakin maailmanuskontokandidaatteja kuten Perisiasta lähtöisin ollut mithralaisuus. Mithralaisuuden ongelmana oli kuitenkin sen uhrimenojen kalleus. Se edellytti kokonaisen härän uhraamista. Siitä ei olisi voinut tulla käyt-

tökelpoista uskontoa kaikkein köyhimpien parissa.

5.7 Kristinuskon kehitys

Uusi maailmanuskonto, kristinuskoko, syntyi yleistetyt itämaisen jumaluusopin (seemiläiset heimoskonnot) ja vulgarisoidun kreikkalaisen filosofian sekoituksena. Kristinuskosta tuli vallitseva uskonto 250 vuodessa mikä kuvaava, kuinka hyvin se vastasi ajan oloja.

Kristillisyyttä jakaantui kahteen osaan ortodoksiseen ja roomalais-katoliseen kirkkoon. Jako perustui Itä- ja Länsi-Rooman erilaiseen yhteiskunnalliseen tilanteeseen. Feodaalijärjestelmän suureksi kansainväliseksi keskuksiksi tuli roomalais-katolinen kirkko. Se yhdisti Länsi-Euroopan suureksi poliittiseksi kokonaisuudeksi, jonka vastakohtana oli ortodoksinen kirkko idässä ja islamilainen maailma kaakossa. Kirkko itsessään oli suurin feodaalijärjestelmä, jonka maanomaisuus oli valtava.

Feodaalisen järjestelmän sisällä alkoi vähitellen porvariston nousu. Porvariston nousun ohella tiede edistyi. Porvaristo tarvitsi tiedettä kehittääkseen teollisuustuotantoa. Tarvittiin tietoa luonnon aineiden ominaisuuksista ja luonnonvoimien käytöstä. Feodalismien kaudella tiede oli ollut kirkon palvelija, jonka ei sallittu ylittää uskon asettamia rajoja.

Porvariston feodalismien vastaisen taistelun merkittävä saavutus oli uskonpuhdistus. Uskonpuhdistuksen alkuunpanijana pidetään Martin Lutheria (1483-1546). Luther nauhasi 95 teesiä Wittenbergin kirkon oveen 1517. Uskonopillisesti luterilaisuus perustuu periaatteisiin, joita ovat raamatun korostaminen (sola scriptura) yli paavillisen ja kirkollisen vallan, viiden perinteisen katolisen sakramentin hylkääminen, ja ajatukseen että ihmisen pelastuminen johtuu yksin armosta (sola gratia) ja uskosta (sola fide), eikä ihmisen tekemisistä maan päällä. Luterilaisuuden ideologinen olemus on, että se asettaa ulkoisen, kirkon kohdistuvan uskonorjuuden tilalle sisäisen, omantunnon säätelvän orjuuden.

Luterilaisuus antoi arvopohjan kapitalismin kehitykselle Euroopassa ja "Uudessamaailmassa". Luterilaisen opin mukaan pelastuminen on seurausta armosta ja uskosta eikä teoista maan päällä ja kapitalismiin siirtyminen merkitsi riiston asteen kasvamista verrattuna feodalismiin. Lutherin opetukset antoivat sysäyksen riistettyjen talonpoikien liikehdinnälle ja seurauksena oli talonpoikaiskapinoita. Tämä kauhistutti Lutheria, joka kirjoitti:

"Heidät on murskattava, kuristettava ja pistettävä kuoliaiksi – salaa ja julkisesti, missä vain voidaan, sillä täytyy muistaa, ettei voi mitään myrkyllisempää, vaingollisempaa ja pirullisempaa kuin kapinallinen ihminen. Tällainen on lyötävä kuoliaaksi hullun koiran tavoin. Pistä, lahtaa, kurista, jos suinkin kykenet; vaikka itse kuolisit siinä, niin hyvä sinulle, sillä autuaampaa kuolemaa et voi osaksesi saada."

Lutherin uskonpuhdistus synnytti uuden kristinuskon muodon, joka puolusti nousevan kapitalistiluokan etuja. Kapitalistit ja absoluuttinen monarkia ikään kuin yhdistivät voimansa uuden kristinuskon muodon myötä. Absoluuttinen monarkia sai lisää vaikutusvaltaa ja

Kuva: Heikki Männikkö

Aleksanteri Syväriläisen luostari sijaitsee Leningradin alueella Lotinapellon (Lodeinoje Pole) lähellä. Luostari palautettiin munkkiveljeskunnalle 1977. Luostari rakennettiin, kun Venäjän johtajuudesta kamppailivat Moskovan ja Novgorodin feodaalit. Moskovan suuriruhtinas Iivana 3. suuri liitti Novgorodin Moskovaan 1478. Hänen poikansa Vasili 3. Ivanovits (hallitsi 1505-1533) jatkoi hänen työtään. Novgorod kärsi tappion kamppailussa Venäjän johtajuudesta. Novgorodin tukena olivat olleet alueen kirkko ja Valamon luostari. Maallisen vallan muuttuessa alettiin rakentaa uutta Moskovalle lojaalia luostaria Valamon vastavoimaksi v. 1506. Tänäpäin luostari saa rahoitusta. Siellä säilytetään jälleen Aleksanteri Syväriläisen reliikkiä, jota uskovaiset käyvät kumartamassa. Kun luovuttiin tieteellisestä maailmankatsomuksesta, jouduttiin palauttamaan uskonnollinen auktoriteetti valtiovalan tueksi.

varallisuutta ottamalla haltuunsa katolisen kirkon maat ja muun omaisuuden sekä alistamalla valtaansa itsenäisesti toimivat feodaaliruhtinaat. Samaan aikaan nousi kapitalistiluokka tarvitsi työvoimaa tuotantolaitoksiin. Tätä ne saivat maanorjuudesta vapautuneesta maalaiväestöstä.

Toinen merkittävä uskonpuhdistuksen henkilö on Jean Calvin (1509-1564). Englannissa Calvinin dogmit vastasivat porvariston rokkeimman osan vaatimuksia. Hänen armonvalintaoppinsa ilmaisi uskonnollisessa muodossa sen, että kaupallisen kilpailun maailmassa menestys tai vararikko ei riipu yksilön toiminnasta tai taidosta vaan kyse on hänestä riippumattomista seikoista. Calvinin kirkkojärjestys oli demokraattinen ja tasavaltalainen ja kalvinismin myötä perustettiin tasavalta Hollantiin ja vahva tasavaltainen puolue Skotlanttiin.

Kaikki protestanttien uskonkuntien, pois lukien anglikaaniset ja luterilaiset kirkot, kirkkokunnat pohjautuvat kalvinistiseen traditioon, perinteeseen, erityisesti seurakuntamuodon sekä opin armonvälineiden (sakramentit) osalta. Esimerkiksi helluntailaisuus, vapaakirkko, baptismi, adventismi ja metodismi (anglikaaninen tausta) ovat tavalla tai toisella saaneet alkunsa kalvinistisesta perinteestä.

Porvariston etujen mukaista oli kasvattaa työläinen tekemään mahdollisimman paljon ja mahdollisimman hyvää työtä. Tätä varten tarvittiin nöyryyteen opastavaa kasvatusta. Protestanttinen uskonto vastasi tähän tarpeeseen. Vaikka uskonpuhdistus käynnistyi Saksassa jollain tapaa alhaalta käsin, niin esimerkiksi Skandinaviassa se tapahtui ylhäältä käsin. Ruotsin kuningas Kustaa Vaasa sai Västeråsin valtiopäivillä ajetuksi uskonpuhdistuksen läpi. Kustaa Vaasaa tähän ajoi se reaalipoliittinen tilanne, että hän oli pahasti velkaantunut Lyypekin hansakauppiaille sodissa Tanskaa vastaan. Rahaa ei ollut otettavissa muualta kuin rosvoamalla katolisen kirkon omaisuus.

Ranskan vallankumous toteutettiin puhtaassa, uskonnottomassa muodossa. Kristinuskoko ei kyennyt enää olemaan minkään edistykseisen luokan etujen ideologisena verho. Se muodostui yhä enemmän yksinomaan hallitsevan luokan hallitsemisen välineeksi. Kerran muodostuttuaan uskonto sisältää aina aikaisemmilta ajoilta periytyvää ainesta, sillä perinteet ovat kaikilla ideologia aloilla suurin vanhoillinen vahti. Tässä aineksessa tapahtuvat muutokset johtuvat luokkasuhteis-

ta ts. näitä muutoksia suorittavien ihmisten taloudellisista suhteista.

5.8 Kristinuskon modernisointi

Kristinuskon modernisoinnin pani alulle Immanuel Kant (1724-1804). Aiemmin jumalan olemassaolo oli yritetty todistaa loogisella päättelyllä (mm. Tuomas Akvinolainen). Kant oli ensimmäinen filosofi, joka osoitti, että jumalan olemassaoloa ei voi loogisesti todistaa. Hän siirsi jumalaa koskevat kysymykset tiedostuksen tavoittamattomiin, olioiden sinänsä maailmaan. Kantin mukaan jumalan olemassaolo, sielun kuolematonisuus ja tahdon vapaus olivat käytännöllisen järjen postulaatteja. Niitä ei voitu perustella järjekeräisesti. Niihin piti uskoa. Kant erotti uskon ja tiedon. Teologia ei enää pyri todistamaan jumalan olemassaoloa, vaan se julistaa avoimesti uskoa tiedon vastakohtana. Tämä oli merkittävä uudistus, joka palveli kapitalismin nousua.

Protestanttisuudessa ei koskaan vakiintunut katolisen kirkon tomisiin verrattavaa teologista ajatusrakennelmaa. Kantin ajattelu vaikuttikin protestanttisuuteen enemmän kuin katolilaisuuteen. Protestanttisen ajattelun kehitys eteni teologian ja erilaisten idealististen filosofian virtausten ykseytenä. Kehityksen myötä teologiaan kytkeytyvä filosofia saa yhä enemmän irrationalistisia piirteitä. Tämä on porvarillisen ajattelun yleinen, lainmukainen tendenssi, joka toteutuu myös uskonnon alalla.

1800-luvulla syntyi esimonopolistisen kauden liberaaliteologia. Se oli luonteeltaan porvarillismyönteistä ja "tieteellistä". Se hyväksyi raamatun tekstikritiikkiä ja uskonnon historiallis-kriittisen tutkimuksen. Kapitalismin kehittyminen imperialistiseen vaiheeseen aiheutti muutoksia myös kristillisen ajattelun piirissä. Kapitalismin yleinen kriisi nähtiin porvarillisessa tajunnassa inhimillisen sivilisaation yleisenä kriisinä. Liberaaliteologia väistyi kriisiteologian tieltä. Esiin nostettiin kristillisiä traditioita, jotka suhtautuvat skeptisesti yhteiskunnallisen kehityksen mahdollisuuksiin ja korostavat maallisen pahan välttämättömyyttä. Liberaaliteologian optimistisuus tieteen suhteen väistyi ihmisen tiedostamiskyvyn absoluuttisen vähäpätöisyyden tieltä.

Teologian kehitys on teoreettisen toiminnan tason ilmiö. Uskovaiset eivät omaksu uskontoa teologisen järjelyn, vaan uskonnollisten elämysten kautta.

Jatkuu sivulla 16

Suomi Afganistanissa vuosina 2001-2021

Afganistanin sisällissota

Afganistanissa oli sodittu sisällissotaa v. 1978 alkaen. Neuvostoliiton poistuttua maasta vuonna 1989 sisällissota kiihtyi v. 1994 mujahideen-joukkojen sisäiseksi taisteluksi. Afganistanin islamilainen valtio siirtyi Talibanin haltuun. Afganistanin islamilainen emiraatti perustettiin v. 1996. Se tuki mujahideen-taistelijoita ja salli terroristijärjestö Al-Qaidan verkoston toiminnan maassa. Kesään 2001 mennessä Talibania vastustaneen Pohjoisen liiton hallussa oli enää vain noin 10 % Afganistanin pinta-alasta. New Yorkin WTC-tornien tuhoutumisen jälkeen sotilasliitto Nato vetosi peruskirjansa 5 §:n kollektiiviseen puolustuspolitiikkaan. Yhdysvallat ja Britannia hyökkäsivät v. 2001 kostoksi Afganistaniin, koska vastuu kaksoistornien tuhoamisesta säilytettiin al-Qaidalle. Tämä oli lähtölaukaus USA-Naton julistamalle laajemmalle terrorismin vastaiselle sodalle, joka levisi myös Irakiin, Libyaan ja Syyriaan.

Viimeiset USA:n hallinnon kannattajat pyrkivät joukoittain pois Afganistanista elokuun lopulla 2021. Lähtö muistuttaa heidän poistumistaan Vietnamista v. 1975, kun täydellisen paniikin vallassa ihmisiä ahtautui ja tarrautui USA:n lähetystön katolla helikoptereihin.

Tuhannen miljardin sota

Suurimmillaan USA:n johtamien Nato-joukkojen vahvuus oli v. 2010 tienoilla 100 000 sotilasta. Kuoleman olympialaisiin osallistui – Suomi mukaan lukien – yhteensä 43 valtiota. Sodassa kuoli 200 000 ihmistä. Ylen mukaan Yhdysvaltojen arvioidaan törsänneen Afganistanin sotaan 1 000 miljardia dollaria. Tästä summasta valtaosa kului asehankintoihin eikä suinkaan ihmisoikeuksien puolustamiseen, Afganistanin tuhoutun infrastruktuurin jälleerakentamiseen ja väestön perusturvan kohentamiseen. Suomi oli osallinen tässä sodassa.

Kyse Afganistanissa ei ollut koko maailman turvallisuudesta ja USA:n elintärkeästä kansallisesta edusta, vaan kansainvälisen ase-teollisuuden taloudellisista eduista ja Yhdysvaltojen sen Nato-liittolaisten sotilaallisen mahdin uskottavuudesta maailmassa. Liittoutuman sotilaallinen uskottavuus sai v. 2021

pahoja kolhuja USA-Naton hävities-sä sodan.

”Ongelmat alkoivat, kun Neuvostoliitto meni Afganistaniin, sitten länsi yritti saada Neuvostoliittoa ulos ja kaikkia kehoitettiin taistelemaan Neuvostoliittoa vastaan. Neuvostoliitto saatiin ulos, tilalle tulivat mujahideenit, sitten tulivat talibanit, jotka luotiin siinä vaiheessa, kun taisteltiin Neuvostoliittoa vastaan. Yhdysvallat tuli Afganistaniin, 2001 Afganistan oli täysin tuhattu maa. Neuvostoliittoa ei ollut, mutta muita haasteita oli. Ihmiset eivät osanneet lukea tai kirjottaa, mutta yhtäkkiä tuotiin demokratiaa.” (UPI s. 28)

Suomesta tuli Afganistanin sisällissodan osapuoli

”Afganistan luisui 2000-luvun jälkipuolella kuitenkin yhä syvemmälle tuhoisaan sisällissotaan. Kansainvälisen intervention toiselle vuosikymmenelle tullessa alkuaan optimisminä oli vaihtunut afganistanilaisten kasvavaksi epäluuloksi maan hal-

litusta ja kansainvälisiä toimijoita kohtaan. Noin kahteensataan sotilaaseen kasvanut Suomen joukko osallistui toistuvasti tulitaisteluihin osana Naton alle siirtynyttä sotilaallista operaatiota, josta oli tullut konfliktin osapuoli. Kansainvälisten toimijoiden turvajärjestelyihin kului entistä enemmän resursseja, mutta samalla niiden toimintaedellytykset kاپenivat merkittävästi.”

UPI:n raportin mukaan ”Suomi osallistui Afganistanin kansainvälisiin vakauttamis- ja jälleerakennustoimiin yhtäjaksoisesti lähes 20 vuoden ajan, yhteensä noin 2 500 sotilaan ja 140 siviilikriisinhallinnan asiantuntijan voimin. Vuosien aikana Afganistaniin kohdennettiin noin 398 miljoonaa euroa kehitysyhteistyörahoitusta ja humanitaarista apua. Suomi osallistui Naton johdolla aktiivisesti Afganistanin vakauttamiseen sotilaallisen- ja siviilikriisinhallinnan sekä alueellisen jälleerakentamisen keinoin.”

Miehitetyssä vuoristovaltiossa USA:n johtaman sotilasliiton kattava lähestymistapa oli suunniteltu niin usein siviilikoheteisiin, ettei siviilien tappamista ollut enää edes tarpeen pyytää keneltäkään anteeksi. Tällainen on outoa oikeusvaltion ja ihmisoikeuksien kehittämistä. Vastaavasti, jos Naton sotilaita saa surmansa taisteluissa, se aiheuttaa jäsenmaissa maansurun, joka vaatii laantuakseen moninkertaisen kustouhin rauhaan pakottamisen kohdemaassa.

Suomi sodassa

Suomen osallistumisesta sotilaalliseen kriisinhallintaan ja osallistumisen lopettamisesta päättää kussakin tapauksessa erikseen tasavallan presidentti valtioneuvoston ratkaisuehdotuksesta.

”Isafin päätyttyä Suomi jatkoi osallistumisestaan Naton johtamassa Rolute Support -operaatioissa, joka tuki afganistanilaisia turvallisuusjoukkoja aina kesään 2021 asti. Suomi oli loppuun saakka myös yksi Eupolin merkittävistä tukijoista ja otti vielä vuonna 2020 vastuun kansainvälisen apulupauskonferenssin järjestämisestä Afganistanin tukemiseksi. Afganistan oli Suomen suurin kehitysyhteistyörahoituksen vastaanottajamaa 2010-luvun jäl-

kipuoliskon. Suomen laaja-alainen toiminta Afganistanissa päättyi elokuussa 2021 kaotettuisissa olosuhteissa, kun kansainvälinen yhteisö poistui maasta Yhdysvaltojen vetäytymispäätöksen ja Talibanin valtaannousun seurauksena.”

”Afganistanin dytti USA:n valtiovarainministeriö 9,5 mrd \$ Afganistanin keskuspankin varoja välittämättä YK:n varoituksesta, että kuivuuden johdosta Afganistania kohtaa nälänhätä ja humanitaarinen kriisi. elokuuta 2021.

Taliban otti haltuunsa maan pääkaupungin Kabulin, kun Yhdysvaltojen ja Naton joukot vielä vetäytyivät maasta. Arviolta yli 200 000 ihmistä surmanneen sodan päättyminen talibanien nopeaan valtaannousuun ja hallituksen korrtitalomaiseen romahtamiseen yllätti useimmat tilanteen tarkkailijat – mukaan lukien talibanit.”

Suomen nimellinen tavoite

Tutkimusraportin mukaan ”Suomen toimintaa Afganistanissa motivoivat moninaiset, osittain epäselvät ja ajoittain keskenään ristiriitaiset tavoitteet. Selontekojen ja muiden julkisten asiakirjojen mukaan Suomen toiminnan päämääränä oli ennen kaikkea Afganistanin vakauttaminen ja tukeminen kansainvälisen rauhan ja turvallisuuden vahvistamiseksi. Julkilausutuissa tavoitteissa korostuvat vastuunkanto osana YK-johtoista kansainvälistä yhteisöä ja Suomen toiminta hyvän hallinnon ja oikeusvaltion kehittämiseksi sekä erityisesti naisten ja tyttöjen ihmisoikeuksien edistämiseksi. Näihin viittaamme tutkimuksessa ”Suomi hyväntekijänä” -kehityksenä.”

Puolustusvoimain komentaja amiraali Kaskeala totesi 25.5.2007 medially suomalaisen sotilaan kuoltua Afganistanissa tienvarsipommin räjähtäessä, että Suomen osallistuminen noin 100 sotilaan vahvuisella osastolla Afganistan-operaatioon perustuu yhä haluun auttaa maan jälleerakentamista ”Meidän tehtävämme on auttaa afganistanilaisia rakentamaan se yhteiskunta jälleerakentamisen jaloillensa, ja siinä tarvitaan ul-

Välittömästi USA:n poistuttua Afganistanista, jäädytti USA:n valtiovarainministeriö 9,5 mrd \$ Afganistanin keskuspankin varoja välittämättä YK:n varoituksesta, että kuivuuden johdosta Afganistania kohtaa nälänhätä ja humanitaarinen kriisi.

kopuolista apua”, Kaskeala painotti.

Suomen todellinen päämäärä

”Toisaalta analyysimme mukaan näiden julkilausuttujen tavoitteiden rinnalla – ja niitä ensisijaisemmin – Suomen osallistumista ohjasivat tahto ylläpitää ja vahvistaa ulko- ja turvallisuuspoliittisia suhteita Yhdysvaltoihin ja muihin kansainvälisiin kumppaneihin sekä pyrkimys syventää Nato-yhteistyötä. Tämän ”Suomi kumppanina” -kehityksen sisällä Suomi pyrki profiloitumaan luotettavana hyväntekijänä, mutta myös hyötymään itse parantamalla kansallisia valmiuksiaan.”

Suomen presidentteinä v. 2001–2021 toimineet henkilöt ymmärsivät maamme armeijan ylläpitämisestä tämän sotilasliiton Natoon liittymiseen tähtäävän, julkilausumattoman päämäärän merkityksen. Tämä osoittaa Suomen valtiojohtoon lupaukset ja teot hyvin ristiriitaisiksi ja Ukrainan sotaan vetoamisen verukkeeksi sotilasliittoon liittymisessä. Suomen armeijaa ja sen johtoa on sovitettu Afganistanissa aktiivisesti Nato-kuntoon.

Matti Laitinen vanhukainen, omaishoitaja ja rauhanmies 20.12.2022

Lähde:

Suomi Afganistanissa 2001–2021 vakauttamisesta ulko- ja turvallisuuspoliittisten suhteiden vaalimiseen, UPI: Katariina Mustasilta, Tyyne Karjalainen, Timo R. Stewart & Mathilda Salo

Historiallisen materialismin perusteista (9/1)

Jatkoa sivulta 15

Uskonto ei ole ensisijaisesti luonnontieteellinen kysymys, vaan yhteiskunnallinen kysymys. Tämän vuoksi teologian hajaannukseen johtaneet syyt ilmenevät lahkosten muodostumisena. Lahkosen toiminnassa uskonnon olemukseen aina kuuluva irrationalismi ilmenee kaikkein voimakkaimmin. Ne osoittavat, että tieteen kehitys ei johda uskonnollisen ajattelun automaattiseen häviämiseen ja materialismiin. Itse asiassa 1900-luvulla on noussut esiin fundamentalismi, joka pitää kaikkea raamatussa mainittua kirjaimellisesti totena. Tämä johduttaa siitä, että voimat, jotka kapitalismissa tuottavat vieraantunutta tajuunta, vahvistuvat imperialismin aikakaudella.

Tämä tieteen kehitys ja irrationalismin syventyminen johtavat

myöhäiskapitalismin oloissa korvikeuskontojen ja valetieteellisten lahkosten syntyyn. Tämä ei ole mitenkään uusi ilmiö tai sidoksissa nykyaikaan. Tällaista tapahtuu aina yhteiskunnan rappiovaiheessa. Taikauskon ja uskon välinen ero ei ole sisällöllisessä vaan muodossa. Uskonto on valtion hyväksymää ja taikausko ei. Taikausko on kansanomaisen vaihtoehdon tai korvike sille irrationalistiselle suuntaukselle, jota filosofissa ja taiteessa edustavat eri porvarillisen intellektuellien ryhmät. Irrationalismi on virheellinen näkemys ihmisen olemuksesta ja hänen mahdollisuuksistaan.

1990-luvulta alkaen kirkkokuntien erot ja yhteisen arvomaailman erot ovat luoneet jännitteitä Euroopan unionin laajentumiselle. Tämän vuoksi porvariston etujen mukaista on saada uskonnoissa aikaan samantyyppistä yhdyntymis-

tä kuin taloudessakin. Yhteinen uskonnollinen arvopohja ilman opillisia kiistoja takaa kapitalismille parhaan mahdollisen leviämistien.

Tästä kehityksestä mainittakoon yhteinen vuonna 1999 allekirjoitettu luterilaisten kirkkojen ja Roomalaiskatolisen kirkon yhteinen julkilausuma vanhurskauttamisesta. Julistuksessa katsotaan vanhentuneiksi ne oppituumiot, jotka annettiin 1500-luvulla Trenton kirkolliskokouksessa ja luterilaisissa tunnustuskirjoissa. On todennäköistä, että tällaisen ekumeenisen yhteistyön lisäämiselle tulee painetta erityisesti EU:n ja EU:n suurpääoman piiristä. Kirkot ovat siten saavuttaneet merkittävän yhteisymmärryksen asiassa, joka perimmältään synnytti koko uskonpuhdistuksen.

5.9 Kristillinen lähetystyö

Kristinuskoon on aina kuulunut lähetystyö. ”Menkää ja tehkää kaikki kansat minun opetuslapsiksi”. Lähetystyö on tukenut tuotantovo-

mien kasvua, sillä lähetystyön avulla eri puolille maailmaa on juurrutettu ajattelutapaa ja arvoja, jotka tukevat kapitalismin kehitystä. Lähetystyöntekijät ovat ikään kuin tasoittaneet maata kapitalismin saapumiselle heidän perässään. On toki huomattava, että kristinuskon ei sinänsä ollut edellytys kapitalismin leviämiseksi, vaan se, että maahan luodaan yhteinen arvoperusta ja toimintatavat. Tämän perustan takaavat tuki myös muut maailmanuskonnot.

Filosofian työryhmä

Kirjallisuutta:

Engels, F. (1880): Sosialismin kehitys utopiasta tieteeksi. <https://www.marxists.org/suomi/marx/1880/sosialismi.htm>

Engels (1882): Bruno Bauer ja alkukristillisuus. <http://www.marxists.org/suomi/marx/1882/05/bauer.htm>

Engels, F. (1886): Ludwig Feuerbach ja klassisen saksalaisen filoso-

fian loppu. https://www.marxists.org/suomi/marx/1886/1886_Engels_ludwig_feuerbach.htm

Engels (1894): Alkukristillisyyden historiasta. <http://www.marxists.org/suomi/marx/1894/alkukristillisyyden.htm>

Iovtsuk, MT, Oizerman, TI, Stsipanov, IJ. (1982): Filosofian historia, osa I. Progress.

Korovkin, F.P. (1960): Yleinen historia. Osa 1. Valtion kustannusliike. Petroskoi.

Manfred, A.Z. (1974): A Short History of the World. Vol 1. Progress Publisher. Moscow.

Nevalainen, E. & Peltonen, M.A. (1976): Marxilainen kansantaloustiede. Kansankulttuuri oy. Helsinki.

Oittinen, V. (1979): Marxilainen uskontokritiikki. Kansankulttuuri.

Kommunistien Liitto: Dialektisen materialismin perusteet

Engels: Kristinuskon alkuperä

Neuvostoliiton 100-vuotisjuhla

Tasan sata vuotta sitten, 30. joulukuuta 1922, neljän neuvostotasavallan - Venäjän, Ukrainan, Valko-Venäjän ja Taka-Kaukasian edustajat - allekirjoittivat sopimuksen SNTL:n perustamisesta. Venäjän viranomaiset eivät nyt ryhtyneet virallisesti juhlimaan tätä vuosipäivää, mikä on tavallaan myös loogista: SNTL:n todella mittavien saavutusten rinnalla nykyinen Venäjän Federaatio (sama kuin kaikki entiset neuvostotasavallat) näyttävät aika vähäpätöisiltä.

Neuvostokansojen federaatio SNTL:n puitteissa mahdollisti varmistamaan sekä yksittäisten kansojen yhtenäisyyden ja taloudellisen kehityksen, kuten myös koko federaation, että järjestämään siihen kuuluvien kansojen yhteistoiminnan. Sekä kehittyneet että aiemmin takapajuiset tasavallat suorittivat mahtavan taloudellisen läpimurron.

Neuvostoliiton taloudellisen mahti muodosti sen sotilaallisen potentiaalin perustan. Juuri tämä potentiaali plus neuvostokansan moraalispoliittinen yhtenäisyys auttoivat maata murskaamaan voimakkaamman vihollisen ja perimään voiton Suuressa Isänmaallisessa sodassa. Historiallinen läpimurto avaruuden valloituksessa osoitti SNTL:lla olevan myös mahtava tieteellis-tekninen potentiaali. Perustettu suurvalta eli kuten sitä kutsuttiin nimellä "supervalta" vaikutti maailman kaikkiin prosesseihin. Sen mielipide oli pakko ottaa huomioon myös kaikkien ulkopoliittisten tahojen.

Neuvostoliiton vaihe oli parasta

Kuten Venäjän kansalaisten enemmistö arvioi, Neuvostovaltion vaihe oli paras maan historiassa. Siitä huolimatta kuulee usein sellaisia ajatuksia, että Neuvostoliitossa oli paljon hyvää, mutta ihmiset elivät silti muuten köyhästi. Tosiasiassa suurvalta Neuvostoliitto takasi kansalaisilleen hyvinvoinnin korkean tason. Juuri näin – myös CIA:n ja Kansainvälinen valtuutustarhaston tietojen mukaan, jotka eivät ole koskaan paisutelleet Neuvostoliiton saavutuksia. Vuonna 1988 Neuvostoliiton ihmisten elin-

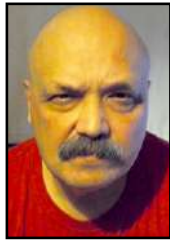
taso oli 45 % USA:n ja Länsi-Euroopan väestön keskivertotasosta. Miten sellainen saattoi olla köyhyyttä? Venäjän väestön nykyinen elintaso on todellisuudessa noin neljä kertaa alhaisempi kuin myöhäis-Neuvostoliitossa, USA:n ja Länsi-Euroopan elintasosta puhumattakaan.

Mistä syystä sitten 17. maaliskuuta 1991 pidetyssä kansanäänestyksessä esitettyä kansan tahtoa Neuvostoliiton säilyttämisestä niin selvästi vähäteltiin? Vastaus on yksinkertainen ja siinä piilee kansanäänestyksen eräs pääopetus: kansanäänestyksen tulosten toteuttamiseksi niiden tukemiseen tarvittiin mahtava poliittinen voima. Itse asiassa sellaista voimaa tarvitaan minkä tahansa poliittisen projektin toteuttamiseen jokaisessa tilanteessa. Näin erityisesti valtiollisten rakenteiden voimistuvan hajoamisen olosuhteissa. Ja siihen aikaan sellaista voimaa ei ollut olemassa.

Vanha NKP oli silloin jo hajonnut niinkin pitkälle, että sen eräät tasavaltujen järjestöt ilmoittivat eroavansa puolueesta ja Venäjän useilla alueilla oli vaikeata löytää piiri- ja aluejärjestöjä. Kuten Venäjän useilla alueilla oli vaikeata löytää piiri- ja aluejärjestöjä. Kuten Venäjän useilla alueilla oli vaikeata löytää piiri- ja aluejärjestöjä. Kuten Venäjän useilla alueilla oli vaikeata löytää piiri- ja aluejärjestöjä.

Uusia kansanliikkeitä NL:n palauttamiseksi

Nykyään ajatus SNTL:n uudelleen perustamisesta on saamassa uutta tuulta purjeisiinsa. On syntynyt jopa

Sergei Skvortsov

neuvostokansalaisten toistakymmentä kansalaisjärjestöä ja jokaisen sellaisen liikkeen toiminta perustuu siihen, että oikeudellisesti SNTL on edelleenkin olemassa. Se on todellakin niin. SNTL:n perustalallinen valvontakomitea, että myös Venäjän Federaation valtionduuma tunnustivat Belovezhskoen metsässä allekirjoitetun sopimuksen perustuksen vastaiseksi ja epäpäteväksi.

Mutta tämä ei lainkaan todista sitä, että Venäjän nykyinen valtiovalta olisi pelästynyt omaa epäilyttävää legitimitiittinsä ja olisi näin ollen valmis luovuttamaan muille valtuuksiaan. Elämässä ei niin voi tapahtua. Kuten Vladimir Iljitsh Lenin kirjoitti aikoinaan, "oikeus ei ole mitään ilman koneistoa, joka pystyy pakottamaan noudattamaan oikeusnormeja". Tämä koskee täysin myös SNTL:n oikeudellista olemassaoloa, joka on vain edellytys sen todelliselle henkiin herättämiselle. Poliitikassa kaiken määräävät voimasuhteet, jotka eivät ole ainakaan toistaiseksi SNTL:n uudelleen perustamisen kannattajien hyväksi. Mutta jos Venäjän tuleva johto asettaa tehtäväkseen SNTL:n uudelleen perustamisen, niin silloin sen käsissä ovat kaikki oikeudelliset työkalut.

Mutta pitääkö SNTL perustaa uudestaan? Hyvin monet ihmiset ovat tänäkin päivänä vakuuttuneita siitä, että Venäjä tuotti NL:n aikoihin ruokaa kaikille. Verkostoissa tapaa tänään usein sellaisen valheen, jonka mukaan jostain syystä dollareissa esitetyt luvut (kun samaan aikaan NL:n aikoina myös jopa Baltian maisa olivat käytössä vain neuvostoruplat) osoittavat muka vakuuttavasti, miten tyhjät toimittajat mässäilivät Neuvostoliiton kustannuksella. Tietenkin rikkaat alueet todellakin auttoivat kehitysalueita (vaik-

Sellaisia esimerkkejä voisi luetella hyvinkin paljon. Neuvostotalous oli yhtenäinen kansantaloudellinen kokonaisuus ja siitä syystä taloussuhteiden hajoaminen vaikutti hyvin kipeästi sen kaikille aloille. Useiden taloustieteilijöiden

laskelmien mukaan kaikki neuvostotasavallat menettivät ainakin puolet bruttokansantuotteen arvostaan. Mutta nämä ovat ainoastaan taloudellisia vahinkoja. Entä kuinka voidaan mitata strategiset ja erityisesti inhimilliset vahingot?

Liittovaltion uudelleen perustaminen välttämätöntä Ei kannata kuunnella ihmisten jarrittelua siitä, että "kuka ei valita SNTL:n hajoamisesta, hänellä ei ole sydäntä ja kuka haluaa SNTL:n uudelleen syntyä, hänellä ei ole järkeä" (eli sitä, että Lenin "asetti SNTL:n alle atomipommin"). Unitaarinen valtio, joka oli näiden ihmisten ihannevaltio, bolshevikkien noustessa valtaan, hajosi nopeasti – tämä valtiomuoto ei ollut Venäjälle sopiva. Mutta neuvostofederaatio oli optimaalinen valtiomuoto ei vain Venäjälle, vaan myös niille monikansallisille valtioille, joissa yhdistyivät tarvittava sentralismi ja näiden maiden kansojen kehityksen mahdollisuus. Niin, sitä varten oli tarpeellinen voimakas valta. Mutta missä sellainen valta on tarpeeton?

Neuvostotalous oli yhtenäinen kokonaisuus

On olemassa koko joukko muitakin näkökohtia. Esimerkiksi NL:n tukiaisia nauttineen Uzbekistanin neuvostotasavallassa tuotettiin valtaosa Neuvostoliiton käyttämästä puuvillasta, jota toimitettiin muihin neuvostotasavaltoihin ja erityisesti VSFNT:aan luonnollisesti sisämaan hintaan. Sen jälkeen, kun Uzbekistanin oli pakko Jeltsinin voimakkaasta painostuksesta tulla itsenäiseksi valtioksi, Venäjälle toimitettavan puuvillan hinnat muuttuivat maailmanhinnoiksi. Hinnat kasvoivat tietenkin moninkertaisiksi ja viimein toimitukset loppuivat kokonaan, koska Uzbekistanille oli edullisempaa myydä puuvillansa kansainvälisille monopoleille. Tämän tuloksena Venäjän kevyt teollisuus pysyi juuri ja juuri pystyssä ja Venäjän karsimat taloudelliset tappiot ovat Uzbekistanin aikoinaan saamaa tukea huomattavasti suuremmat.

ka se ei tapahtunut aivan mahdollisissa mittasuhteissa, mistä nykyään puhuvat nationalistit). Sama toistuu nykyään myös Venäjällä, samoin kuin missä tahansa valtiossa. Mutta kyse onkin siitä, että tämä apu hyvitettiin merkittäväällä tavalla eikä vain strategisesti, vaan myös taloudellisesti.

En ryhdy kehittämään tämän enempää ajatusta

useille ihmisille suhteellisen abstraktisesta kysymyksestä, markkinoiden volyyminä, vaikka se onkin hyvin realistinen asia. Totean ainoastaan sen, että tuotanto muuttuu kannattavaksi vain tuotteiden tietyn volyymin tuotannon tapauksessa. Ja siten nämä tuotteet on myytävä edullisesti – oman valtion muilla alueilla tai muissa jopa ystävällisissäkin maissa? Luulen, että vastaus tähän kysymykseen on selvä.

Juuri tästä syystä puolueemme tukee kaikkia integraatiomuotoja SNTL:n entisillä alueilla ja pitää välttämättömänä yhtenäisen liittovaltion täydellistä uudelleen perustamista, joka keinoitekoisesti hajotettiin, SNTL:n vuoden 1977 perustuslain pohjalta. Olemme varmoja siitä, että se tulee tapahtumaan ehdottomasti ja tulemme tekemään kaikkemme sen hyväksi.

Onnittelen juhlapäivän johdosta, hyvät ystävät ja toverit.

Onnittelen juhlapäivän johdosta sinua, Synnyinmaa.

Sergei Skvortsov
NKP:n keskuskomitean 1. sihteerin (pääsihteerin)

Tavoitteena yhteiskunnallinen hyvinvointi...

Jatkoa sivulta 11

va, terveystiedot ym. käyttö on mahdollista vain vahvan henkilön tunnistautumisjärjestelmän, asiakirjan kanssa. Valtiovallan tulee korvaukselta taata ja hallita järjestelmää, jolla jokaiselle kansalaiselle järjestetään asiakirja sekä sähköisessä että manuaalisessa muodossa, jolla saa oikeuden käyttää ja hallita kaikkia itselleen tarvittavia palveluita. Asiakirja tulisi toimia myös matkustusasiakirjana, joka korvaa nykyisen passin.

Riskitön talletus perusoi-keudeksi. On perustettava kansanpankki

Nykypolitiikkaa mukautetaan kaikkien osalta kapitalistiselle riskinotolle. Pääomapiirit pyrkivät liittämään keinottelun piiriin myös palkansaajien ja eläkeläisten eläke- ja ansiotulot. Ihmisen perusoikeuksiin tulee kuulua mahdollisuus riskittömästi säilyttää palkka- ja eläketulojaan. Siksi maahamme tulee perustaa yksi valtion omistama kansallinen säästöpankki t. kansanpankki, jossa palkansaajat ja eläkeläiset voivat riskittömästi säilyttää palkka- ja eläketulojaan sekä säästöjään. Samoin tulee siirtää Kansaneläkelaitoksen pii-

riin kaikki työeläkkeet, jossa työeläkkeiden maksuun kerätyt varat talletetaan riskittömästi.

Tavoitteena yhteiskunnallinen hyvinvointi

Maksimivoittoja tavoitteleva uusliberalistinen pääoma on tuottanut laajenevan tavaratuotannon, ympäristöongelmien ja yhteiskunnallisen hyvinvoinnin alasaajan lisäksi yhteiskunta- ja talouskriisin, jolle ei näy loppua. Tämä antroposeenin nimellä tunnettu kehitysvaihe voimistaa yhdessä lajikatoa, ilmastonmuutosta, pandemiaita ym. Voitojensa turvaamiseksi suuryritykset eivät kaihda myöskään sotilaallista laajenemispolitiikkaa. Tarvitaan uusi talous- ja yhteiskuntapolitiikka, joka asettaa työn ja sen tekijät sekä yhteiskunnan kokonaisedun suurten pääomien etujen edelle.

On suuntauduttava tulevaan kehitykseen siten, että koordinoimme aineellisen tuotannon ja yhteiskunnallisten palveluiden ja -edistykseen keskinäisen suhteen siten, että se ehkäisee antroposeenin voimistumista. Tämä kuuluu osana ihmisten elämään, kansalaisten toimeentuloon, elintasoon ja turvallisuuteen. Tarpeetonta aineellista kulutusta voidaan rajoittaa ja kehittä

monia hyvinvoinnin osatekijöitä ekosysteemiä vahingoittamatta.

Taloudellisen ja aineellisen hyvinvoinnin ohella ihmisille kuuluu myös fyysinen koskemattomuus ja turvallinen elämä ilman ympäristökatastrofin ja sodan vaaraa. Turvattu tulevaisuus merkitsee, että kaikki ympäristön tuhoaminen ja kuormitus lopetetaan. Siksi on kehitettävä parempia, suljettuja tuotantoprosesseja sekä käytettävä uusiutuvia energiamuotoja. Yksinäpaisen maailmanjärjestyksen tilalle tulee luoda kansojen yhteistyöhön ja rauhantekemiseen rinnakkaineloon perustuva uusi kansainvälinen olotila.

Siksi pääomien rajaton toiminta tulee saattaa yhteiskunnallisen kontrollin piiriin. Kansanrintamavoimien yhteiskuntaohjelma lähtee siitä, että uusliberalistinen yhteiskuntapolitiikka on hylättävä. Kansanrintamavoimat haluavat kehittää laajan kansalaisten ja järjestöjen yhteisen rintaman poliittisen vaihtoehdon luomiseksi nykytilanteelle. Ainoastaan tällä tavalla voidaan luoda perusta edessä olevien suurten globaalien ongelmien ratkaisulle.

Kansanrintamajärjestöjen ohjelmatyöryhmä

Neuvostoliiton palauttamisesta

Artikkelissaan Sergei Skvortsov kaipaa Neuvostoliittoa, kuten mekin. On kuitenkin muistettava, että marxilaisen käsityksen mukaan koskaan ei tule kahden samanlaista aikaa. Vierailimme useastikin Neuvostoliitossa silloin, kun Gaidarin ja Jeltsinin suunnitelmia toteutettiin ja saimme tilaisuuden keskustella Venäläisten kommunistien kanssa. Sanoimme heille, että "ettekö te aio tehdä mitään", kun maastanne on tulossa kapitalistinen. Näihin kysymyksiin emme saaneet vastauksia. He vaan sulivat suunsa viivaksi.

Kommunisteilla ei ollut tieteellistä arviota yhteiskuntakehityksen suunnasta, Neuvostoliiton hajottamisesta ja kapitalismin vastustamisesta. Kansan

keskuudesta nousi kyllä järjestäytymätöntä vastarintaa mm. 1993, kun asevoimat lokakuussa saivat käskyn ampua parlamenttia. Tänäkin Venäjällä ei ole kehitetty marxilaisesta lähtökohdasta järjestäytyneitä kapitalisminvastaista luokkataistelutaktiikkaa. Maailma tänään on täysin erilainen, kuin 30 vuotta sitten, jolloin olisi tullut kyetä valitsemaan Neuvostoliitolle selkeä sosialistinen suunta.

Näillä eväillä on vaikea ajatella Neuvostoliiton palauttamista realistisesti. Voimme kehittää uusliberalistisen kapitalismin vastaista kansainvälistä ja kansallista yhteistyötä, toimintataktiikkaa ja sosialistisen teorian, jotka ovat edellytyksiä sosialismin uudelle vaiheelle.

KÄ/Toimitus

KANSAN ÄÄNI KUULUU MUUTOKSEN PUOLESTA

Vääntöä sähköyhtiön kanssa - itkeä vai nauraa Synkkä yksinpuhelu

Eräissä pakinassani kerroin mikä ero on virkamiesjärjellä, kaupunkilaisjärjellä ja maalaisjärjellä. Seuraavat kokemukset panevat pohtimaan aihetta.

Irtisanoin 1980- luvulla lankapuhelinliittymän syntymämökistäni. Ihmettelin erään kerran, miksi tuolla heinikossa on kahlattu. Sähkö- ja puhelintolpista oli kerätty pois puolenkilometrin matkalta puhelinjohdot. Myöhemmin mökille tuli auto rappujen kanssa. Tarkastaja oli havainnut lankoja mökin seinän yläosassa. He tulivat poistamaan viimeisiä langanpätkiä. Mitähän tuli langan metrihinna, kun noin sata kilometriä ajettiin sen tähden!

Vuosien kuluttua huomasi ison koivun nojaavan sähköjohtojen päällä 30 asteen kulmassa. Ilmoitin siitä sähköyhtiölle. Sieltä soitettiin, ettei puuta ole havaittu. Vastasin että puu on 25 senttiä paksu runko oksineen. Täytyy tarkastaa silmälasien kanssa tai useam-

man miehen voimin. Sitten koivu oli nähty, kaadettu ja pätkitty.

Marraskuussa 2022 kirjoitin sähköyhtiölle, että lopetan pysyvästi sähkön käytön. Ilmoituksessa on käyttöpaikan osoite xxx, ja sähkösopimuksen numero xxx, sekä nimeni. Kuukauden kuluttua kysyttiin sähköpostilla, onko kysymys tästä osoitteesta ja lopetetaanko liittymä kokonaan, vai jätetäänkö liittymä lepäämään puolella hinnalla? Molemmissa tapauksissa sähkömittari haetaan pois. Ilmoitin että ovi on auki. Asun 600 kilometrin päässä ja paikallinen isäntä aurasi tien ja poisti riippulukon. Vahvistin vielä sähkön poiston lopullisuuden. Vaikka yhtään wattia sähköä ei ole käytetty lähes kahteen vuoteen, niin kulut ovat puolen kuukauden eläkkeen verran vuodessa. En enää aurata tietä. Saa nähdä pääsevätkö sähkö-monttoorit sinne kahlaamalla, hiihtämällä, vai odottavatko tou-

kokuun lopulle lumien sulamista. Prosessi jatkuu tammikuussa 2023.

Mitähän järjeä käyttivät kunnan virkamiehet! Mökki on nimetty huvilaksi, vaikka siellä ei ole huviteltu tällä vuosituhannella. 4400 neliötä on kirjattu verotettavaksi huvila-alueena, mutta rajoja ei löydy mistään. Paikka on keskeillä omistamaani metsää. Kulkevatko han kuvitteelliset rajat mökin, aitan, (sen hirret ovat 1700- luvulta) saunan ja huussin kehältä?

Lopuksi hyvä sana virkamiesjärjestä. Vanhaa pakettiautoa käytän vain kesäkuusta -syyskuuhun. Talvikauden se seisoo kotona, ja ilmoitukset maksavat vain viisi euroa. Talvirenkaita ei ole tarvinnut hankkia. Liiat vakuutus, ym. maksut palautetaan nopeasti ja pyytämättä.

Unto Kiiskinen
korpi- ja tietokirjailija
Jokioinen

Pariisin ilmastopöytäkirja epäonnistui

Melkein kaikkien maiden johtajat hyväksyivät 2015 Pariisin ilmastopöytäkirjan. Sen esipuheessa kerrotaan lämpötilan nousun rajoittamisesta alle 2 oC tai jopa 1,5 oC. Sopimuksen kehujat olivat väärässä. Pariisin sopimuksen toteutus maksaa omaisuuksia, eikä sillä saada aikaan juuri mitään. "Sopimuksessa" on kyse yksittäisten erilaisten maiden kansallisista lupauksista, kuinka paljon ne aikovat vähentää hiilipäästöjään 2030 mennessä.

Jos korvaava tekniikka ja korvaavat polttoaineet olisivat fossiilisia halvempia tai saman hintaisia, muutos ei maksaisi mitään. Tällöin päästöleikkaukset tapahtuisivat itsestään. Lupauksia ei tarvittaisi. Koska lupaukset on annettu, ihmiset ja yritykset täytyy pakottaa käyttämään kalliimpia polttoaineita ja tekniikkaa.

Energian hinnan nousu iskee kaikkiin kuluttajiin. Rahaa jää vähemmän muihin tarkoituksiin. Tämä hidastaa taloudellista kasvua. Ilmastopoliittinen sosiaalinen kustannus on hyvinvoinnin väheneminen, jonka aiheuttaa vaatimus

siirtyä kalliimpaan ja epäluotettavampaan energiaan. Erilaisilla malleilla laskemalla saadaan Pariisin sopimuksen kokonaishinnaksi 924 miljardia dollaria vuodessa.

Tiukka ilmastopoliittikka on suosittua aurinko- ja tuulivoiman järjestelmiä valmistavissa yrityksissä. Tavallisesti halvin keino vähentää päästöjä on siirtyä maakaasuun. Uusiutuviin turvautuminen vähintään kaksinkertaistaa kustannukset.

Pariisin sopimus ei muodosta poikkeusta siinä, että poliittikkojen toiminta on tehotonta. Eri maiden lupauksia täytetään tehottomilla keinoilla, kuten USA:ssa ja EU:ssa. Vuosikustannukset saattavat nousta lähelle kahta biljoonaa.

Pariisin sopimus on historian kallein sopimus, samaa luokkaa kuin maailman kaikkien maiden sotilasmenot yhteensä. Joka vuosi Pariisin sopimus maksaa 2-5 kertaa enemmän kuin aiempi kallein sopimus Versaillesin sopimus. Pariisin sopimus maksaa sata kertaa enemmän kuin luonnon monimuotoisuuden suojeleminen.

Ei ole mitään virallista arviota siitä, mitä Pariisin sopimuksella saavutetaan. Lehden Nature artikkeli kiteyttää 2017 asian: "Yksikään teollinen maa ei onnistu täyttämään Pariisin sopimuksessa antamaansa lupauksia kasvihuonekaasujen vähentämisestä".

EU on luvannut leikata päästöjään 40 % 1990 tasosta 2030 mennessä. EU pääsee enintään 30 prosenttiin. Muutos tulee pääosin hiilestä kaasuun siirtymiseen, ei uusiutuvan energian lisärentämisestä. Sama toistuu kaikissa maissa. Kehitysmaat saavuttavat matalalle asetetut tavoitteensa.

Hannu Kautto
Espoo

Lähde:

Bjørn Lomborg, Väärä hälytys. Lämpeneminen ei tuhoa meitä. (Alkuteos: False alarm – How climate change panic costs us trillions, hurts the poor, and fails to fix the planet, 2020) Suomennos Antti Lehtniemi, Reuna, Petro Ofsetas, Vilna 2022

Yhteiskunnan jakolinjojen muutos

Eriarvoisuus on kasvanut maassamme 80-luvun puolivälistä ajan, jonka Kokoomus on ollut "hallituskelpoinen". Ukrainan sota ja Suomi Nato-hakemuksiin on kiihdyttänyt eriarvoisuuden kasvua entisestään. Eriarvoisuus- ja Nato-projektit ovat olleet Kokoomuksen pitkäkestoisia tulevaisuuden visioita. Muutos, jota on viety läpi, on ollut hidas ja kansalaisten näkökulmasta hämärään peittyvä, niin puolustusmenojen kasvu kuin ruoka-avunsaajien määrä, jotka molemmat on pikkujuljia hyväksytyt. Nato-jäsenyyden "gallupkannatus" koki hyppäyksen omaisen nousun Ukraina-sodan vuoksi. Tämä jakaa suomalaisia uudella tavalla ja lisää entisestään eriarvoisuutta.

Tulevien Eduskuntavaalien tärkeimmät kysymykset liittyvät eriarvoistavien rakenteellisten tekijöiden purkamiseen, verotuksellisiin keinoin, mutta myös "Nato-kehityksen" ja sen kasvattaman puolustusbudjetin uudelleen arviointiin, joka alkoi ensimmäisistä "Nato-yhteensopivista"

hävittäjistä 90-luvun alussa ja jatkui ISAF-joukkoina Afganistanissa, sittemmin "isäntämaasopimuksena". "Nato-aika" kuluineen on tehnyt eriarvoisuuden kasvusta pysyvää.

Tulimme Venäjän kanssa juttuun 213 vuotta, muutamaa ulkopuolisten aiheuttamaa (Nato ja saksalaiset) poikkeusta lukuun ottamatta, Suomen-sodasta alkaen. Viha ja kauppasuhteiden katkaisut ovat olleet meille vieraita vallan käytön keinoja. Olemme "seisoneet jalat maassa", järkipäisiä ratkaisuja tehden, puolueettomina hyväksyessämme Ukrainaa aiempien sotien todellisuuden vuodesta -45, jopa Baltian maiden vallan vaihdon.

En usko "salaliittoteorioihin", mutta jos Eurooppa halutaan pitää ulkona rakentuvasta "nelinapaisesta maailmasta" (USA, Kiina, Venäjä, EU), niin sota ja pakotteet hoitavat tehtävän, USA jatkaa geopolittisena hegemoniana, Kiina -kaupallisenä ja Venäjä -alueellisenä, mukaan lukien arktiset alueet. Kapitalismi

ostaa itselleen lisää aikaa (mm. Collins, Wallerstein). Suomi on tässä pelissä hakenut itseään isompaa roolia, joka on näkynyt mm. eriarvoisuuden jakolinjojen syvenemisenä, kaikilla sosiaalisilla indikaattoreilla.

Kun Paasikivi aikanaan sanoi sotien jälkeen, että "kaiken on muututtava", tarkoittaen politiikkaa ja johtajia, mikä tarkoitti suhdettamme entiseen Neuvostoliittoon. Muutos oli silloin vaikeampi, sodan jälkeen. Olihan kysymys kahdesta erilaisesta yhteiskunta- ja järjestelmästä. Nyt on kysymys kahdesta kapitalistisesta maasta, joiden suhteet olemme laskeet tunteiden varaan. Ellei Nato-suhdettamme pureta, Venäjä-suhdettamme palauteta, niin on turha jatkaa hokua hyvinvointivaltiosta ja tasa-arvosta EU:n äärimmäisessä periferiassa, Pohjois-Karjalassa.

Hannu Ikonen
Lieksa/Sisilia, Ispica

Katsoin eilen illalla (3.1.2023) Jaakko Pakkasvirran elokuvan Pedon merkki. Hyvin olisi sopinut tähän päivään ja aikaan. Elokuva kertoi Suomen liittoutumisesta natsi-Saksan kanssa. Perustui osin Olavi Paavolaisen kirjaan: Synkkä yksinpuhelu.

Hyvin tuotiin esiin, kuinka herrat juhlivat ja ennakoivat Neuvostoliiton romahdusta. Saarrot purevat, aseet loppuvat ja Neuvostoliitto kokee tappioita rintamalla. Natsiliput liehuvat ja suur-Suomesta ollaan varmoja. Olavi Paavolainen ystävineen epäroi ja pohtii, kuinka vaan meidän käy kahden suurvallan välissä. Näkevät ja tiedostavat tappion hämmöttävän. Paavolainen haluaisi tiedotusupseerina kertoa totuuden sodan kulusta, mutta päämajassa sellainen ei tule kuuloonkaan. Paavolainen suree ystävänsä kanssa, kuinka sodan vastustajat on teljetty vankiloihin. Vanha Eurooppa on luhistumassa ja tulevaisuus ties mitä.

Elokuva tuo esille sodan raakuuden, ihmiskohtalot ja mielettömyyden, mitä kaikkea kauheuksia sekä irvokkuutta sodan aikana tapahtuu. Kun hahmottaa -20 ja 30 lukua, joiden seuraukse-

na sen valtaviin aivopesujen ja valheiden myötävaikutuksella ihmiset saatiin uskomaan Kolmannen valtakunnan pelastavan maailman ja Suomen bolsevismilta ja näin tuhoata Neuvostoliitto/Venäjä lopullisesti. Kuinka sitten kävikään?

Miettikää hyvät rakkaat ystävät, missä olemme tänä päivänä? Kuuntelite, luitte tai katsoitte presidentin uudenvuoden puheen. Minkälaiset tervehdykset pääministeri Sanna Marin toi kansalaisille jouluna ja uutenavuotena. Sydäntä kylmää, mihin meitä jälleen ollaan viemässä.

Venäjän vastainen kiihko ja uhoaminen on aivan käsittämätöntä ja valtiojohtoltamme anteesiantamatonta. Nyt jos koskaan on viimeinen aika alkaa vaatia päätäjiltä suunnanmuutosta.

On alettava tekemään rauhantöitä ja vaatimaan sotauhon sijaan rauhanponnistuksia vastuullisilta päättäjiltä. Katsokaa ihmeessä tuo elokuva ja ajatuksella. Kait se Areenasta löytyy.

Hannu Tiainen
Kihniö

Uskonto on yhteiskuntakysymys

Edellisessä Kansan äänen numerossa (6/2022) kiinnitti huomiotani sivulla 18 Kai Leivon kirjoitus "Some on roskaväelle." Kirjoitus oli kyllä monessa mielessä ansiokas ja aivan oikean suuntainen. Pari asiaa kiinnitti kuitenkin huomiotani. Siinä todettiin miten Vapaa-ajattelijoiden puheenjohtaja V.T. Aaltonen aikoinaan moitittiin siitä, että hän ei tuonut esille mitään uutta uskonnollisiin kysymyksiin. Edelleen kirjoittaja toi esille, miten tilanne tänäänkin on niin surkea, että jo ajat sitten kumottuihin jumalatoistuksiin ja muihin uskonnollisiin perusteisiin edelleenkin uskotaan.

Allekirjoittanut matkusteli aikoinaan paljonkin Neuvostoliitossa. Näillä reissuilla poikkesimme ainakin kahdesti Nevski Prospektilla sijaitsevassa Kazanin tuomiokirkossa, jossa toimi silloin ateismimuseo (näyttely). Täällä osoitettiin hyvin perusteellisesti ja tieteellisesti uskonnollisten käsitysten virheellisyys ja mahdottomuus. Tästä huolimatta esimerkiksi Venäjällä sosialismin taantumisen jälkeen uskonnollinen näkemys on vahvistanut asemaansa.

Onkin kysyttävä, että miksi uskonnolliset instituutiot säilyttävät asemansa huolimatta siitä, että tieteelliset tosiasiat kykenevät osoittamaan kaikki paranormaalit, "tuonpuoleiset" ja kuolemanjälkeiset uskomukset vääriksi. Kyse on siitä, että uskontoon liittyvät asiat eivät alkujaan ole luonnontieteellisen- vaan yhteiskunnallinen kysymys. Jo varhain alkuyhteiskunnassa oli välttämätöntä omaksua näkemys maailman ja ihmisen alkupeurasta, sillä siihen perustuivat yhteisön tavat, eettinen oleminen, yhteinen työ ja toiminta. Tämä mytologinen maailmankatsomus piti yhteisön koossa. Se muodostui silloisesta luontoon liittyvästä tiedosta ja yhteisön mytologisesta tarustosta.

Yhteiskuntakehityksen saavuttaessa luokkayhteiskunnan vaiheen tämä uskonnollismytologinen maailmankatsomus sai uskontoinstituution muodon, johon

perustuu luokkayhteiskunnan arvo-maailma, hallinto ja hallitsevan luokan valta. Edelleenkin uskonnolla on luokkayhteiskunnassa sama tehtävä ja funktio. Niin kauan, kuin elämme kapitalistisessa luokkayhteiskunnassa, tämän tehtävänsä vuoksi kirkollinen instituutio säilyttää jossain muodossa asemansa, sillä sen kautta muodostuu edelleenkin se arvo-maailma, jolla yhteiskunnan hallinto pidetään koossa. Sen voi korvata ainoastaan sosialistinen kehitysuunta ja sitä tukeva tieteellinen maailmankatsomus. Päästäkseen eteenpäin uskonnon funktion ymmärtämisessä, olisi Aaltosen tullut omaksua työväenluokan tieteellinen maailmankatsomus ja tarkastella uskonnon funktiota samanaikaisesti oman loogisen ajattelun, luonnontieteiden ja yhteiskunnan kehityksen kautta. Tämä sama asia koskee meitä jokaista tänäänkin.

Neuvostofilosofia selitti uskonnon olevan vääristynyt kuva maailmasta. Oikeasti se on myös idealistisen filosofian populistinen muoto ja ylläpitää kapitalistisen luokkayhteiskunnan ideologiaa.

Leivon näkemys siitä, että some on vain roskaväelle, oli erikoinen. Leivo toteaa, että "pelkästään someyhteyksistä tietonsa poimineiden maailmankatsomus jää pakostakin melko ohueksi. Ei tulla ymmärtämään yhteiskunnan kehityksen kausaali- eli syy-seuraussuhteita." Eikö tällainen tieto pidä kuitenkin hankkia yhteiskunnan "virallisten" kanavien ulkopuolelta. Someyhteydet kuitenkin heijastavat keskimääräisiä yhteiskunnallisia yhteyksiä ja yhteiskunnan jäsenten keskustelun tasoa. Äskettäin allekirjoittanut ensimmäisen kerran tutustui Kansan äänen verkkolehteen os. www.kansanaani.fi. Johtopäätökseni voin todeta, että kyllä sen välittämä tieto oli hyvinkin korkeatasoista.

Wanha Seppä
Peräseinäjoki

Luokkasodan alkamisesta 105 vuotta

Luokkasodan alkamisen 105. vuosipäivänä työväenjärjestöt kokoontuivat punasotilaiden muistomerkeillä eri puolilla Suomea. Punasotilaiden muistotapahtumissa ymmärrettävästi eniten keskustelua herätti maailmanpoliittinen kriisi ja Naton eskaloima sota Euroopassa. Keski-Uudenmaan järjestöjen tapahtumassa Tuusulan Paijalan hautausmaalla puhui mm. Eeva Leskinen. Helsingissä valtakunnallisella punaisten muistomerkillä SFT:n tilaisuudessa puhui Pekka Tiainen. Puheenvuorossaan Tuusulassa Eeva Leskinen käsitteli köyhien ja iäkkäiden ihmisten vaikeuksia selviytyä erilaisten tietotekniikkaan liittyvien laitteiden kanssa.

”Mitä on sanottavaa tänä päivänä, kun on 105 vuotta Suomen luokkasodan alkamisesta? Mikä on muutunut paremmaksi? Mikä on muuttunut huonommaksi? Mitä historiaa voi oppia? Keitä mikäkin asia koskee.

Taloudellisesti katsoen ihmiset eivät vielä ole tasa-arvoisia keskenään. Ihmisiä luokitellaan nykyisin moneen eri luokkaan: rikkaat, keskiluokka ja vähävaraiset. Muutama kymmenen vuotta sitten vielä käytettiin käsitteitä työväenluokka ja omistava luokka. Se oli selkeämpi jako. Vuonna 1918 se tuli näkyväksi, ja jako jatkuu. Sen huomaminen on käynyt vaikeammaksi.

Koulutusta on nykyisin paremmin saatavilla, teoriassa myös köyhemmille (tai keskimääräistä huonommin toimeentulleille) ainakin, jos on valmis keskittymään opiskeluun ja tinkimään jokapäiväisen elämän kustannuksista. Lisäksi pitää olla aika hyvä kirjanpitotaito, kun asioi kelan, pankkien ja sosiaalitoimen kanssa. Köyhällä pitää oman

Kuvat: Heikki Mämmikkö

talouden olla läpinäkyvää, sillä sitä joutuu selittämään useissa paikoissa. Käytännössä köyhempi ihminen lähtee takamatkalta opintojen suhteen. Se on vähän kuin sadan metrin juoksukilpailuun jotkut määrättäisiin lähtemään 30 metriä kauempaa kuin lähtöviivalta, mutta kaikille on maali samassa kohdassa.

Mikä neuvoksi? Sitkeys on ominaisuus, jota köyhän on pakko opetella. Opastusta kaikenlaisten hakemusten ja asiointien tekemiseen on vaikea saada. Tietotekniikka kullekin tuo mahdollisuuden hoitaa useimmat asiat kotona käsin netin kautta. Niin niin, mutta ensiksi pitää opiskella suuri määrä monenlaisia vaihtoja ja käsitteitä. Esimerkiksi muuan pikkuaasia: pitää merkitäkin VÄÄRIN-merkki eli V, kun tarkoittaa TÄMÄ ON OIKEIN. Joskus, tosin harvemmin, selviää rastin merkinnällä. Oikein-merkkiä ei käytetä paitsi käsin kirjoittamisessa.

Varakkaimmille tilanne on helpompi. Yksilökohtaisia ongelmia heilläkin tietysti voi olla ja sen kautta vaikeuksia, mutta niistä tietää pa-

remmin joku muu. Jätän sen alueen tällä kertaa muille.”

Puheenvuoronsa loppuksi Eeva Leskinen esitti luokkasodan muistolle omistetun laulun:

Pohjolan lumiset kalmiston hongat, trad.

Pohjolan lumiset kalmiston hongat, ammuttuin haudalla vienosti soi.

Vieriös kummulle, ystävän kyynel, kertoen julmasta vainoojasta.

Ei omaisten sallittu ruusuja tuoda, aution tyhjille kummuille.

Ei ystävän sallittu sinne tulla, tuskien hetkinä taivaltaa.

Te sankarten lailla kestitte taistot, puolesta vapauden, oikeuden.

Te luoitte veljeysaatteen voittoon, ja toivoitte aamua vapaudelle.

Sen aamun ei vielä sallittu teidän, teitäne valaista sätehillään.

Vaan perinnöksiksi jätitte lapsille meidän, työn, jonka ositte verellänne.

KUUTOSISTA SEISKOIHIN

Hienoista ”historian havinaa” oli kuultavissa, kun eduskunta äänesti ”Nato-laista”, seitsemän edustajaa äänesti lakia vastaan, poikkesi yksimielisyydestä. ”Kuutoset” oli sosialidemokraattisesta eduskuntaryhmästä 1940, elokuussa erotettu ryhmä, joka olisi halunnut tiiviimpää taloudellista yhteistyötä Neuvostoliiton kanssa. Ryhmä pidätettiin elokuussa -41 Jatko-sodan jo alettua ja tuomittiin maanpetoksesta toiminnasta kuritushuonerangaistuksiin ja myöhemmin heidät erotettiin myös eduskunnan jäsenyydestä. Ryhmä käytti itsensä nimeä ”Sosialistinen eduskuntaryhmä”, joka perusti lehden ”Vapaa Sana”. Tämä ryhmä oli perustamassa SKDL:ää (Suomen Kansan Demokraattinen Liitto) sodan jälkeen.

”Seiskojen” aatokset kulkevat samaan suuntaan kuin ”kuutostenkin” aikanaan, rauhaa ja taloudellista yhteistyötä rakentavat suhteet Venäjään, ilman sotilaallisia länsi- (Saksa, Nato/USA) kytköksiä. Ihanteilla ja ideologioilla on sormensa pelissä tässä- kuin 40-luvun ajassa, lupaus Suomen auvoisesta tulevaisuudesta Natsi-Saksan tai Naton kumppanina tai konservatiivisesti, naapurin kaverina. Tilanne on hieman saman kaltainen, Ukraina käy nyt sotaa läntistä apua saaden, 40-luvulla maailma kävi jo toista sotaansa ”Akselivaltojen” johdolla ja Suomi oli ”kutsuttu” apurajouksin mukaan. Kutsun myöntävästi vastattiin.

Kuutoset oli aikanaan Marxin taloudellisiin oppeihin nojaava ryhmä, näki rauhan taloudellisen yhteistyön kautta kuten esim. EC:n EU:n ”esikoisen” synnyin tai Suomen ja NL:n bilateraalisesta kaupan kautta. Runsaat raaka-ainevarat tarjosivat tuolloin mahdollisuuksien maailman, jotka tänään on todettu riittämättömiksi, k i l p a i l u n kohteiksi joutu-

Kuvat: Heikki Mämmikkö

STOP Nato Suomi-liikkeen tapahtumassa 1.3. klo 14.00 Eduskuntatalolla syytettiin hautakenttilöitä samaan aikaan, kun istuntosalissa tehtiin maamme kannalta ehkä kohtalokkain päätös ja annettiin eduskunnan siunaus Suomen Nato-jäsenyydelle niillä ehtoilla kuin Nato esittää. Eduskunta hyväksyi Suomen Nato-sopimuksen äänin 184-7. Tyhjiä ääniä annettiin yksi, poissa oli seitsemän edustajaa. Vastaan äänesti kuusi vasemmistoliiton edustajaa: Veronika Honkasalo, Katja Hänninen, Anna Kontula, Markus Mustajärvi, Matti Semi ja Johannes Yrttiäho sekä Valta kuuluu kansalle -puolueen Anu Turttiainen.

ymmärtävänä maana, näkivät ”kuutoset” jo 30 luvun kirjoituksissaan ja kannoissaan. Tästä paasikiviläisestä ajattelusta, ”ystävät läheltä viholliset kaukaa”, tunnumme vieraantuneen maailmassa, jossa kaikki on ”netin päässä” ja fyysinen todellisuus naapurin läheisyydestä ja tarpeellisuudesta unohtuu. Asia, jota ei voi kuitata ”vihreällä siirtymällä”. Toivottavasti emme mene kipeimmän kautta kuten 40-luvulla?

Suomen roolin puolueettomana, mutta taloudellisen riippuvuutensa naapureihinsa

Hannu Ikonen
Lieksa/Sisilia, Ispica

HAUTAUS

Kaivinkone on kaivanut noin 30 metriä pitkän ja yli kaksi metriä syvän kaivannon. Valokuvaaja ottaa pohjalta joitakin kuvia. Kymmenkunta ihmisen ruumista on sinne pudoteltu pituussuuntaisesti, vaikka muuten epäjärjestyksessä, päät ovat miten sattuu eri suuntiin. Paikalla on traktori ja pakettiauto, joista parhaillaan vedetään ruumiita kaivannon reunalle ja pyöräytetään alas. Mustassa säkissä on jotain painavaa, kaksi miestä veti sitä ja pysyivät avuksi kolmannen. Saivat sen yhdessä pudotettua puolivälin paikkeille. Työn tekijöillä on kasvoillaan vaaleansiniset kasvomaskit. Muita ihmisiä ei näy paikalla. Ei näy pappia eikä luttaria, ei tiedetä keitä kuolleet ovat. Heillä ei ole omaisia paikalla, ei ole kukkaseppeleitä, ei syntymä- eikä kuolinpäivää, ei kuoleman syytä, eikä osoitetta. Heidän muistonsa on unohdettu, kirjoitettiin aikoinaan raamatussa.

Siirryn ajassa taaksepäin. Forssan Lehdessä oli kuva joukkohaudasta. (unohdin päiväyksen) Kuva on jostakin Jugoslavian alueelta. Useita miehiä ja naisia on kaivamassa ja puhdistamassa kasvoja laatoittajan lasta kädessä. Päälimmäinen kerros on jo näkyvässä, noin toistakymmentä ruumista. Ruumiit ovat aivan sekaisin kaikkiin suuntiin, pitkin ja poikin, lomittain ja pystyssä. Nuoren pojan kengänpohjat ja nilkat ovat jo näkyvässä. Jokaisella on päällään normaalit arkivaatteet. Mahdollisesti jotkut saavat entisen nimensä muistokseen.

Tulen muistoissa maantieteellisesti lähemmäksi. 30. huhtikuuta 1918. Jokioisten keskustassa nostellaan ammuttujen kuuden miehen ruumista sontakärryyn ja kipataan sakastin taakse kaivettuun hautaan. Yksitellen alas pudotettuina he ilman arkkuja olisivat mahtuneet, mutta nyt neuvostoliiton hautausmaasta valittua: Ovat perkeleet niin pitkiä, etteivät hautaan mahdu. Päällä on muistokivi ilman nimiä. Jokioisten historiassa on viisi nimeä ja kaikki nimet minun kirjoittamiani.

Unto Kiiskinen puhuu Jokioisten punaisten muistomerkillä

Vanki Jalmari Kankaanpää oli Lahdessa hautaamassa nälkään kuolleita 1918. Sisälle kuolleita vedettiin jaloista ulos ja pinottiin kuljetusta varten nappularattailla vedettäväksi joukkohautaan. Melkein kuolleet räpyttelivät silmiään ja aukoivat suutaan. Huomattiinko heille sanoa, että nyt sinulla alkaa se paljon puhuttu viimeinen matka. Heinäkuussa Suomessa kuoli nälkään 5200 vankia, noin 70 päivässä. Vaimoni setä haudattiin silloin. Parin metrin levyistä hautaa jatkettiin tarpeen mukaan. Ruumiit ladottiin poikittain ja kolme päällekkäin. Peitteeksi heitettiin maata jatkon kaivamisesta. Sanottiinko, että älä enää räpyttele, sulje jo silmäsi kun tulee hiekkaa kasvoille.

Humppilassa myymälänhoitaja kertoi kirjoittajalle, että hänen isoisänsä karkasi seuraavana yönä haudasta ja jäi henkiin kun piilotteli sen ensimmäisen kesän. Hän taisi olla niitä päälimmäisiksi haudattuja. Kirjoittaja testamenttini mukaan poltetaan, joten en tule aivan heti koikelehtimaan.

Unto Kiiskinen
tietokirjailija Jokioinen

Oliko Neuvostoliitto myös ympäristönsuojelun suurvalta? ...jatkoa sivulta 13

.....ekologisia ideoita ja käytäntöjä, jotka perustuvat materialistiseen, dialektiseen ja sosialistiseen älylliseen perustaan. Neuvostoliiton ekologia jätti perinnön taloudellisesta suunnittelusta (ja merkkejä syntymässä olleesta ekologisesta suunnittelusta), joka kaikkine heikkouksistaan edusti monin tavoin valtavaa inhimillistä saavutusta, josta meidän on välttämättä otettava oppia tänään, jos aiomme löytää tavan selviytyä nykyisestä maailmanlaajuisesta ekologisesta kriisistä.

Neuvostotiede aloitti ekologisen siirtymäprosessin, jolla olisi voinut olla mittavaa vaikutusta, jos se olisi ehditty toteuttaa täysin. Voi olla, että sosialismin jatkuessa Neuvostoliitossa ja Itä-Euroopassa meillä ei olisi käsissämme tällaisia valtavia ympäristöongelmia kuin mitä meillä nyt on. Selväksi on käynyt, että globaaleja ongelmia ei pysty ratkaisemaan ilman dialektisen ja historiallisen materialismin viitekehystä.

Amerikkalainen, ekososialismia tutkivan maantieteen professorin Salvatore Engel-Di Mauron mukaan ei ole liioiteltua sanoa, että sosialististen valtioiden ekologiset nettovaikutukset ovat olleet myönteisiä. Hän jatkaa, että tällä hypoteettisella päättelyllä on arvoa tulevaisuuden vaihtoehtoisten mahdollisuuksien näkemisessä.

Näin ollen uskallan väittää, että Sixten Korkmanin väite sosialismin katastrofien ympäristövaikutuksista on myytti, joka ei pidä paikkaansa ja joka on kumottava.

Kirjallisuutta:

Fedorov, J.K. (1972): Yhteiskunnan ja luonnon vuorovaikutus. Kansankulttuuri 1974.

Frolov, I. (1982): Globaaliongelmia ja ihmiskunnan tulevaisuus. Kustannusliike Progress. 1984

Engel-Di Mauro, S. (2021): Socialist States and the Environment: Lessons for Ecosocialist Futures London: Pluto Press, 2021)

Foster, J.B. (2015): Late Soviet Ecology and the Planetary Crisis. Monthly Review 1.6.2015.